

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిచిపెట్టిన 4 అ.

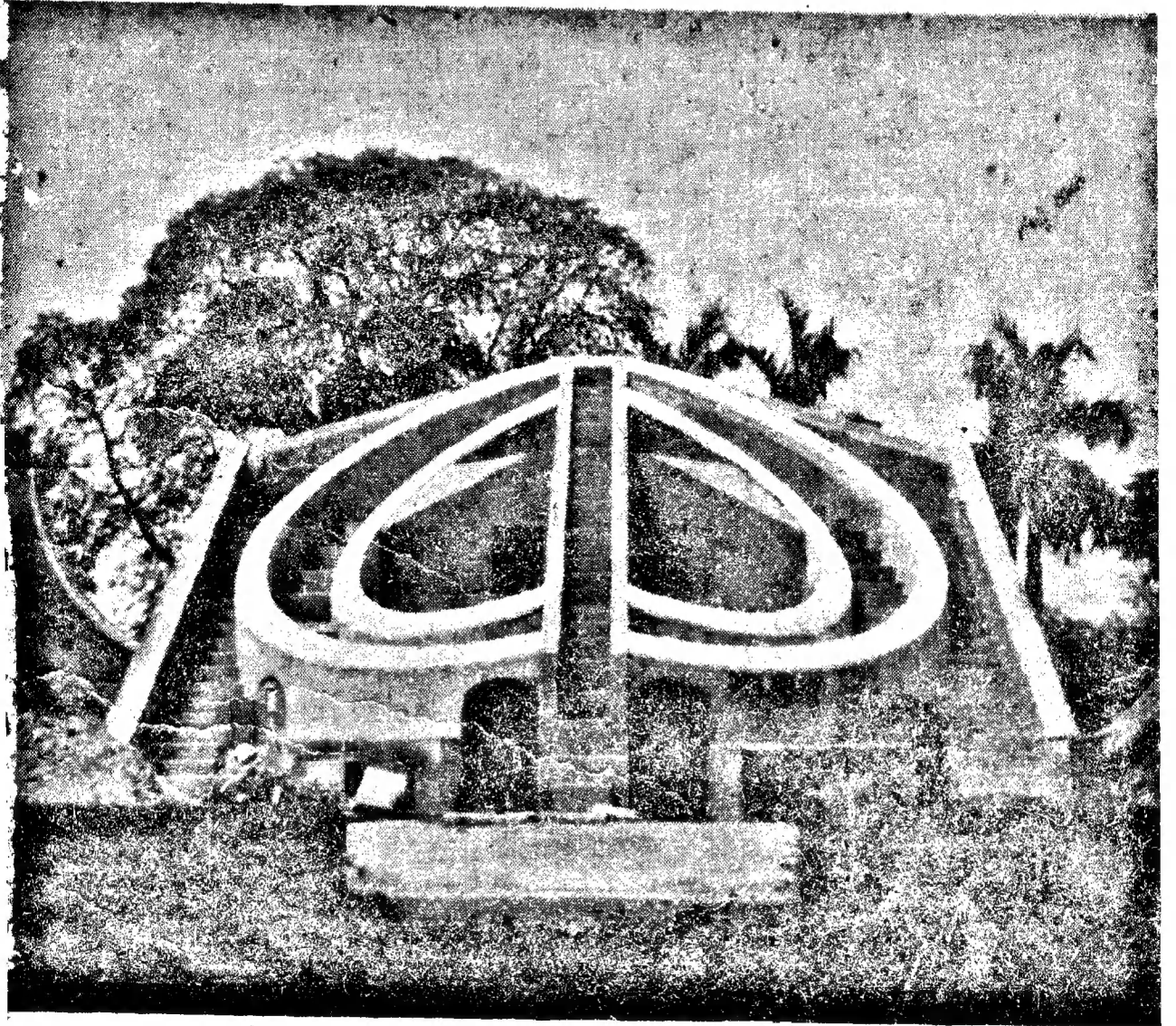
ఆంధ్రవత్తిక

సచిత్తవారపత్రిక

Founder . K. NAGESWARA RAO

వంపుటము 45
నంబర 82
26-8-53

విజయ శ్రావణ ద్వితీయ బహుళ; బుధవారం

ఉల్లిలోని “జంతర్ మంతర్”

ఫోటో :—శ్రీ వి. ఎన్. విఠలరావు (విజయవాడ)

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : “పూర్ణకుంభ”

శ్రీ దేవీ ప్రసాద్ రాయ్
చాదరి తయారు చేసిన
శిల్పం.

కాలక్షేపం-క్రిడాను వాచనరావురి

మదితల్ నేర్వగ రాని విద్య—
శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం 6

జారిన తెర—శ్రీ వీరుభాట్ల
సత్యనారాయణమూర్తి 12

పరమపద సోపానాలు—
శ్రీ కంగల వేంకటేశ్వరమూర్తి 18

కాశరాత్రి—హోవర్త్
ఇర్వింగ్ యంగ్ 20

విజ్ఞాన వీధులు—“డాక్టర్” 26

సంధి-విగ్రహం—శ్రీ విశ్వక్రమ
నరసింహమూర్తి 28

కలవారి కోడలు—శ్రీ దాసరి
వెంకటకృష్ణయ్య 30

ముచ్చటగా ముగ్గురు—
జెరోమ్ కె. జెరోమ్ 31

ఇద్దరు పిల్లలు—శ్రీ మునిపల్లె రాజారెడ్డి
ప్రాప్తం—శ్రీ పాలంకి

వెంకటరామచంద్రమూర్తి 40

నీనితా 44

తక్కులు-నమాధానాలు 46

పాఠకులకొక మనవి

మార్చి 29-7-53 తేదీ సంచికలో ప్రచురించబడిన ‘ఒక సాయంత్రం’ అనే కథానిక అపోహలకు, కొందరి ఆవేదనకు హేతువయిందని మాకు తెలియవచ్చింది. ఈ విషయాన్ని మా దృష్టికి తెచ్చినవారికి కృతజ్ఞతాభి వందనాలు.

ఒకానొక ప్రాంతంలో కొందరి వ్యవహారభాషను పరిచయం చెయ్యడమే మా ఉద్దేశంకాని, రాయలసీమ భాషను అధిక్షేపించడం ఎంతమాత్రం కాదని పాఠకులకు విన్నవిస్తున్నాము.

రాయలసీమ భాషకూ సర్కార్ల భాషకూ మాత్రమే వ్యత్యాసాలు పరిమితం కాలేదు. జిల్లా జిల్లాకు వాడుకభాషలో వ్యత్యాసమున్నది. వివిధ ప్రాంతాల, వారి వారి వాడుకలో కాన వచ్చే వైచిత్ర్యాలు, మార్పులవల్లనే వ్యావహారిక భాషకు సాగనూ, పుష్టి కలుగుతాయి. ఇదివరలో తెలంగాణ, విజయనగరం, కృష్ణా, గుంటూరు ప్రాంతాల కొందరు కొందరు మాట్లాడే వాడుకభాషను పరిచయ పరచడానికి కథానికలను ప్రచురించినట్లే, కర్నూలు ప్రాంతంలో కొందరు వాడేభాషను పరిచయ పరచడానికి మేము చేసిన యత్నం దురభిప్రాయాలకు దారితీయడం విచారకరం. ఏప్రాంతంలో ఎవరెవరు వాడేభాషనైనా సరే ‘న్యూనత’ అనే సంకోచం విడిచిపెట్టి సముచితంగా పరిచయ పరచడానికి రచయితలను ప్రోత్సహ పరచడం మా ఆశయం. పైకథానికలో వ్యవహారభాష సక్రమంగా వాడబడలేదని ఎవరైనా అనవచ్చునేమో. కాని, అధిక్షేపించే ఉద్దేశం మా పై ఆరోపించడం న్యాయంకాదు. ‘రాయలసీమ భాషను’ (ఏ ప్రాంతానిదైనా సరే) న్యూనత పరచడం తెలుగుభాషనే న్యూనత పరుచుకోవడమని మాకూ తెలుసును. ఏ వాడుకభాషను కాని ‘వానరభాష’ అని చెడనాడు కోవడం తెలుగుభాషకే అపచారమని మా అభిప్రాయం. ఇట్టి అపోహలకు, దురభిప్రాయాలకు తావీయరాదని సహృదయులకు మా విన్నపం.

సంపాదకుడు.

గమనిక

12-8-53 వారపత్రికలో శ్రీ వి. ఎన్. చెన్నూరి వ్రాసిన “నాన్నగారి స్నేహితుడు” అనే కథ ప్రచురించబడింది. అదే కథ 24-8-53 తేదీగల ఆంధ్ర

ప్రభ నచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురించబడినట్లు దరిమిలా మా దృష్టికి తేబడినది. రచయితలు ఒకే కథయొక్క కాపీలను అనేక పత్రికలకు పంపించడంవల్ల ఇటువంటి పొరబాట్లు సంభవిస్తూ వుంటాయి. రచయితలు మాకు పంపించే కథను మేము స్వీకరించినదీ లేనిదీ తెలిసేవరకూ ఆగి, స్వీకరించనిచో మరొక పత్రికకు పంపించవచ్చును. ఇలా చేయడంవలన రచయితలు మాకెంతో సహాయం చేసినట్లవుతుందని మనవి.

—సంపాదకుడు.

కాలక్షేపం

“నీతి ప్రాధాన్య విహీనమైన నిపుణులొ
నిండించనీ, మెచ్చినీ;
ఖ్యాతిని కెందిన సంపదలొ నిలువనీ,
గాఢంబుగా సాగనీ;
ఘాతం బప్పడ బొందనీ, నియతిమై
గానీ యుగాంతంబునన్;
నీతిశాస్త్రసభంబు దప్పదుగదా
నిత్యంబు ధీరో త్రిముల్.”

తా|| నీతిశాస్త్రంలో అధికులైన విద్వాంసులు నిండించినా సరే. మెచ్చినా సరే - గొప్ప ప్రఖ్యాతికి ఆధారమైన సంపదలు ఉంటే సేమి? పూర్తిగా పోతే సేమి? మరణం (విమాతం) అప్పుడే వచ్చుగాక! లేదా, యుగాంతమునకే వచ్చుగాక! ధీరో త్రిములైనవారు ప్రశంసనీయమైన నీతిమార్గమును ఎప్పటికిన్నీ తప్పి ప్రవర్తించరు గదా!

“నీతిశాస్త్రవేత్తలు నిండించినప్పటికీ నీతిమార్గం తప్పుడు నీతిపరులు” అనే వాక్యానికి వ్యాఖ్యానం చేయడం కొంతవరకు అర్థం కాని పరమార్థం చెప్పినట్లుగా ఉంటుంది. ఎందుచేతనంటే నీతిమార్గం తప్పుకుండా ప్రవర్తించేటటువంటి వాడు నీతిపరుడు. అటువంటివాని ప్రవర్తన విషయములో తప్పులుపట్టి నీతిశాస్త్రవేత్తలు నిండించడం అసంభవం. నీతివేత్తలు నిండించిన మార్గాన్ని అనుసరించేటటువంటివాడు నీతిపరుడు కాదు. ఇది ఎట్లా ఉంది అంటే, ఒకడు ప్రాణాయామం ప్రతిదినం సాధకం చేస్తూ చాలా నియమనిష్ఠగా ఉంటున్నాడు. ఈ ప్రాణాయామం సాధకం చేయడం మంచిగా కాదని ఒక డాక్టరు సలహా ఇచ్చాడు. ఆ నియమనిష్ఠగరిష్ఠుడు మాత్రము ప్రాణాయామసాధకం పట్టు విడివకుండా చేస్తూనే ఉన్నాడు. “బ్రహ్మ వచ్చి చెప్పినాసరే, బ్రహ్మాండ వాయుకుడు వచ్చి చెప్పినా సరే, యీ ప్రాణాయామ సాధకం నేను మానను. ప్రాణం పోయినాసరే ప్రాణాయామ

సాధకం విడిచిపెట్టను.” అని ఆ మహా పురుషుడు భీష్మప్రతిజ్ఞ చేశాడు. ప్రాణ శక్తి వృద్ధిపొంది వికసించడానికి ప్రాణాయామం చెయ్యాలి. ప్రాణం పోయేటందుకు ప్రాణాయామ సాధకం చేయడం కేవలం యమసాధకమేగాని నియమసాధకం కాదు.

“ప్రాణం పోయినాసరే ప్రాణాయామ సాధకం మానను”, అనే వాక్యం అర్థంలేని మాట. ప్రాణం పోయినతర్వాత ప్రాణాయామ సాధకం అనేది ఎవ్వడూ చేయలేదు. కొంతమంది చేసేటటువంటి ప్రతిజ్ఞలు మళ్ళీలేని ప్రతిజ్ఞలుగానే మనకు కనిపిస్తాయి. కారణం ఏమిటంటే, అట్టి వారికి ఉన్నటువంటి లక్ష్యం లోకానికి అతీతమైనది. ప్రాణం కాపాడుకొనే నిమిత్తమై వైద్యచికిత్స చేయించుకొనడం లోకసామాన్యమైన ధర్మం. వైద్యచికిత్స ఎందుకయ్యా అంటే, ప్రాణరక్షణకోసం. వైద్యచికిత్సకు లక్ష్యం ప్రాణరక్షణ. అటువంటి సందర్భములో మానము ఏదో ఒక వైద్యునిచేత వైద్యచికిత్స చేయించుకుంటాము. ఏదో ఒక వైద్యపద్ధతిని అనుసరిస్తాము. ఆయుర్వేద వైద్యంలో నమ్మకం ఉన్నటువంటివారు ఆయుర్వేద వైద్యుని రప్పించి చికిత్స చేయించుకుంటారు. వైద్య వారాయణో హరి: అని ఆరాధించి, ఔషధం జాహ్నువీతోయం అని స్మీకరించి చేరు కనాయాన్ని అమృతంగా సేవిస్తారు. ఇంగ్లీషు వైద్యంలో నమ్మకం ఉన్నటువంటివారు నాస్ట్రో పంథా అని ఆంగ్లేయ వైద్యుని ఆశ్రయించి ఆసుపత్రిలో చేరి ఆవశ్యకమైన చేయించుకొంటారు. హోమియోపతి వైద్యంలో నమ్మకం ఉన్నటువంటి వారు హోమియోపతి వైద్యుణ్ణి ఉపాపతిగా ఊహించి ఆయన ఆవగీంజలవంటి ముత్ర తీర్చినా, ఆవకాయకంబై ఆతి మాటుగా పనిచేస్తాయనే నమ్మకంతో, హనుమాన్ సాధించి తెచ్చిన సంజీవిణి, “చాన్నా

మన” లోకాని కచ్చిన హామాపతి మండలని గారవించి ఆరగిస్తారు. ప్రకృతి చికిత్సనే సర్వలోకభయ ప్రభంజన శక్తిగా నమ్మనవాళ్లు ఉన్నారు. ప్రకృతి అంటే మారుతి యని భావించి, ఆంజనేయదండకం చదివి ఆరోగ్యం పొందినట్లుగానే, శీతలజల స్నానంతో ఆ తేనెస్నానంతో ఆమయం లేని నిరామయులం కావచ్చుననీ అనుకులిం కా వచ్చుననీ ఎంచి ప్రకృతి చికిత్సనే అనుసరించి అప్పుడు పుటినబిడ్డకు కూడా తొటిస్నానం చేయించే వాళ్లున్నారు. మంత్రవైద్యునికి మించిన మందు ఉంది అనేవాడు మందుదరియు మందుకుతియనియు వాడించేవాళ్లు ఉన్నారు. పాము విషమునునుకూడా పది నిమిషాలలో చెదరగొట్టి మంత్ర శ్రావణానికి లొంగని రోగాలు అభావం అని నమ్మిన మనుషుండు మంత్రవైద్యుణ్ణి పిలిపించి రక్షణకులు కట్టినాడు. విభూతి పెట్టినాడు. హాజరైన మంత్రనేత్ర “హం ప్రాం ఫట్ స్వాహా” అంటేనే చాలు హాయిగా ఉంటుంది అతని మనస్సుకు. బాధలు తగ్గుతాయి యీ వ్యాధిగ్రస్త కళేబరనికి. మంత్రానికి మించినది లేదని ప్రేమించేవాళ్లున్నారు. కాని, మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలితాయా? అని చింతించి కంకించేవాళ్లున్నారు. కమ్మని మురబ్బాలూ, తియ్యని పచ్చళ్లు, గుల్కందు, జబారహ్, బిందారీస్వాత్ మొదలైన యువానీ మందులతో మానని వ్యాధులుండవు. ఎట్టి ప్రణయలైనా మందు పట్టలతో మాపుగల హాకీను లున్నారు. యువానీ వైద్యంకంటే ఘరానా వైద్యం ఫలావా ఉన్నదని చూపగలవాడు లేడు యీరేడు జగంబులం దనుచు “కడగట్టి ఖేరి కాదాండ డిదాండ దాండ నివదించు లజాండము నిండచా లేడివారు ఉన్నారు. ఈవిధంగా ఎవరికీ ఏవైద్యంలో గురిఉంటే ఆ వైద్యపద్ధతినే అనుసరించి ఆ చికిత్సనే చేయించుకొంటారు. నిజమే.

ఆయుర్వేద వైద్యుణ్ణి అప్పలాచారిగా రిని పిలిపించడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి? ఆయన చేసేది ఆయుర్వేద వైద్యమే. అటువంటి ఆయుర్వేద వైద్యులు ఎందరో ఉన్నారు. కాని, అప్పలాచారులుగారి హస్తవాసీ మంచిది. ఆయన వచ్చి చేయి చూశాడంటేనే చాలు. “పారజాచిన పరనేన పారజాయ” అన్నట్లుగా వ్యాధిలో సగం మాయమైపోతుంది. ఆయన చేతితో చేరువులోని మన్ను నలిపి “తలక మృత్తి కేశ్వరం ఇది” అని యిచ్చినప్పటికీ, అది స్మారకం తప్పినవానికికూడా సంజీవిలాగున పనిచేస్తుందనే నమ్మకం ఉండడం వల్లనే అప్పలాచారులుగారిని పిలిపించడం సంభవించింది. కాని, వారం పది రోజులు

శాని వాన రక్ష

★ కాలక్షేపం ★

అయిన వైద్యం సాగిన పిమ్మట, లేదా ఒక మండలంపాటు మందు సేవించిన పిమ్మట వ్యాధి వెనుకకు మరలకుండా, దినదిన ప్రవర్తన మన ముఖతూ ఉన్నప్పుడు ఏం చేయాలి? వెంటనే ఆ వైద్యం మార్పించాలి. ఇంగ్లీషు డాక్టరుకు చూపించి, 'పెన్సిలిక్' యింజక్షనులైనా యిప్పించాలి. అవి కూడా పనిచేయకపోతే, అనంతర కర్తవ్యం ఆలోచించాలి. పెన్నలు ఇంజక్షను కంటే పెద్దవి ఏ ఫౌంటేన్ పెన్ ఇంజక్షనులో విధియి రూపాయిలైనా ఎంత ఖరీదైనా సరే యిప్పించాలి. నూడు లెక్కిస్తే పోని వ్యాధులకూడా ఉండివచ్చు. నూడితో పోనిదానికి గొడ్డలితోనైనా పోతుందని అంగీకరించాలి. నూడు లెక్కిస్తే బాగాలు తిగనప్పుడు కత్తులతో పనిచేసి 'నెత్తుబుటీ'ని నెత్తు లెక్కిస్తారు. కనుక, ఆయుర్వేద వైద్యమునే నమ్ముకొని, అప్పలాచార్యులు గారితో ఆశ్రయించి "త్యక్తమేవ శరణం మమ" - "జానామి నత్యాం వినా" (నీవే నాకు శరణ్యం - నీవు తప్ప ఇతర పరంతెరుగ)

అని కూర్చుంటే బాధ పోతుందా? ప్రాణం నిలుస్తుందా? కనుక ఆయుర్వేదంతో ప్రవర్తన తగ్గనప్పుడు, ఆరోగ్యం ఏర్పడనప్పుడు, వెంటనే "మాధవా! మన రథంబు మరలనిమ్ము" అని నిర్ణయించి, ఆయుర్వేద వైద్యమును అంతటితో ఆపితేనే, ఆంగ్లేయ వైద్యం ప్రారంభిస్తాము. అదికూడా ఆశ్వాసాంతం చూచి, అటు సైన్ సవగ్రహ జపాలు చేయిస్తూ, ద్వాదశి లవణచికిత్స చేయించవచ్చు. లేదా సుందరకాంక్ష పారాయణం చేయిస్తూ, సులేమాన్ సాహెబ్ గారి శిలాజలేత్ లేవ్యాం సేవించవచ్చు. అది వీలుకాకపోతే, హనుమద్దండకం చదువుకుంటూ హోమోపతి మూత్రాలు ముప్పులేని ముప్పు ధాటిమించి సాహసోపేతమైన సహస్ర ధాటివరకు నేకరించి స్వీకరించవచ్చు. ఆ విధంగా కాకుండా "స్వోభవ వరదోభవ, సుప్రసన్నోభవ" అని ఒక్కటే వైద్యాన్ని గాని, ఒక్కజే వైద్యుణ్ణి గాని నమ్ముకొని, "పాలముంచినా, నీలుముంచినా నీవే గతి యని"

మన ప్రాణానికి, వైద్యునకూ ముడి పెట్టుకొని ఉండి ఉండటం అంటాము. అది అవివేకం అంటాము. అది బ్రతుకు నేర్పినవాని పద్ధతి కాదంటాము. "ఆయుర్వేద బోధనం తప్ప మరొకటి ఆరగించను" అని భీష్మించినవాడు చివరకు కాళ్ళు చేతులు చల్లబడి విగిసి భీష్మించవచ్చు. అయితే, అతని ఆత్మ విశ్వాసం ఏమిటంటే, "ఆయువు అనేది ఉంటే, ఆయుర్వేద వైద్యం అమోఘం గా పనిచేస్తుంది. ఆయుర్వేదము లేనివానికి సన్యంతరి వచ్చి సంతేవి ఇచ్చినా, సార్థకం లేదు. ఆలెక్కకు వస్తే అనాటి ధన్యంతరియే ఏనాడో ఆశ్రమించాడు. వైద్యుని భార్యకు కూడా మా ప్రభవ్యం తప్పదు. కనుక, ఆయుర్వేదం అవశ్యక వైద్యం అనడానికి వీలు లేదు. తుట్టుకుదురు తులసితీర్థమైనా అప్పులా చారి గారి చేతితోనే యివ్వాలి. అందుచేత ఆరోగ్యం కలిగినా, ఆయువు మూడినా ఆయుర్వేదమే అనుసరించాలి" అని వాదించడం ఏరాయుర్వేద వాదుల మతం. కాని, ఈవిధంగా వాదస్తే ఇదంతా ప్రాణంతో సంబంధించిన ఆయుర్వేదం వాదం అని అన్య వైద్యవిద్యాపరిజ్ఞానగల ప్రముఖులు పరిహసిస్తారు.

ఇంతదూరం యీవిషయం విస్తరించి ప్రస్తావించడానికి కారణం ఏమిటంటే, ఏ వైద్యవిద్యా విధానమైనా ఎందుకూ పనికిరానిదని ఏరి పారేయుటకు వీలులేదు. ఆయుర్వేద నేర్పిన ఆయుర్వేద మంత గొప్పదో, దొరలు నేర్పిన ఆంగ్లేయ వైద్యం కూడా అంత దొడ్డే. కృత్రిమబోధనముల కంటే ప్రకృతి చికిత్స ప్రతీక్షణగా పనిచేస్తుందనే మాటకూడా ప్రమాదంగా పాటించవలసిందే. గాంధీమహాత్ముడు ప్రకృతి వైద్యాన్ని ప్రోత్సహించాలని పట్టుదలతో ప్రయత్నించాడు. అయిన దక్షిణాఫ్రికాలో బార్బరాయి ఆశ్రమం అనేచోటో ఆశ్రమం ఒకటి ఏర్పాటుచేసిన నాటినుంచీ ప్రకృతి చికిత్సను ప్రశంసించి అనుసరించాడు. భారతదేశానికి వచ్చిన తర్వాత సుబర్బతీ ఆశ్రమంలో కూడా ఆయనకు ఆ చికిత్స అంటే అభిమానం అధికమైంది. కాని, అటువంటి గాంధీమహాత్ముడు అలా కుక్కకు కాదు. తాను పట్టినకోడికి మాత్రే కాళ్ళని వాదించాడు. ఆయనకు ప్రేగులలో ఒక కండ తెరిగి అప్పెండి పైటిస్ (అంత్ర ప్రదాహము) వ్యాధి వచ్చినప్పుడు ఆయనకు ఆపశేషము చేయాలని ఆంగ్లేయ వైద్యులు ఆదేశించారు. అందుకు ఆయన అంగీకరించాడు. సలక్షణంగా శస్త్రచికిత్స జరిగింది. సన్యంగా ఆరోగ్యం పొందడం జరిగింది. ఆయన ప్రకృతి వైద్యంలోనే మునిగి తేలుతానని భీష్మించలేదు.

మా పాఠకులకు మరొక కొత్త ఆకర్షణ

ఆంధ్ర ప్రతిక

సచిత్ర వారపత్రిక

విక్టర్ హ్యూగో

ప్రసిద్ధ నవల అనువాదం

ఫ్రెంచి నవలా రచయిత విక్టర్ హ్యూగో నవలల్లో ప్రసిద్ధమైన "హంచ్ బాక్ ఆఫ్ నాటర్ డామ్" (Hunchback of Notre Dame) నవల ఆంధ్రానువాదం త్వరలో మా వారపత్రికలో సీరియల్ గా ప్రచురింపబడ నున్నదని తెలుపుటకు సంతసిస్తున్నాము. మా సీరియల్స్ అన్నిటినీ పాఠకులు ఆదరించినట్లే ఈ కొత్త సీరియల్ ను కూడా ఆదరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

— సంపాదకుడు,

అజే మహాత్ముడు అనునరించే సర్వపక్ష సమన్వయ మార్గం. ఆయన హిందూమత గుర్తు. భజ మతం హిందూమతం అని నిర్వచిస్తాడు. కాని, ఆయన ప్రార్థనా సమావేశాలలో మహాత్ముడియాల కొరతను గురిస్తాడు. క్రైస్తవ వైఖరి చదువుతాడు. భగవద్గీత పారాయణం చేస్తాడు. పాఠశాల మతస్థుల ఛందో అవస్థా కూడా సావధాన చిత్తుడై చదువుతాడు. అయితే, ఆయనకు ఏమతంలో ఆభిమానం ఉన్నదని అన్వయించాలి? ఏ మతం

దని నిర్ణయించాలి? ఆయన ప్రత్యేకంగా ఏమతానికి చెందని సర్వమతసర్వేశ్వరుడా? గాంధీమహాత్ముడు అంతటి నిర్గుణ బ్రహ్మనని ఎప్పుడూ చెప్పకొలేదు. తాను హిందూవునే అని చెప్పకొన్నాడు. అయితే, ఇతర మతాలతో హిందూమతానికి పాత్ర కలియదనే సిద్ధాంతం ఆయన అంగీకరించలేదు. సత్యం అనేది అనంతం. జ్ఞానం అనేది అనంతం. విద్య అనేది అనంతం. కాస్త్రముల పాఠములు. అటువంటి సందర్భంలో సత్యం అనేది ఎక్కడ కనిపించినప్పటికీ,

సగౌరవంగా దానికి సమ్మతించవలసిందే. అటువంటి సందర్భంలో నాది "హిందూమతం" అని ప్రత్యేకంగా వ్యక్తీకరించి వక్కాణించడం ఎందుకు? అని ప్రశ్నిస్తే మహాత్ముడు దండుకు నుంచి సమాధానం ఇచ్చాడు "నేను ప్రేమించి వివాహమాడిన ధర్మపత్ని కస్తూరీబా మూత్రమే. కాని ప్రపంచంలోని యితర స్త్రీలయెడల నాకు ద్వేషం లేదు. వారందరియెడలను నాకు

(52-వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్రపత్రిక

పిల్లలకు ప్రత్యేకాకర్షణ

కథలు, గేయాలు, చిత్రాల రచనలో పోటీ

రాజ్ కోయ్ 'విజయదశమి' పండుగకు (1953 ఆక్టోబరు 17 వ తేదీ) ఆంధ్రపత్రిక సంచికావళి పత్రిక పిల్లల ప్రత్యేక సంచికగా వెలువడుతుందని పాఠకులకు తెలుపడానికి ఆనందిస్తున్నాము. కాల బాలికలకు ఉల్లాసం, విజ్ఞానం కలిగించే చక్కని కథలు, గేయాలు, వ్యాసాలు, బొమ్మలతో పత్రిక ఆకర్షణీయంగా తయారవుతుంది.

బాల బాలికల రచనాశక్తిని, చిత్రలేఖనానశ్శక్తిని ప్రోత్సహించడానికి గాను పోటీ పెడుతున్నాము. ఈ పోటీలో ఒక మంచికథకు, ఒక మంచిపాటకు, ఒక మంచిబొమ్మకు బహుమతులివ్వబడతాయి.

ఈ సందర్భంలో రచనలు, చిత్రాలు పంపదలిచేవారు ఈక్రింది అంశాలను గుర్తుంచుకోవాలి.

- * పదిహేనేళ్లలోపు బాల బాలికలు మాత్రమే ఈపోటీలో పాల్గొనవచ్చును.
- * కథలు, గేయాలు, బొమ్మలు స్వతంత్రమైనవై ఉండాలి.
- * కథలు గేయాలు కాగితానికి ఒకేప్రక్క సిరాతో స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
- * బొమ్మలు రంగులలో కాని, రంగుకాగితం పైనకాని సిరాలతో వ్రాసినవిగాని పనికిరావు. ఇండియన్ ఇంక్ తోగాని పెన్సిల్ తోగాని వ్రాసినవాలి.
- * రచనలు, బొమ్మలు 1953 సెప్టెంబరు 15 వ తేదీలోగా మాకు చేరేవిధంగా పంపాలి.
- * రచయితలు చిత్రకారులు తమ పూర్తిపేరు (ఇంటిపేరు కూడా) వయస్సు, చిరునామా అన్నీ వివరంగా రచనలూ చిత్రాలతో పాటే వ్రాసి పంపాలి.
- * స్వీకరించబడని రచనల్ని, బొమ్మల్ని తిప్పి పంపాలని కోరేవారు దారిద్ర్యం క్షమించుకొనలేరు.

* కవర్ పైనా లేక కేవల పేజీలో "ఆంధ్రపత్రిక సంచికావళి వారపత్రిక - దశరా పోటీకోసం" అని స్పష్టంగా వ్రాసినవి మాత్రమే పోటీకి స్వీకరించబడతాయి.

ముదిత నర్మ రోని విద్య

కనకదుర్గ విధి ఇరవైనాలుగో సంబర ఇంటిముందర నిలిచి మందరరావు ఇంటి లోపలివార్షిని "సార్, ఏమండీ, ఏమండీ, సార్" అని గొంతెత్తి పిలిచి పిలిచి ఎవరూ పలకకపోవడం చేత తలుపు దబదబా బాద సాగేడు. కొంతసేపటికి కవాలం తెరచు కోగా పుత్రిడి బొమ్మవంటి ఒక యువతి అతనికి ప్రత్యక్షమై "ఏమిటండీ, తలుపును బాదేస్తున్నారు మేవర్ లెస్ గా" అన్నది తీవ్రంగా!

"క్షమించాలి. నేను బదు నిమిషాలనుంచీ పిలుస్తున్నాను. ఎవరూ పలకకపోయి నందువల్ల..." అంటూ రాగంతీతాడు సుందరరావు.

"సాయంత్రం నాలుగంటలకు మీరు రాగలరని తెలిసివుంటే మేము తలుపు తెరచుకొని, మీకు స్వాగత వివ్వడానికి సిద్ధంగా కూచోని వుండేవార్షిం! ఆ విషయం తెలియకపోవడంవల్ల మిమ్మల్ని అంతసేపు పీడిలో నిలబెట్టినందుకు మేము తుంతవ్యసం! ఇంతకూ మీ రిక్కడి కెందుకు వచ్చివుంటారో మేము ఉహించు కోలేకపోతున్నాం" అన్న దావిడ పైకి గారవాన్ని, నిజానికి నిర్దోషుని కన బరుస్తూ.

సుందరరావు నేను హెడ్డాస్టరుగారితో మాట్లాడవలసి వచ్చాను" అంటూ ఆమె లోపలికి రావచ్చునని చెప్పకముందే గృహ ప్రవేశించి, ఒక కుర్చీలో కూచుంటూ "వారు మీకేమాతాకో నాకు తెలియదు" అన్నాడు.

"తెలుసుకోవలసిన అవసరం మీకేమైనా వుందా?" అని ఆ యువతి ప్రశ్నిస్తుండగా లోపలినుంచి "ఏమిటమ్మా సరళా! ఎవ రితో మాట్లాడుతున్నావ్?" అంటూ అక్క డికి వచ్చింది ఒక పంతువుతెరువ. సుందర రావు లేచి నిలచుకొని "అబ్బే, మాట్లాడడం లేదండీ. నేను తలుపు బాదినందుకు, ఆమెకు కొంత వచ్చింది" అన్నాడు.

మసలా విడ "నురేమీ అనుకోకు నాయనా! మా అమ్మాయికి కొత్త, పాతా పట్టెంపులు లేవు. ఎవరితోనైనా సరే, గడ గడ మాట్లాడేస్తుంది. ఆయ్యో, నిలుచున్నా నేం బాబూ! ఫరవాలేదు కూడా" అన్నది పోఫాపై కూచుంటూ.

తల్లి రాగానే లోపలికి వెళ్ళిపోతున్న

సరళను చూస్తూ ఈలాటి కాంతస్వరూపిణికి అలాటి కూతురెట్లా పుట్టిందోనని సుందర రావు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. తన పాలికేశ్య వయస్సులో అతడు ఇద్దరుముగ్గురు స్త్రీలతో మాత్రం చనువుగా మాట్లాడగలిగాడు. ఆ ఇద్దరు ముగ్గురిలో అతని తల్లి ఒకరే. మిగత ఇద్దరూ అతని చెల్లెండ్రు. మరి ఈనాడు సరళతో ఎన్నార్లనుంచో పరిచయ మున్న వాడిలా జంతుగొంతులు లేకుండా తను మాట్లాడగలిగినందుకు, ఆ యువతియొక్క విలక్షణ స్వభావమే కారణమై యుండ వచ్చు ననుకున్నాడు సుందరరావు.

శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం

ముసలావిడ "మీ శత్రుగు నాయనా?" అన్నది. సుందరరావు అలాటి ప్రశ్న కే ఎగుగుమాపున్నాడు కాబట్టి అవకాశం దొరగానే "మా స్వస్థలం నెహ్రారండీ. 'బీయస్' ప్యాసయ్యను. ఇక్కడ హైమాల్ గులో ఒక పైన్సు అని పేంటు కావాలని ప్రతికర్షా ప్రకటిస్తే, హెడ్డా స్టరుగారిని చూచిపోదామని వచ్చాను. నా చేరు సుందరరావు" అన్నాడు.

సుందరరావుయొక్క విద్యా విషయిక దురాగతలు తెలుసుకోవాలన్న కోరిక కన్నా అతనికి పెర్లయిందో లేదో తెలుసు కోవాలన్న ఉద్దేశ్యం ముసలావిడకు బలీ యంగా వుంది. పెర్లికి తగూర్చువున్న కుమార్తె ఇంట్లో వున్నప్పుడు ఏ తల్లికైనా ఇటువంటి కోరికవుండడం సహజమే. ఆమె సుందరరావును కొంతసేపు ఎగాదిగా చూచి "నీకు పెర్లందా?" అని ప్రశ్నించింది.

"పెర్లా! దాని కిప్పుడేం తొందర?" అని, ఇంక ఆ విషయాన్ని గురించి మాట లెక్కడ పెరిగిపోతాయోనని సుందరరావు తేలికపైన పేపరు తీసి చదవసాగేడు.

ఇంతలో అడుగులదప్పుడు వివచించింది. వస్తున్నవారు హెడ్డాస్టరు పరమేశ్వరంగా శేమానని సుందరరావు లేవబోయాడు. కానీ వచ్చింది సరళ. ఆమె బీరువాలోనుంచి ఒక పుస్తకాన్ని తీసుకొంటూ "పోయిన వారం కాలేజీ వదిలు చేశాను గదమ్మా! ఈవారం

మరో కొత్త పిండి వంట నేర్చుకోబో తున్నా" అన్నది. ఒక అధునాతన యువతి కొత్త సినిమాలని విమర్శించడమో, కొం గొత్త ఫేషన్ చీరల్ని గురించి చర్చించ డమో గాక, పిండివంటల్ని గూడా చేయ గలదన్న విషయం సుందరరావుకు అపూర్వం గానూ, అమృతంగానూ తోచింది.

"ఏం చేయబోతావేమిటి?" అన్నది ముస లావిడ. "కాలిఫర్న పకోడీలు" అన్నది సరళ. అవి ఏలా వుంటాయోగదా అని విభ్రమం చెందాడు సుందరరావు!

"నాటిని చేయడానికి కావలసిన వస్తువు లేమిటి?" అని ప్రశ్నించింది వృద్ధురాలు. "ఏమో, నాకుమాత్ర మేం తెలుసు! నేనూ ఇంకా చదవలేదు. చదివి నీక్కూడా విని పిస్తానుండు" అంటూ సరళ పుస్తకాన్ని తెరచి, ఎక్కడో ఒకచోట చదవడం మొదలెట్టింది.

"కాలిఫర్న పకోడీలు: ఇవి చేయడా నికి కావలసిన పదార్థాలు—చూడు మంచి కాలి ఫ్లవర్స్. తెల్లగా, ఏవుగా పెరిగిన పువ్వు ఏదీనే వుందో అదిమాత్రమే మంచి పువ్వుని గుర్తించాలి. పచ్చని పువ్వులలో పురుగులుంటాయి. ఆ పురుగులు మానవులు ఆహారంగా ఉపయోగించుకో దానికి ఎంతమాత్రం తగినవి కావు.

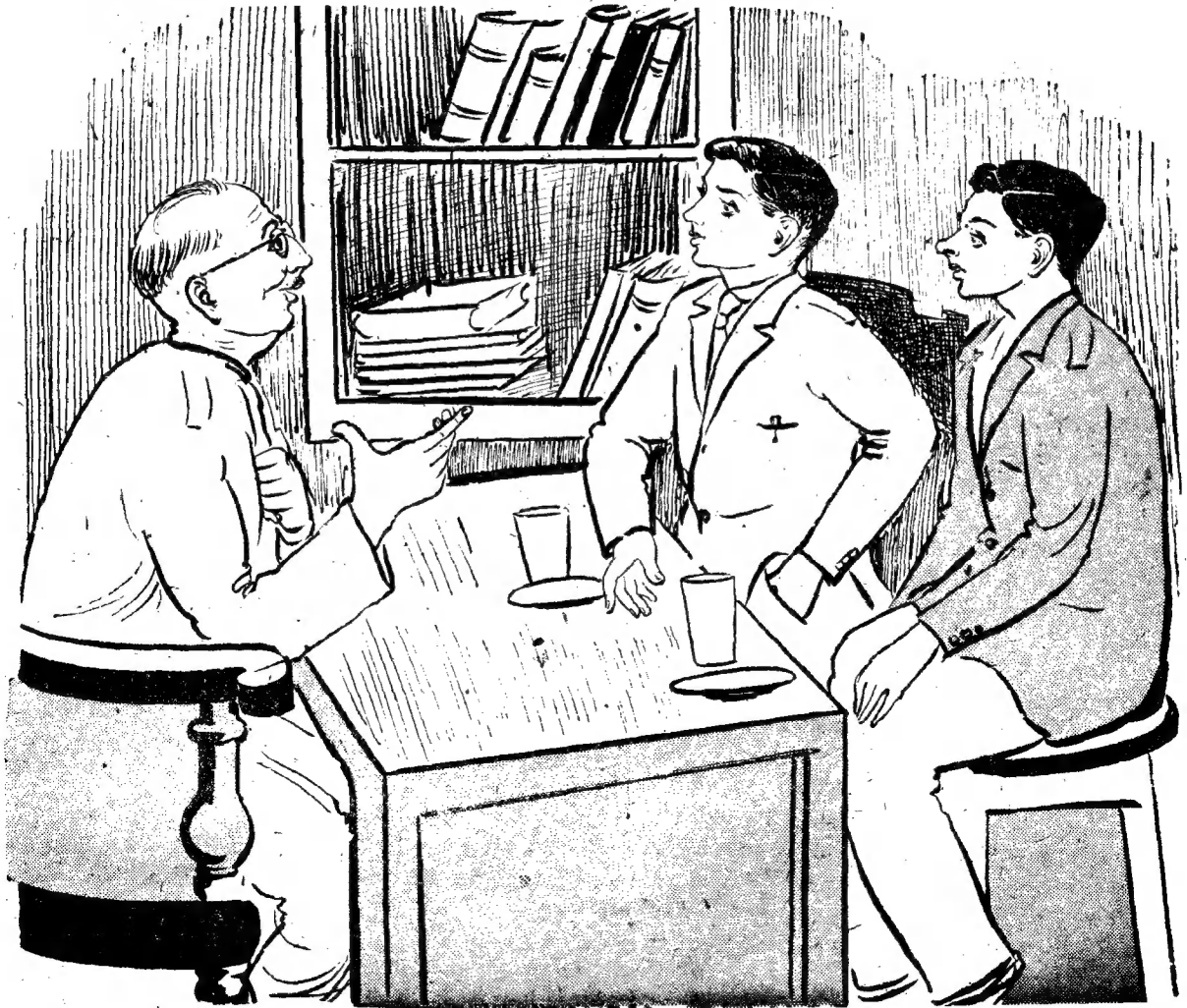
"అర పీనె సెనగపిండి: వర్షపు లప్పు డప్పుడు మ్రుగిన కెనగపిండిని అమ్మేస్తుం టారు. బజాగాకు, వెల్లే మగవార్షతో మంచి కేవగపిండికి, మ్రుగిన కెనగపిండికి భేదం తెలుసుకోవడం మేలాగో చెప్పి పంపాలి.

"గెండు తివ్వల నూనె: ఆమడం తప్పా మిగతా నూనె లన్నింటినీ కళ్ళు మూసుకొని ఉపయోగించుకోవచ్చు. నెయ్యి, డాల్డా ఐతే మరి కేష్టం.

"తగినన్ని పచ్చిమిరపకాయలు!!

"ఉప్పు కొంకెం! పసుపు. (ముఖానికి పూసుకునే పసుపు కాదు, కూర కో వాడేదే) కడపల్లీ వస్తువు సోడా.

"కాలి ఫ్లవర్స్ ని, పచ్చిమిరపకాయల్ని ముక్కలుగా కోసుకొని, కేవగ పిండి, ఉప్పుసోడాలు ఒకటిగా జేసి నీళ్లు చల్లిన తర్వాత దీంతో కలిపేయాలి. బూరె ల మూకునులో నూనెపోసి అది మరిగక పై విశ్రమ పదార్థాన్ని ముద్దలు ముద్దలుగా జేసి దాన్లో పేయాలి. ఈ వంటకాన్ని కొత్తగా చేసేవాళ్ళు, దగ్గరొక గడియారా

పరమశివంగారు పకోడీలు చేయడంలో ఆపలంబించే వేర్వేరుపద్ధతుల్ని గురించి లెక్కరు కొడుతున్న నమయంలో సుందరరావు వైలులో పకోడీల నన్నిటిని తన పాంటు జేబులోనికి చేరవేసి... సావధాన చిత్తుడై వినసాగాడు.

స్నొంచుకొని, సరిగ్గా రెండు నిమిషాలకోక సారి పెసంలావున్న పకోడీలను పైకి తోడు కుంటే, అవి మాడిపోయి తిండానికి ఉపయోగించకుండా పోయే బాధనుంచీ సులభంగా తప్పించుకోవచ్చు.

“ఇక ఈపకోడీల గురించి: మిరరింగూ బీటినిచేసి తినబోతున్నారా! తినబోతూ రుచు లడగడ మెంగుకు?”

చదవసం ముగించిన సరళను ముసలావిడ “ఆకారీష్టవర్సని తెప్పించావా?” అని అడిగింది.

“ఓ! వాటిని తెల్లవారే తెప్పించానే” అంటూ సరళవు సకాన్ని చేతి నే వుంచు కొని లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

“ఇక పదినిమిషాల్లో ఆపకోడీలు సిద్ధమై

పోతాయ్” అన్నది సరళతల్లి.

“అలాగా!” అన్నాడు సుందరరావు.

“సంజేపామెం గుకు? నువ్విక్కడే వున్నావుగా. తిని మూడువు వుండు” అన్నదామె

“ఆబే వద్దండీ ఆసలు నేను మంచి పకోడీలే తినను. ఈ కారీష్టవర్ పకోడీల నేబయినంటిని ఎలావుంటాయో ఏమో” అని సంజేహాన్ని వెలిబుచ్చాడు సుందరరావు.

“వాటికేం? చాలా బాగా వుంటాయ్. మాసరళకు సాధారణంగా ఒప్పు వుండవంటే గారీ, వంగిలేమాత్రం ఘమగా తయారు చేస్తుంది పిండివంటలు” అన్నది ముసగావిడ.

సుందరరావు నవ్వి “మాచెల్లె లాకామె చాలా కర్తకకోరింగా పాడుతుంది. మా అమ్మకుమాత్రం తనకూతురు లతామంగే ప్లర్ కన్నా శ్రావ్యంగా పాడుతుందని దృఢనమ్మకం. తల్లిదండ్రులకు తమ బిడ్డల పైన ఈలాటి నమ్మకాలుండడం ఏమంత అనపాజంకాదు ఐతే వారీకు తమ్మకొడుకులపైర కంటే కూతుళ్ళపైనే ఈ నమ్మకం రెక్కువేమో” అన్నాడు.

ఐదుగంటలు కావస్తోంది. ఇక కొంత సేపు అక్కడ కూచుంటే తప్పనిసరిగా కారీష్టవర్ పకోడీలు తినవలసివస్తుందని సుందరరావుకుండెల్లో దడ బయలుదేరింది. అతడు ‘మర్రి రే పెప్పుడైనావచ్చి హెచ్చా’ ధరు గారితో మాట్లాడుకోవచ్చు. ఈసారి

ముదితల్ నేర్వగదాని పాట

మాత్రం ఎంత త్వరగా బయటపడితే అంత మంచిది అనుకొని, అక్కడినుంచి వెళ్ళి పోవడానికి ఉద్ద్యుక్తుడయ్యాడు. ఇంతలో ఎవరో వీధి తలుపు తెరుచుకొని లోపలికి వచ్చారు. సుందరరావు లేచి నిలబడబోయి, అగంతకుడు తనలాగే ఒక యువకుడు కావడంవల్ల అలాగే కూచొని వుండిపోయాడు. కొంతమనిషి "హెడ్ మాస్టరుగారు ఉన్నారాండీ?" అంటూ వచ్చి సుందరరావు ప్రక్కనే ఒక స్థూలుపైన కూచొన్నాడు.

"నువ్వేం పనిమీదవచ్చావు నాయనా?" అన్నది మనలావిడ.

"ఇక్కడ హైస్కూల్లో ఒరు టీచరుకు గారీ వుందని వింటిని. అందుకొరకే వస్తేని" అన్నా డతడు.

సుందరరావు అతని వాగ్దేవతకి నిశ్చయ బోయి "మీరు అరవవాళ్ళో?" అన్నాడు.

అతడు "అవును" అన్నాడు. అతడు అవును అనడంతో 'ఏలే నేం' అన్న అర్థం భవించింది.

కృష్ణురాలు "అదిగో ఆయనకూడా అందుకే వచ్చాడు" అన్నది సుందరరావును నూపిస్తూ.

"మీ క్వారింటేషన్ ఎంతండీ?" అని ప్రశ్నించాడు మాతన వ్యక్తి. 'ఒకవీకెడు' అని చెబుదామనుకున్నాడు సుందరరావు. కానీ ఇతడితో విశంధవాదం ఎందుకులే అనుకుని "వీ య స్పీ ప్యా స య ను" అన్నాడు. "నేను బియ్యస్సి ఆనర్స్ లే" అన్నాడా అరవమనిషి. 'నీకేమిటి, ఉద్యోగ మేమిటి, పోషకయాత్ర' అన్నట్లుగా!

సుందరరావుకు ఇక తనక్కడ వుండి లాభం లేదనిపించింది. కానీ ప్రయత్నించడంలో తప్పులేదుగా. 'ఆ పరమేశ్వరంగా రెప్పదొస్తావో' గానీ, అంతవరకూ ఇక్కడి నుంచీ కదలకూడదు' అని నిర్ణయించుకుని మళ్ళీ పేపరు చదువుకోవడంలో నిమగ్నుడై పోయాడు సుందరరావు.

అరుగంటలు కింక పదినిమిషా లుండనగా పరమేశ్వరంగా వచ్చారు. ఎడముఖం, పెడముఖంగా కూచునివున్న ఇద్దరు యువకుల్ని మనలావిడ ఆయనకు ఇంట్రాడ్యూస్ చేసింది. పరమేశ్వరంగా అంతవరకూ తన భార్య ఆక్రమించివుండిన పోషాపై కూచుని వై ఇద్దరియొక్క విచారవిషయకాలైన సరి ఫీళ్ళను క్రొత్తగా చూచుకుంటూ వుండగా రెండు ప్లేట్లలో కార్లీఫర్ పకోడీలు అక్కడికి రానే వచ్చేసినాయి!

ఉపాహారాన్ని తేచ్చిన భార్యను పరమేశ్వరంగా 'ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించారు. ప్లేట్లలోవున్న భక్ష్యాలు పకోడీలని ఆయన ఉపాించుకోలేకపోయినందుకు సుందరరావు ఆశ్చర్యపడలేదు. ఈ విశాలజగతిలో ఆ తినుబండారాల్ని చేసిన అమ్మాయి, ఆమె వాటిని చేస్తున్నదనే విషయం తెలిసిన ఆమె తల్లి, తాను - ఈ ముగ్గురికీ తప్పా, మరెవరుగానీ అవి పకోడీలని అనుకోవడానికి ఎంతమాత్రమూ ఆస్కారంలేదని అతడు వాటిని చూచినకొద్దాన్ని గుర్తించాడు.

"ఇది పకోడీలండీ! మన సరళి చేసింది" అన్నది పరమేశ్వరంగారి భార్య. అమాట వినగానే ఆయనగారి ముఖం అమందానందంతో కలకలలాడింది. ఆయన "ఏమిటి! పోయినవారం వడలు! ఈకో- పకోడీలు! గుడ్ గుడ్" అని ఒక స్వగతం చెప్పుకుని తర్వాత భార్యకేసి చూస్తూ "ఇన్ని

కోలాటా మన సరళి కు వంట చేయడం రాజ్ మునందీ అని కొండంత కష్టం తలపైన పడ్డట్లు కుమిలిపోయాదానివే, ఇప్పుడేమంటావో! పట్టుదల అనేది ఒకటి ఉండాలి గానీ, ఏ విద్య అయితే నేం, రాకేం చేస్తుంది! చచ్చినట్లు వస్తుంది! పైగా 'ముదితల్ నేర్వగదాని విద్య గలదే ముద్దార నేర్పించినా' అన్నా దొక మహాకవి. ఆ సుభాషితం సత్యమని మన సరళి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు లోకానికి నిరూపిస్తుందని నా వమ్మకం" అన్నారు.

నమ్మకాలను వుంచుకోవడానికి మానవుని కంట న్యాయత్రయం వున్నప్పటికీ, ఆ న్యాయత్రయాన్ని పరమేశ్వరంగా దుర్వనియోగం చేస్తున్నందుకు సుందరరావు మనసులో చాలా నొచ్చుకున్నాడు.

మనలావిడ ఒక ప్లేటు సుందరరావుకు, మరోప్లేటు తమిళ యువకునికి ఇచ్చి లోపలికి పోవోతుండగా పరమేశ్వరంగా "నా సంగతి మరిచిపోవుగదూ!" అన్నారు. ఆమె కొంచెం తలపట్టాయించి "మిగతా పకోడీలు కొంచెం మాడిపోయినట్లున్నాయండీ" అన్నది. మాతాత్తుగా కలిన ఆకాభంగంవల్ల పరమేశ్వరంగా ఒకటి రెండు తుజాలపాటు నిర్ధారితపడిపోయి, తర్వాత "కావలీస్తే రేపు మళ్ళీ తయారుచేసుకోవచ్చు గానీ, ఇప్పుడు వాటి నేవరూ తినకండీ" అన్నాడు.

పకోడీలు 'కొంచెం'గా మాడిపోయి వుంటే, అందుకు వాటిని చేసిన సరళిను నిందించి లాభంలేదనీ, సాకంయొక్క పరివర్తనను నిర్ణయించేందుకు ఆమె ఉపయోగించుకున్న గడియారం మందగమనానికి అలవాటుపడిపోయింది గావచ్చుననీ సుందరరావు అనుకున్నాడు.

టిఫిను తినకుండా దిక్కులు చూపున్న సుందరరావుతో పరమేశ్వరంగా "ఏమయ్యా! మేం తినమంటే గానీ తినేట్లు లేవు నువ్వు" అన్నారు. రాజానుగ్రహాకోసం కన్నడరాజ్యంలో పడరాని పాట్లు పడి, చెల్లెల్లి, తిలసిప్తయూ మనవి కుమలు దోసంబంచు పోవాడుకొన్నాడుకదా, కవి సార్వభౌముడు శ్రీ నాథునంతటివాడే; ఇక ఉద్యోగ ప్రాప్తికొనడం ప్రయత్నిస్తున్న తాను పై ఉద్యోగి క్రితితార్థకంగా తినమంటున్న పకోడీలను వద్దని నిరాకరించడం ఏం బాగుంటుందనుకుని, సుందరరావు ప్లేటులోనుంచీ ఒక ముక్క తీసుకొని నోట్లో వేసుకొన్నాడు. ఆముక్క నోటిలో నుంచీ అన్న వాళంద్వారా గర్భాకోశం చేరుకునేసరికి రెండుమూడుసార్లు దోకు రావోయిందతనికి. కానీ ఎంతో బలవంతానిగ్రహించుకొని అతడు "భగవంతుడా! నేను

చాంపియన్

కలములు

అందకు కొరవది.

నం. 151

నం. 101

నం. 102

నం. 108

నం. 121

ఈ క్రమమున పనితనం, నాణ్యత గల గార్మిరంత కలము.

కలముల వర్తకులందర వద్ద, షో రూం లో ను లభించును.

తయారుచేయువాడు:

గుజరాల్ ఇండస్ట్రీస్

లాహోర్ చాల్కో, బొంబాయి-2.

తెలిసో తెలియకా ఎన్నో పాప కార్యాలు చేసివుండవచ్చు. వాటికి ను వ్యతిరేక విధించినా సరే, మారు మాటాడకుండా అనుభవిస్తాను. ఐతే తనరానితనపును తప్పనిసరిగా తినితీరవలసిన విషయాలే, విషయ వివర్తన పరిస్థితిని మాత్రం కలగజేయకు ప్రభూ” అని పరాత్పరుణ్ణి ప్రార్థించుకున్నాడు.

తన ప్రక్కన కూచోనివస్తున్న యువకుడు ఆ పకోడీలను వెన్నుబిడ్డత్తుల్లా ఆపొయింగా తినేస్తుండడం చూచి సుందరరావు మరింత ఆశ్చర్యపడ్డాడు. కారణాంతరాలవల్ల అతని జిహ్వ రుచి భేదాల కలితమై, ఒక నిర్వికారమైనస్థితిలో వుండవచ్చుననీ, లేకుంటే ఒక మాత్రమే మాత్రమే జిహ్వకు అంతటిచేదైన పదార్థాన్ని రుచి చూడగల సహనం వుండజాలననీ సుందరరావు భావించాడు.

పైట ఖాళీచేసేసి కూచున్న అరవ అసామిని చూస్తూ పరమశివంగారు “ఏలా వున్నాయ్ పకోడీలు?” అని ప్రశ్నించారు. అతడు చిరునవ్వును ఒకబోసి “మేడ్రాగులో విజయాలంబ్ హోమ్ అని ఒక హోటలు వున్నదండీ! అందులో పకోడీలు బహు అరిమిగాచేస్తారు. కానీ అవి కూడా ఈపకోడీలముందు తీసికట్టుచా” అన్నాడు. ఆమాటలువిని పరమశివంగారు పరమానందభరితులై తన జీవితకాలంలో తాను తిన్నన్నీ పకోడీలు మరొక మానవుడు తినలేదని చెప్పి, ఆ పకోడీలు చేయడంలో వివిధ ప్రాంతాలవారు ఆవలంబించే పేర్లెరు పద్ధతుల్ని గురించి ఒక లెక్కరు కొడుకున్న సమయంలో, సుందరరావు తన పైటలోని పకోడీల నన్నిటిని తన పాంటు జేబ్లోనికీ చేరజేసి, నుక్కెడు మంచినీళ్లు త్రాగి, నడద లెక్కరును సావధాన చిత్తుడై విన పోయాడు.

హోల్లోవున్న గడియారం టంగు టంగు మని ఏడుసార్లు మోగింది. గంటమూత వినబడగానే లెక్కరు నిలిచి వెళ్ళిపోయింది. మోడ్రాగుగారి వాడుకకొబట్టి, అంతిటితో ఆయన పకోడీల ప్రపరక్షణలోని వివిధ విధానాలను టచ్ చేయడం అపి, “ఇకమీరు వెళ్ళండి. తెల్లగానే మీలో ఎవరికైనా ఒక్కరికి అర్థం వస్తుంది” అన్నారు. ఉద్యాగార్థం లిప్తరూ ఒక్కసారి ఖంకా చేప్పి ఆక్కడినుంచీ నిష్క్రమించారు.

వారు వెళ్ళినతర్వాత పరమశివంగారు భగవద్గీతాపఠనం కానిచ్చుకొని, భోజనానికి కూచున్నారు. ఆయనభార్య అన్నం వడ్డిచూ “ఏమండీ! ఉద్యాగం వాళ్ళలో ఎవరికి వ్యాస ను కుంటున్నారో?” అని ప్రశ్నించింది.

“దాంతో నీకేం పని!” అన్నారు పరమశివంగారు.

“అదికాదండీ మీరా గోడ ప్రక్కన కూచున్న అబ్బాయిని చూచారాగా! బాగా చదువుకున్నాడు. అంశంలాకూడా కొంత లేదు. మన సరళి కూ, అతనికి ఈడూ, జోడూ...” అంటూ గుణిసిందామె.

“ఒహో, అదా నీ ఉద్దేశం? సరళి కూ, నీకూ ఎవడిన్నమైలే నాకూ వాడే ఇష్టం. ఆమె పెళ్ళివిషయంలో నాజోక్య మెంత

మాత్రమూ వుండదు. మరి ఈ ఉద్యాగవిషయం లో మాత్రం నువ్వు నీ ఆభిప్రాయాల్ని నాతో చెప్పకు. బియ్యస్సివాడికంటే బియ్యస్సి ఆనర్స్ చదివినవాడు విద్యాధికుడు కొబట్టి, ఈ ఉద్యాగం ఆ అరవ అసామికి ఇవ్వవలసిందిగా నేను మేనేజరుగారికి సిఫారసు చేయబోతున్నాను” అన్నారు మోడ్రాగు స్వరగాను.

“అరవవాడు తెలుగులో ఏం పాఠం

తెల్లగా
ఉతుకుటదీనవి

ప్రకాశవంతముగా
ఉతుకుటదీనవి

ఇందుకు
సన్ లైట్
సబ్బు కారణము

బాదకుండగనే బట్టలను
తెల్లగాను, ప్రకాశవంత
ముగాను ఉతుకును!

SUNLIGHT SOAP
Whiter, Brighter, Better!

S. 201-50 TL

★ ముదితల్ నేర్వగరాని విద్య ★

చెప్పగలడండీ?" అని అడ్డుపెట్టే వేసింది ముసలావిడ.

పరమశివంగారు కొంతసేపు యోచించి "ఎందుకు చెప్పలేదు! చెప్పగా, చెప్పగా తెలుసు తనంతటజే వచ్చేస్తుంది." అన్నారు.

* * *

ఒకొక్కప్పుడు మానవుడు కలలోనైనా అనుకోలేని విధంగా కొన్ని సంఘటనలు జరిగిపోతుంటాయి. అజేయమైన హిమగిరి శిఖరాన్ని మానవమాత్రు డొక్కడు జయించడం అలాటి సంఘటనే కావచ్చు. సుందర రావుకు వివేకానంద హైస్కూల్లో

ఉద్యోగం లభించడం అంతటి అద్భుతమైన సంఘటన గాకపోయినా, అతనికి మాత్రం అది అత్యంతాశ్చర్యకాన్ని గలిగించింది.

ఆరడు చేతికందిననాటి నాయంత్రమే అతడు హైస్కూల్లోని గారిని ఆఫీసు రూములో కలుసుకొని తన కృతజ్ఞతను తెలుపుకొన్నాడు.

"నీకు ఉద్యోగం లభించడంలో నువ్వంత మాత్రమూ నాకు కృతజ్ఞత చూప వలసిన అవసరంలేదు. నేనేమో ఆరోజు నీతోబాటు నాదగ్గరికి వచ్చిన మనిషి కే ఉద్యోగం ఇవ్వవలసిందిగా ప్రైవేట్ కు సిఫారసు చేశాను. వాళ్ళు కూడా నామాట తోసి వేయలేదు. కానీ ఇచ్చిన ఉద్యోగాన్ని నిరాకరిస్తూ అతడు నాకు బాబు వ్రాశాడు. ఇరవై రోజులనుంచీ అతడు ఆరీతీరని కడుపు నొప్పితో బాధపడుతూ హాస్పిటల్ లో వున్నాడట" అన్నారు పరమశివంగారు.

"అయ్యయ్యా! అతని కెందుకు వచ్చిందండీ కడుపునొప్పి?" అని ప్రశ్నించాడు సుందరరావు. ప్రశ్నిలకు సరైన సమాధానం చెప్పే అలవాటు లేదు పరమశివంగారికి. ఆయన "ఎందుకొస్తే నీకేమయ్యా! నీక్కా వలసిందేమిటి? ఉద్యోగం. అది నీకు దొరి

కింది. నువ్వు కేవలమిదేమిటాలో జాణ వైపో" అన్నారు.

పదిరోజుల తర్వాత ఒకనాడు పరమ శివంగారు సుందరరావును ఆఫీసు రూముకు పిలిపించి "మీ నాన్న గారి అడ్రసు ఏమిటి?" అని అడిగారు. "అయినతో మీకేం పనండీ?" అని అడగా లనుకు న్నాడు సుందరరావు. కానీ హైస్కూల్లో గారి దగ్గర వీలైనంత వినయంగా ప్రవర్తించడమే మంచి బీదరుయొక్క ముఖ్యలక్షణమని గుర్తెరిగి వున్నాడు గనుక, తన తండ్రి గారి చిరునామా మాత్రం చెప్పి ఆక్కడి నుంచి బయటికి వచ్చేశాడు.

రెండువారాల అనంతరం మళ్ళీ పరమ శివంగారు సుందరరావును పిలిపించి "మీ నాన్నగారు నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు. నీ పెళ్ళినిగరించి మీరా క్లెమరుగానీ ఇంత వరకూ ఎట్టి నిర్ణయమూ చేసుకోలేదట. నువ్వు రోజూన మా అమ్మాయిని చూచే వున్నావ్. నీ అభిప్రాయ మేమిటి?" అన్నారు.

సుందరరావు తలమీద పిడుగు పడ్డట్టయింది. హఠాత్తుగా ఒక బోనులో బంధింపబడినట్లు అతడు భావించుకొని, తటాలున దానిలోనుంచి ఏలాగైనా బయట బడాలని "మీరు మరేమీ అనుకోకుండాదండీ. నేను మీఅమ్మాయికి తగినవాణ్ణికాను" అన్నాడు.

"అవునవును. ఆ సంగతి నాక్కూడా తెలుసు. విలే సుందరరావు! ఈవిషయంలో నువ్వు, నేను ఏం చేయగలమో చెప్పు. మన కెంత నచ్చకపోయినా ప్రైవేట్ ఉత్తర్యల్ని మారుమూటాడకుండా ఒప్పుకు తీరాలిగదా! ఈ పెళ్ళిళ్ళ విషయంలో ఆడ వాళ్ళు మగవాళ్ళకు ప్రైవేట్ కులైరిమరి!" అన్నారు పరమశివంగారు.

సుందరరావు రెండుమూడురోజు లాలో చించాడు. ఆలోచించనూ, ఆలోచించనూ సరళను పెళ్ళిచేసుకుంటే మరేమంత కొంప మునిగిపోయేంతటి ప్రమాద మేదీ సంభవించదని అత డనుకోసాగేడు. అన్నాడుకు వ్యతిరేకంగా పురుషు లెంతటి బలీయమైన కృత్రిమాయల్ని విర్వరమొక్కానూ, అవి కేమీ తానానికీ సడలి దుర్బలమైపోవడం నడక జమేగా మరి!

అదీగాక సినిమాలో, నవల్లో కథా నాయకుల్లాగా సుందరరావు పెళ్ళిగాక ముందే తనకు తగిన అమ్మాయి నొకదాన్ని చూచుకొని, ఆమెని తక్కిమని ప్రేమించేయ లేదు.

దానా, దీనా అతడు పరిస్థితుల ప్రాబల్యానికి లోబడిపోయి సరళను పెళ్ళాడడానికి ఒప్పుకున్నాడు.

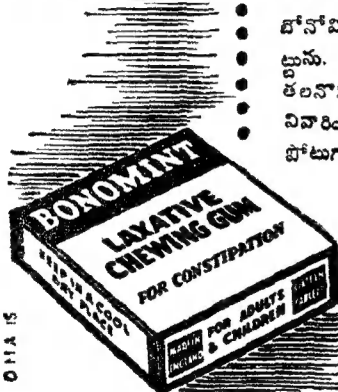
15 జూయల్స్ రిస్కవారి. 5/-

ఇది 15 జూయల్స్ రిస్కవారి. అందానికి, గట్టికి 15 రూలి లు గ్యారంటీ. దీనితో ఒక ఫోం టెన్ కలం యివ్వబడును. ఖరీదు రూ. 5/-లు, వెంటనే ఆర్డరు యివ్వండి.

National Swiss Watch Supplier, (B.M.K) Halka No. 22, MEERUT.

బోనోమింట్ క్యూయింగ్ గమ్ - విరేచనకారి

బోనోమింట్ త్వరగా మలబద్ధమును పోగొట్టును. మలబద్ధము వలన కడుగు బాధలు, తలనొప్పి, మాంద్యము అలసట వగైరాలని వివారింబుటకై తీసికొనబడును. ఇది కడుపుతో పోటుగాని, మంటగాని కలిగించదు.

2, 5, 10 గ్రిక్ల పాకెట్లలో లభించును.

వెస్ట్మినిస్టర్ లెబరేటరీస్ లిమిటెడ్, లండన్ వారి తయారీ.

ఏజెంట్లు : ఓరియంటల్ మర్కెంటైల్ ఏజెన్సీ

99-2, ఆరీనియంకా వీధి, మద్రాసు.

ఒక కుభ మున్నాన నెట్టి ఒకరిపోయింది.

పెళ్ళై ఒక నెల గడచిపోయిన తర్వాత ఒకరోజు సాయంత్రం సుందరరావు మూలనుంచి ఇంటికి వచ్చి మేడపైన, హాల్లో సరళకోసం వెదకి ఆమె కనబడక పోయినందువల్ల ముసలావిడను "ఎక్కడ త్రెయ్య సరళ?" అని అడిగాడు. "ఇక్కడున్నాను" అన్నది సరళ వంటింట్లోనుంచి. "నువ్వు కాలీఫర్నీ పకోడీలు చేయడం లేదుగదా కొంపదీసి" అంటూ సుందరరావు అక్కడికి వెళ్ళాడు. సరళ చేస్తున్నది అదే పని!

పొయిలో కట్టెలు భగభగ మండుతున్నాయి. బాణలిలో నూనె సలసలా కాగుతోంది. పకోడీలు బుసబుస పొంగుతున్నాయి. సరళ ముఖంపైనుంచి చెమట బిందువులు జలజల రాలుతున్నాయి!

సుందరరావుకు తనకలి వంటచేసుంటే, ఆమెదగర కూచుని "ఇకేమిటి, ఇదేమిటి, కూరలో పసుపుపాడి చేయడం ఎందుకు? తిరగబోతేలో ఆవాలు వాడడంవల్ల లాభమేమిటి?" ఇలాటి ప్రశ్నలు అడగడం వాడుక. అలవాటు నలేదు ఉన్నట్టుండి పోగొట్టుకోలేక అక్కడున్న ముక్కొలి పీటపై కూచుని "సరళ! ఆపకోడీలు పొంగిపోతున్నా యెందువల్ల?" అని ప్రశ్నించాడు.

సరళ తన భర్తయొక్క అమాయకత్వానికి చిరునవ్వునవ్వి "మరి సోదా కలపడమెందు కనుకుంటున్నావు?" అన్నది.

"సోదా అంటే మనం ఒకరొ ఇచ్చి

అంగళ్లో కొలి త్రాగుతామే, అచేకదూ!" అన్నాడు సుందరరావు.

ఈసారి భర్తయొక్క అజ్ఞానానికిచీకాకు పడుతూ సరళ "అది సోదావాటరు కదండీ! ఇది సోదాసిండి. ఇదిగో, ఈ డబ్బాలో వుండి చూడండీ" అంటూ ఆ డబ్బా అతని చేతి కందించింది.

సుందరరావు ఒక చిటిక పిండిని నోట్లో వేసుకొని రుచిచూచి, డబ్బానాలాగే క్రింద వదిలేసి, సరళ చేతులు రెంటినీ పట్టుకొని "సరళ! నువ్వు దయచేసి ఈ ఫలహారం చేయడం మానవూ!" అన్నాడు అతి దీనంగా!

"ఎందుకూ?" అన్నది సరళ దిగ్భ్రమ జెంది.

"పాపం, నీకు వంటచేయాలనే కుకూ హలం ఎంతైనా వుంది కానీ వివిధంగా వండిలే మానవులు తినదగిన ఆహారం సిద్ధం కాగలవో నీకు తెలియదు నువ్వీ పకోడీలు చేయడానికి ఉపయోగిస్తున్న సోదా ఆహార పదార్థాల్లోకి పనికివచ్చేదికాదు. ఇది

చాకలిలాదా!" అని సుందరరావు అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

సరళ తోటలో పనిచేసు కొంటున్న నాఖరును పిలిచి "నేను తెమ్మన్నా సోదా ఏమిటి, నువ్వు తెచ్చినసోదా ఏమిటి?" అని గద్దించింది అతడు చేతులు మలుముకుంటూ "సోదాలో ఎన్ని రకాలన్నాయో, నాకేం తెలుసునండీమ్మ గారూ! అంగడివాడిచ్చింది నేను తెచ్చాను. రెండు నెలలకు ముందొకసారి మీరు తెమ్మన్నప్పుడు కూడా నేనిదే తెచ్చానండీ" అన్నాడు.

అనువాదం

నందూరి రామమోహనరావు

వెల రూ 2-0-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, మదరాసు.

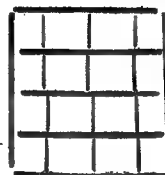
రిజిస్టరు నెం 1905

కంఠి: "Republic"

గొప్ప బహుమతులు మీరు ఒక బహుమతి తప్పక గెలువండి!

అన్నియు గ్యారంటీ బహుమతులు:-

ప్రతి ఆల్ కరెక్టుకు	రూ. 3000/-
ప్రతి మొదటి రెండు వరుసలు కరెక్టుకు	,, 750/-
ప్రతి మొదటి ఒక వరుస కరెక్టుకు	,, 75/-
ప్రతి మొదటి రెండు నెంబర్లు కరెక్టుకు	,, 15/-

గత బోటీ ఫలితం

11	18	4	18
15	18	9	8
8	7	14	17
12	10	19	5

మొత్తము 46

రీ నుండి 20 వరకు గల అంకెలను యాగళ్ళలో నిలుపుగా, అడమగా, అయిమాలగా యెటు కూడినా 50 వచ్చునట్లు వేయాలి. ఒక అంకె ఒకేమారు వాడాలి.

అఖరు పోస్టింగ్ తేది 10-9-53 ఫలితములు : 18-9-53

ఒక ఎంట్రీ ప్రవేశదసుము రూ 1/- 4 ఎంట్రీలకు రూ. 3/-

18 ఎంట్రీల పెట్టుకు రూ. 10.

యీ పై రేటుప్రకారం ఫీజు పంపుమా, తల్లి కొంత మున్నె యెన్ని యెంట్రీలైనా పంపవచ్చును ఎంట్రీల నెంబరు మీ యార్డరు రకీదుగానీ, పోస్టల్ ఆర్డరుగానీ, బ్యాంకి డ్రాఫ్టుగానీ, జరిపర్చవలెను మీరల్ లోని ఒక గొప్ప బ్యాంకిలో డిపాజిటు చేయబడిన సీల్డు సాల్యూషనుతో సరిపోలినసే, సాల్యూషనుగాని లేక వరుసలుగాని క్రమముగా ఉన్నదని తెలిసికొనవలెను. సాల్యూషనులో ఇంగ్లీషు అంకెలే వాడండి. ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయాలి. ఫలితములు త్వరగా తెలుసుకొనవలెనన్న, స్వంత అడ్రసుగల కరకు ఎంట్రీతో కూడా పంపండి. మేనేజరు తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది మీ ఎంట్రీలు ఫీజుతో పంపవలసిన అడ్రసు.

LIBERTY CONCERNS Regd., (A M), P. B. 86, Sadar, MEERUT (UP)

Your guide in darkness

ESTRELA
REGD TRADE MARK
BATTERIES

11/55 51

జాదిన తెర

కిటికీ పక్కనేవున్న పరువుపొడ పకు పన్ను విశ్వం వీపుపొడ ఒక్క చరుపు దరిచి లేపింది అలమారులోని గడియారం అలారం చిరాగ్గా పరుపుపొడ ఒత్తిగిల్లాడు. అతని చెయ్యి పక్కనే వున్న అలమారు రక్క తెరిచి అలారాన్ని చటుక్కున ఆపింది. ఓ అయిదు నిమిషాలు మళ్ళీ కుసుకు తీసేటప్పటికి అరుగుమీద, మంగలిరంగడి సన్నాయి స్వరం పరిగట్టుకుంటూ వచ్చి అతని చెవిలో మ్రోగింది.

నెమ్మదిగా సన్నాయి స్వరంతో డోళ్ళ చప్పుళ్ళు జత కలిపాయి. ప్లానాల గదు ల్లోంచి బిందెల చప్పుళ్ళూ, ఆడార్శ గొడ వలూ అతనికి వినిపించాయి. విశ్వం పడుకున్న గది తప్ప తక్కిన మేడంతా మేలుకుంది. పక్కపసారాలో నడుస్తున్న మనుషు అడుగుల చప్పుళ్ళూ అరుగుమీద భజంత్రీలకబ్బాలూ అతని నిద్రను పొడు చేస్తున్నాయి. మనసులో తన నిద్రర్ని పొడు చేస్తూన్న వాళ్ళని తిట్టి బోగులు పెట్టి విసు క్కుని నిస్సహాయంగా కళ్ళువిప్పి విశ్వం ఒకసారి గదిఅంతా కలియదూర్చాడు

కిటికీ రక్కలని ఆడిస్తో సన్నటి చల్లటి గాలి వీస్తోంది. మినుకు వినుకుమనే నక్ష త్రాలు ఆకాశంలో మెరుస్తున్నాయి. మేడ కిటికీలోంచి దూరంగా దొడ్లో ఉత్తరం వేపున వున్న వేపచెట్టు చాలా అందంగా కనిపిస్తోంది. విశ్వం క్షాన్త ఒరిగి అయిన యాత్రాకేంద్రమనుకున్నాడుగాని ఈలోపు లోనే తన గది తలుపుదగ్గర ఒక స్త్రీ మెరిగా సన్న టిగొంతు క తో మృదు వుగా “ఏమండీ! లేవండీ! పెళ్ళివేళకు మి రిలాగే నిద్రోతూంటారు గామోడు” అని అనడం గమనించాడు. “తియ్యటి గొంతు క్కి సమాధానం ఇవ్వకపోతే ఈ పెళ్ళిగొడ వల్లో కనీసం తనకి కాఫీయేనా ఇచ్చే దాతా దూతా కనపడరని తెలుసుకున్న వాడు గనక చిరాగ్గానే విసుక్కుంటూ కళ్ళు నులుముకుంటూ తలుపు తీసి “అబ్బా! పొద్దున్నే ఎనిమిదింటికి పెళ్ళైతే కూచుర దలుపిల్ల నన్ను ఇప్పటికిలే లేవయ్యెనుని నీకు ఆర్ధరిచ్చిందా జానకి” అన్నాడు ఒక్క విరుచుకుంటూ.

“ఆ! వేరొక్క రాలకేం గాని లేచి మొహంకడుక్కొండి ఎవరేనా మీస్తే

నవ్విపోతారు” అని జానకి సన్నగామెరిగా అదృశ్యమైంజ.

అరుగు మీద కూచుని సన్నాయి స్వరాన్ని ఎక్స్పిరి మెంటు చేస్తోన్న రంగడి మూలాన్న విశ్వానికి నిద్ర ర మీద ఇక ఆకే పూర్తిగా సన్నగిలింది అంచేత అతను తనకా రోజు నిద్రపోయే యోగం లేదని ఒక్క విరుచుకుంటూ మిగిలిన కిటికీ రక్కలుకూడా తెరిచాడు. తూర్పు గా ఎదురుగుండావున్న మొగపెళ్ళివారి విడిది మేడ తెల్లని వెల్గోడలో ఆచీకటిలో మనో వరంగా మెరిసిపోతోంది విశ్వం రెప్పులు వాల్చుకుంటూ ఆ మేడనీ ఆ కాశాన్నీ, చీకటిని చెల్లనీ పెళ్ళివారినీ మాన్తూ నిల బడిపోయాడు.

జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో

శ్రీ వీరుభొట్ల సత్యనారాయణమూర్తి

జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో జిజ్ఞాసతో కొంతసేపయ్యాక విశ్వం మేడ కిటికీ పక్కకి ఒక్క కున్నీని ఈడ్చుకుని దాండ్లు ఖాలబద్దాడు. అక్కణించి చూస్తే పెళ్ళి జరగజోయే పందిరి, అక్కడ కూచున్న భజంత్రీలూ, పెళ్ళిపిల్లలూ, తోరణాలూ, అన్నీ కనిపిస్తున్నాయి పెళ్ళి జరిగే చోట నిద్రల్లు మని పుత్రాహంగా ముగ్గులు పెడు తూన్న ఎనిమిదేళ్ళపిల్ల చూసి ఆశ్చర్య పోయాడు విశ్వం. విడిది మేడకూడా సందడి గానే వుంది. మొత్తం పెళ్ళివారం ద రూ సంతోషంతో మురిగివున్నారు. ఎనిమిదింటికి పెళ్ళి వైభవంగా జరగజోతోంది.

విశ్వం అలా వెర్రిగా కూచుని కిటికీ లోంచి అర్ధరాత్రిమైన దృష్టిని ఆకాశం వేపు నిలిపిమాన్తూంటే జానకి వచ్చి “అలా కింద కెళ్ళి ముఖం కడుక్కు రండి మీ కెండుకూ? నాలుగయ్యేసరికి గవ చివగా కాఫీ కాచిచ్చేస్తాను” అని ముసి ముసిగా నవ్వి పక్షిలా పారిపోయింది ఆకళ్ళలో చిందులు తొక్కుతూన్న స్వాభి మానం, అమాయకత్వం, ఆనందం మాన్తూ విశ్వం అలాగే కడుకుంటూ కూచున్నాడు

విశ్వం గదిలోంచి లేచి వెళ్ళి కాల కృత్యలు ముగించుకుని మళ్ళీ గది

లోకి వచ్చేసరికి జానకి సొంతంగా ప్ర్యతే కంగా నయారుచేసిన టిఫిను కాఫీ పట్టు కునివచ్చి బల్లమీద పెట్టి తినండినెప్పింది ఫలహారం తని కొత్త బట్టలుకట్టుకుని విశ్వం ఆకిటికీదగ్గిరేబల్లమీద కూలబడ్డాడు అందరూ సంతోషంతో మురిగి గంతులేస్తూ పెళ్ళి పనులు కొనిస్తున్నారు. నిద్రోతూన్న పంచూడేళ్ళ అమాయకుల నరలక్షిని నిద్ర ర్గొంచి లేపి “పెళ్ళి కూతురుగా రూ కి ముకుమకుని పడుక్కుంటే పెళ్ళవుతుందా? పెళ్ళికి నువ్వు కష్టపడాలమ్మోయ్” అంటూ ఎగతాళి చేస్తున్నారు కొంద రమ్మాయిలు

విశ్వంమాత్రం తను ఎంత పుత్రాహంతో పెళ్ళికి వచ్చాడో ఎన్ని ఆలోచనలు బుర్రలో పేర్చుకుని వచ్చాడో, అంత పుత్రాహమూ ఇప్పుడు చూపలేకపోతు న్నాడు వెలుగును మింగిన చీకటిని మాన్తూ అలా ఆలోచనల్లో తేలిపోతున్నాడు అల మారులోని గడియారం అయిదు గంటల్ని చూపుతోంది క్రమంగా చీకటిని ఛేదిస్తూ మనకమనకగా వెలుగు ప్రవేశిస్తోంది చెల్ల వింది పక్షులు పిదపించాడుతూ కిచీచ మంటున్నై జనం మేలుకుని రోడ్ల మీద సందడిగా తిరగడం మొదలెట్టారు. విశ్వానికి మాత్రం ఆవేళ చలివేస్తూన్నట్టని పించి ‘ఉలేన్ స్పెట్టర్’ పెగ్గొంచి తీసి తొడుక్కుని బల్లమీద కూచుని నూర్యో దయసొందర్యం చూస్తున్నాడు. చిన్న నాటి పెళ్ళిరోజులు విశ్వం చూడడంలో మెరిసిస్తే ఆ సంఘటనలూ, తన చిలిపి తనం, తెల్లారగట్ల చలిలో తలంటిపోనుకో దారికి పెళ్ళిరోజున తను పెట్టిన పేచీలూ, పద్మాలగోయేట కాలు పెట్టిన తాను పెళ్ళంటే పుక్కిలో దర్జాగా ఊరేగడమే అని అనుకోవడం, పెళ్ళి తన భుజంమీద మోయలేని బరువు సంగతి తెలిసి ఆ అజ్ఞానదా, అతని కళ్ళకి కట్టిన టైండ్

క్రమంగా చీకటి తెరగ్గొంచి సిరుతో నూర్యుకు తొంగిగొంగి చూస్తున్నాడు. వెచ్చగా కోలు తొక్కుకుని విశ్వం అలా ఊరి బైట కు వెళ్ళే కు నూర్యోదయ కాంతిలో వదిలేసి వ నూర్యరంగా, సిరుగా, ఒంగురున్నాయి విశ్వం అలా కావగట్టుకుంటే నడుస్తున్నాడు అక్కడ గుడిసెగ్గొంచి మానవుల నీడలూ ఒక

మిక్కిలి అస్పష్టపు ధ్వని అతని చెవులవద్దకి వచ్చి దాన్ని భావరూపంలో మెదడుకు అందిస్తున్నాగింది. మొదట విశ్వం ఆ ధ్వని గురించి అంత శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. కాని క్రమక్రమంగా ఆ ధ్వని పెద్దదై ప్రతిఘటి దగ్గర కనిపించిన ప్రతిమనిషిదగ్గర గుసగుస రూపంలో వైకి వచ్చింది. చూసిన విశ్వం కాళ్ళు అకస్మాత్తుగా తడబడ్డాయి. మీటన ఫిజికల్ గిలా శరీరం కంపించింది. సమతీమిద చిరుచెమట బిందువు లంకరించి త్రిణమాత్రం జాలిగా నిలబడి నేలమీద రాలతున్నై. మొహం ఎర్రబడింది.

సమారు రెండు మైళ్ళ దూరం దాకా పాకిన ఈవార్త వెళ్ళివారికి తెలియకపోవడం చూసేసరికి విశ్వం ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ భయంకరమైన వార్త విని అతను నిలుపునా నీచైపోయాడు. వరలక్ష్మి భర్తగురించి ఏమో అస్పష్ట భావాలను అందిస్తోన్న ఆ గుసగుస ధ్వనుల వెనుకనున్న నిజాయితీకోసం అతని మనస్సు ఆరాటపడి నాగింది. రెక్కలు కట్టకుని పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి వాలాడు ఇంటిలోకి. అక్కడ అదా విడిగా వెళ్ళి ఏర్పాటైపోతున్నై. బరకాలు పరిచేతాను. భిక్షుత్రిలు తెయారుగా నాద్య పరికరాలతో సిద్ధంగా వున్నారు. విశ్వం గుండె వణకతున్నది.

అడుగులో అడుగులేసుకుంటూ, వాణిక్యరంతో జానకిని గది లోపలికి పిలిచి కలుపుగడియకేసి "రాజారావు గురించి శుభవార్త ఏమనుకుంటున్నావో తెలుసా" అన్నాడు. ఆమె ముఖభంగిమలోని మార్పును గమనిద్దామనే ఆత్మీయతతో ఆమె ముఖం గోకి భయంగా చూస్తూ.

"ఏమనుకుంటున్నావు?"

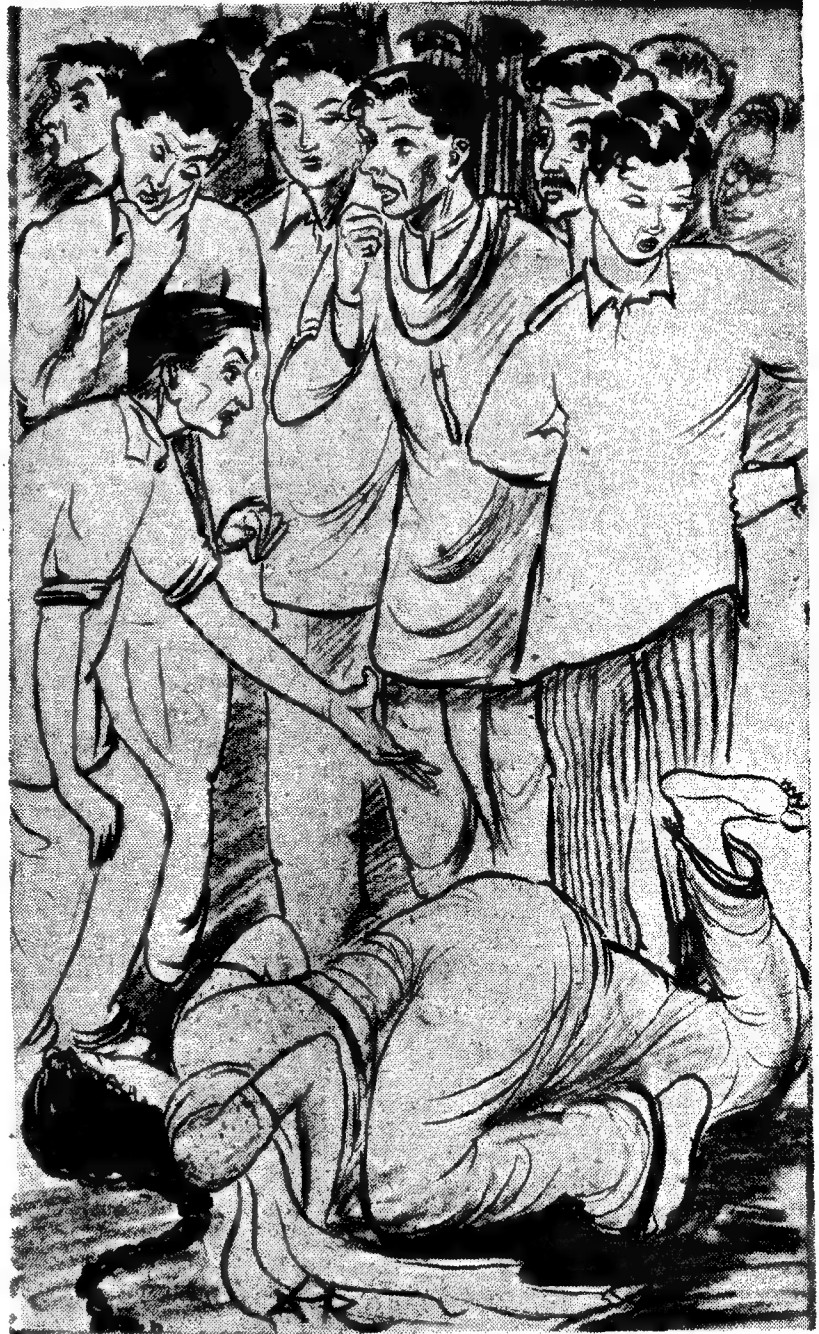
"అతనికి మార్పుట"

జానకి మెహమంతిలా ఎరుపుడనం ఆవరించింది. ఆమెముఖ భంగిమలు త్రిణతానికే మారిపోతున్నాయి. ఆమెకళ్ళలో ఏదో ఆకస్మిక ప్రశ్నిభావం, ఆతురత, భయం, ఆపేదనా ప్రస్ఫుటంగా అతను చదువగలిగాడు.

రెండు నిమిషాలసేపు అతని ముఖంలోకి మూటగా భయంగా చూస్తూ ఆమె మానం ధరించింది.

తిరువాతి ఒరువుగా లేచి నిలబడి మెల్లని ధ్వరంతో "ఏమీ తెలియనట్లు వూరుకొండి. మనంకదా? లేనిపోని గొప్పనాన్నతో చెప్తే నిప్పులు కట్టలేదు. వెళ్ళిలో నిప్పులుపోసిన వాళ్ళమవుతాం. చెప్పకపోతే చెతులారా వెళ్ళికి వురిపోస్తున్నామనే భయంగా మాడావుంది." అంది.

విగు నిమిషాలతిర్వాతి ఆమె వుండిబట్టి

"ఓ అమ్మాయి రోడ్డుమధ్యపడిపోయింది. కాళ్ళు, చేతులు తవ తవ కొట్టుకొంటోంది."

లేక వెళ్ళి సుబ్బరామయ్య గారి చెవిలో భయంగా చెప్పింది. ఆయనకళ్ళు ఎర్రగా కాలిన ఇనుపకమ్మెలు అయిపోయాయి. క్రమంగా ఈవార్త అంటు వ్యాధిలా ఆనోటా ఆనోటా అందికి తెలిసింది. మొగపెల్లివారుమాడా కిందా మీదాపడ ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకున్నాను.

త్రిణమాత్రం ప్రశయద్ర రూపం తాల్చిన సుబ్బరామయ్య హృదయంలో అనేక ప్రశ్నలూ సమాధానాలూ ఉదయించాయి. క్రమంగా ఆయనమనస్సు కుగుటవ్వది. ఎక్కడో మూలకూమన్ను పెట్టికూతురు చెవిని యామాటపడింది.

మేడిగడిలో కూచున్న విశ్వం నిశ్చే

జూరిన తెర

మృత్యు, జాబ్బాడమింకా తుండిపోయాడు ఏదో భయంకర లోపము చూపాడు భరించి తనముందు కనిపిస్తున్నదికించింది. "చేతులారా ఈ కెల్లి చెడి గొడవా మని చూడకు నిద్రవకొమ్మా! నిద్రవ ముద్దులూ" అన్న వ్యవధి తన మాతయ్యచే అని విశ్వం గ్రహించే సరికి అతని ముఖం కల్లబడిపోయింది. కెల్లి నిర్విఘ్నంగా జరిగి పోయానికి ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి. తన నిన్నుడి పత్యం నిజం అని తెలుసుకోవడా ఆ విషయం చాలా కాలంగా గాఢంగా విడిచిపెట్టి ఇటు అడవికి వెళ్ళాడూ అటు మొగ కెల్లిచాయా కలిసి తననే విడిచిపెట్టుకుని గ్రహించిన విశ్వం మృత్యువులో విచారం అంటుంది కన్నీటిపాత్రై కలవ కాకింది.

భక్త ముఖమూ కళ్ళూ యాకీ అతని మానసికపక్షి భం గ్రహించిన జానకి విచార పూర్వకంగా జారిగా మారింది. ఏదో కనా సర్వ పంభావనలూ తర్క వితర్కాలూ జారిపోయి ముద్దు జరిగాయి. కోపం కో విశ్వం జానకిని కొట్టడం జరిగింది చారికలు కట్టిన ముఖంతో విశ్వం మాత్రం మర్రి జానకి చెవిలో నువ నువననితో ఏదో మాట చెప్పి నలిసించితో వేదకాదగిరికి వెళ్ళిపోయాడు కెల్లి పో

మాంటి అతని ప్రయాణం వెనుకంబరిత తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించే మనిషి, గాని అతనిని చారించే తల్లి గాని ఆ వెంటాడుతూ కెల్లిచారిలో కనిపించలేదు. జానకి మాత్రం ఒంటిగా నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో జారిగా కలగట్టుకుని కెల్లిపోయే భర్తని మామూలుగా నీర్లు మైన నిట్టూర్పు విడిచింది.

భక్త కౌన్ బుకింగ్ అట్లమదగిరికి విశ్వం కెల్లి కేబుల్ వెంటాడు అతని తల ఒకసారి సిగ్గున తిరిగింది. ముఖం మీద చెమటలు పోవడం ప్రతినప్పటింటి ఇప్పటికీ తరచూ నవ్వులికి తెచ్చుకోగలిగిన సంభుటన లన్నీ అతని నుండెలో తళుక్కుమని మెరిసిస్తే అప్రయత్నంగా అతని కళ్ళు తెరచి కౌన్ బుకింగ్ దూకుదగిరికి తీసి వెళ్ళాడు ఒక ట్రాక్టర్ లాగా కొని రైలు కొచ్చింతర్వాత చాల్స్ మాలమడి మావ్యంగా వెళ్ళిగా ట్రాక్ లోంచి ఆకాశంలోకి చూడకు ఏదో మామూలు ప్రయాణం వెంటాడు విశ్వం ఆనాడు తెరచి కౌన్ బుకింగ్ ప్రయాణం చేయడానికి కల కారణం చాలా అగాధ మైంది. గడిచిన జీవితంలో తన పెదకొన్న ఒక విషయం సంభుటన విశ్వం గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు...

మండి బరువుగా కదిలింది అతని కెల్లిలో ఇంకో తల్లి మాత్రం ఎక్కలేదు. అతనిలా కళ్ళు తెరిచి మావ్యంగా చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు క్రమంగా పన్నెండు గంటల తరచి భయంకరంగా ఒక పట్టణంలో ఆగిన సేదను దగిరిచాకా వివశిస్తుంది తోగు తోన్న విశ్వం పులికపడాడు ఈపాటికి తరలట్టి కెల్లిపోయాడు.

క్రమంగా అతను ఆకలిపంగలి మరచి కలక నిద్రలో మురిగాడు.

విశ్వం తన పర్యటన వాటి తుదోగల కోసం ఆ బాస్ కి వచ్చి కాలంగడుపు తూన్న కోర్కె కోరాంది. అప్పుడు జానకి కడుపుతో తుండిదండే తేలి పుట్టింటికి పంపించేసి అతను వంటిగా ఒక గది అద్దెకి తీసుకుని తుండిదండే తాడు కొన్ని నెలలు అతనిలా తుదోగల చేశాడు ఆ వంటింటికి వెళ్తే తన గదిలో విన్న విన్నవం ఏమో చూచుని అప్పుడప్పుడు కిటికీ రెక్కలు తెరిచి ప్రకాశం కేసి, దానిమీద మెల్లి మెల్లిగా తేలిగలే ముల్లులవేపు, పిచ్చిగా చూడమంటే, అతని మనస్సు ఎక్కడెక్కడికో ప్రయాణం పోగించేది అతని మామగాడు ముప్పు

ఒకడు భయం పరుగున పోలిస్తే మేననేకు వచ్చి పోలిస్తే ఇన్నోవేషన్ లో: అయ్యా? మా ఆడది మూడు రోజుల నుంచి ఆత్మహత్య చేసుకుంటూ నని బెదిరిస్తూంది. నిన్న రాత్రి! రాత్రి మాయమై పోయిందండీ! నూతుల్లోనూ గోతుల్లోనూ కాస్త వెలికించండి బాబూ!

ఇ.- ఆమె గుర్తులు కొన్ని చెప్పండి...

అ.- మూగదండీ. మనూరిజ్ఞానరత్నం, నెల్లూరు.

రామయ్యగారు వాల్మీకిలో బంగారం పంజే ఎవరై ఎకరాల ను కేత్రమైన మావ్యం వ్యవసాయం చేసుకుంటూ, పెద్దమేడలో దర్బాగా కాలం గడుపుతూ, తన ఒక్క మామతన జానకిని మాచిక్యంలా చూసుకుంటూ ఒంటిమీద ఈగచాల నిచ్చేవాడు కాదు డబ్బున్న రెండ్రగారి ఇంట్లో వున్న జానకికి డబ్బు పంపే అవసరం అప్పుడు విశ్వానికి లేకపోయేది.

విశ్వం స్వతహాగా పదిమందితోటీ కలలు పుగోలుతనంగా వుండే ముడి కాదు ప్రస్తకాలు గాని చేపట్టగాని చదివే అలవాటు లేదు సినీమాలైనా తరుచుగా చూడడు అతను గొప్ప తెలివైనవాడు మామ కాదు రెండు సంవత్సరాలు ఎలాగో ఒలాగ కన్న పడి మూలుపైసలు తూర్తిచేసి అద్దె పడాడూ ఆ తుదోగల సంపాదించాడు.

ఒకోజాన విశ్వం అట్లమనించి ఇంటికి తిరిగి వచ్చే నుండే ఒక విచిత్రమైన అనుభవం కలిగింది చూడలో జంక్షన్ దగ్గర ఒక అమ్మాయి పడిపోయింది మట్టూ జనం నుంపులుగా నుమకూడి నిలబడారు విశ్వం మామ ఆత్మతతో ఆ నుంపులోకి వెళ్ళాడు, అక్కడ ఓ అమ్మాయి కోడు మధ్య పడిపోయింది కామూచేతులూ తపతప కొట్టుకుంటుంది నోటివెంట నరగలు కాయ మున్నాయి తెల్లగా మర్రిపువ్వులపున్న వీరకాస్తా పోయింది అమ్మె అలా కొట్టూ వేకులూ కొట్టుకుంటూంటే అవి కంకర తోడుకి తగిలితక్తం జామని ప్రవహించింది.

అనుగ్రహముకంటి

అనంగప్రభాకరాకులి

మంచకమైన యావ్వకానికి ప్రకాశవంతమైన కేంపుకు ఉత్తమమైనది కావడమే గర్వనీయమైనది. అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది. అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది. అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది. 34 మాత్రం చ. 10, 11 మాత్రం చ. 11.

మండనమండరి ఫార్మసీ

184, కృష్ణానది రోడ్డు, మద్రాసు.

మొదట ప్రతివాద మెడికల్ స్టోర్స్ పాత్రవేసి కావడంలేదు. అప్పుడే అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది. అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది. అనంగప్రభాకరాకులి కేంపుకు కేంద్రమైనది.

కుప్పూ ★ బొలి

కర్నూలు మేనూరుపులు, నగ, సవాలు బొలిమిలు, గార్లరంటి చికిత్స, కార్మి లాగు చికిత్సం కి చి రెడి అండ్ కో, (రిజిస్టర్డ్) "భాస్కర రామమూ" గోపాల పురం, మా గోదావరి

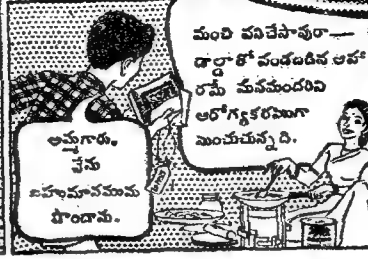
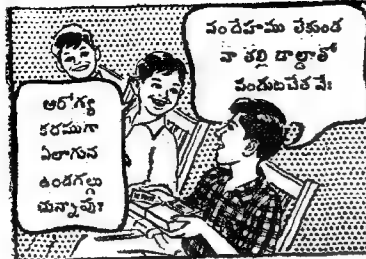
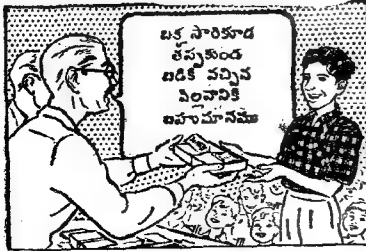
అమె పరిశుభ్రమై బట్టలు కట్టుకుంది. చక్కగా తల దువ్వుకుని బొట్టు పెట్టుకుంది. ఇంచుమించు పదహారు పదిహేనేళ్ళుండొచ్చు. చేతులకి గాజులున్నాయి. మెడమ్రతం బో సి గా నే వుంది. ఒక

సామాన్య సంసారి కుమార్తె అనుకున్నాడు విశ్వం. చేతులు గట్టిగా కొట్టుకుంటూం డెడం చేత, గిజాయింతుతూ అటూయిటూ దొర్లిపోతూండడం చేత గాయాలు తీవ్రంగా తగిలాయ్.

ఈ దృశ్యాన్ని చూడగానే విశ్వం భయంతో లోలోపల వొణికాడు. పుట్టి నప్పజేంనీ పల్లెటూర్లో చదువుకున్నాడూ గాని ఇటువంటి దృశ్యం అతను చూడలేదు. ఎంచేత అమె అలా కొట్టుకుంటోందో

మీరు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బుకు ఈవిధములుగా డాల్డా వనస్పతి పూర్తిగా లాభము గలుగజేయును

డాల్డానుండి ఆతను తెచ్చుకొను శక్తివల్ల ఆతను రోజంతా సంతోషముగాను, ఆరోగ్యకరముగాను ఉంటాడు

మన ఆహారములో విటమినులు ఎందుకు ఆవశ్యకము? ఉచిత పంహకు ఈవేళ ఈ క్రింది అర్థమును వ్రాయండి:

డాల్డా అడ్ వై సరీ పర్వీస్ ఫోర్ టాక్స్ వంటిది 358, కొంబాయి!

డాల్డాతో వండబడిన ఆహారమును మీ కుటుంబమునకు ఇచ్చినచో ప్రతి మనిషికి ప్రతి దిన ఆహారములో తప్పకుండా స్పందించి డాక్టర్లచే చెప్పబడు శక్తి విచ్చు క్రొవ్వపదార్థమును వారు పొందుచున్నారని మీరు నిశ్చయముగా నుండవచ్చును. డాల్డా గాలికూడ చొరవకుండ నీలుచేయబడిన టెన్సులో మిక్కిలి కుర్దముగాను, క్రొత్తగాను, ఆరోగ్య కరముగాను ఉండును. దానిని వాడుటవలన మిక్కిలి తక్కువ ఖర్చును.

డాల్డా

ఆరోగ్యకరముగానుంచే వంటక్రొవ్వపదార్థము

19 పౌన్లు, 5 పౌన్లు, 2 పౌన్లు మరియు 1 పౌన్లు టెన్సులలో వారకును

HVM. 190-X52 TL

జారి న తెర

తెలివైనది కప్పుడు, భయంతో పోయిన ముఖంతో గుడ్డప్పగించి నిర్జాత పోయి అలా కొయ్యబారి చూస్తున్నాడు. అదృష్టవశాత్తూ ఇది మెయిన్ రోడ్డు వక్కాగావున్న పీఠిలోకనక జన సమూహం అక్కడ హెచ్చుగాలేదు. చుట్టూ మూగిన జనులు మాత్రం నారికలు కరుచుకుంటూ 'అయ్యో! పాపం' అంటూ ఏదో వాళ్ళలో వాళ్ళ గొణుక్కుంటున్నారు. కాని విశ్వానికి అది ఒక మూగభావంగా పక్షిభావంగా తోచింది. గట్టిగా దైర్యంచేసి ఎవ్వరినీ అడగలేకపోయాడు. హృదయం మాత్రం ఆమె స్థితి చూసి విచారంతో నిండి పోయింది.

కడుపులోని అస్వస్థతకు

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

కాకాగుణము దిరకాలముండుటకుగాను సీసాంబో అమ్మకదును.

"ఈనోస్" మరియు "ఫ్రూట్ సాల్ట్" అను మాటలు రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు

ఈ లోపులో ఇద్దరు ముగ్గురు జంక్షన్ వద్దగిరించి కుళాయి నీళ్ళు బింజెల్లో తెచ్చి ఆమెమీద దిమ్మరపోతారు. ఎవరో ఇవప తాళం చెవులు ఆమె చేతిలో పెట్టారు. నీటితో తడిసిన ఆమె శరీరం దుస్తులు లోడు బురదకి మరీ పాడైపోయాయి. శిరోజాలు వికృతరూపం దాల్చాయ్. నీటితో తడిసిన ఆమె బట్టల్లోంచి ఆమె శరీరం అస్పష్టంగా కనిపించింది.

విశ్వం తెల్లబోయి చూస్తూంటే చుట్టూ వున్న జనంయొక్క ముఖ భంగిమలలో అనేక విచిత్ర పరిణామాలు అతనికి కనిపించాయి. జారితో నిండిన కళ్ళూ విచారంతో నిండిన కళ్ళూ, అదృశ్యాన్ని చూడగానే ఎందుకో ప్రపంచంమీద అకారణంగా ఏవగింపు జనించిన వ్యక్తులూ, వేదాంతభావం తొంగిచూచే కళ్ళూ, నీచాతీన భావాలు వెలువరించే కళ్ళూ, అతని జీవితాంతంవరకూ హృదయంలో ఆరోజున చెరగని ముద్రను వేశాయి.

మొట్టమొదటిసారిగా తనని కడిచేసిన సంఘటనా, ఆనాటివ్యక్తుల విభిన్న మనస్తత్వాలూ భావాలూ విశ్వం తరువాత జీవితంలో ఎంత మరచిపోదామని ప్రయత్నించినా మరచిపోలేకపోయాడు.

అలా నీరు పోయగానే ఆమె మళ్ళీ మనమల్లో పడింది. క్రమంగా జనం పల్కుబడి ఘడిరిపోసాగారు. అయినా వెళ్ళిపోకుండా ఆమెకేసి పరీక్షగా చూసే జనం అక్కడ లేరని చెప్పలేం. విశ్వంమాత్రం అక్కణ్ణించి కొలు కదపలేకపోయాడు. ఆమె మాత్రం జరిగినది గ్రహించి సిగ్గుతో రిల వొంచుకుని నేలపైమాపులు నిగిడ్చి నిలుచుంది. ఇంతలో ఏకశబ్దం కాని ఎదురింటి ఎత్తు అరుగుల ఇంటావిడ ఆ అమ్మాయిని లోపలికి పిలిచి పనిమనిషిచేత శరీరం తుడిపించి ఒక తెల్లపాడిచీర ఆమెకిచ్చి కట్టుకోమని చెప్పింది.

ఈసారి జనం పీలిపోయారు. విశ్వం కాళ్ళు మాత్రం ఆ చోటుని వదలేదు. మూడైల్లనించి అతను ఆ వూళ్ళో పనిచేస్తూన్నా ఆ అమ్మాయిని ఎక్కడా చూసినట్లు జ్ఞాపకంలేదు. ఆ భయంకర పరిస్థితి చూసిన తర్వాత విశ్వం తన మనస్సుని కుదుటపరుచుకోలేకపోయాడు. హోటల్లో కెళ్ళి కాఫీ తాగి కిటికీలోంచి ఆ ఎత్తుఅరుగుల ఇంటివైచే చూడసాగాడు.

కొద్ది సేపల్లో ఒక ముసలతనూ, అతని నెంజే ఇంకోక యువకుడూ అక్కడికి వచ్చారు. యువకుడు మిలిటరీ దుస్తులు

ధరించి వున్నాడు. ముప్పై ఏళ్ళుండొచ్చు. ముసలతన చూస్తూ గులను కట్టుకున్నాడు. వారిద్దరి ముఖాల్లోనూ భయం దోళనలను విశ్వం చూశాడు.

వాళ్ళిద్దరూ ఆ ఇంట్లో కెళ్ళి అమ్మాయిని రిక్వోజ్ ఎక్కించుకుని హాస్పటలుకి తీసుకువెళ్ళిపోయారు.

విశ్వం మనస్సు ఆరాతి పరిపరివిధాల పోయింది. చిన్నతనంలో పల్లెటూళ్ళో అతను పీఠిబళ్ళో చదువుకుంటూన్నప్పుడు ఎప్పుడో ఓరోజున మేమారు మార్పుగరించి చెప్పినట్లు జ్ఞాపకం. ఆవేళ అజబ్బుగరించి మామూలుచెప్తూంటే అతనికి ఎంతో భయంవేసింది. ఇంటికొచ్చి అమ్మని ఆలోగించురించి పిచ్చి పిచ్చి ప్రశ్నలు వేశాడు. అవిడ వినుకున్న తగిన సమాధానాలు చెప్పలేకపోయింది. ఆ సామాంత్రం ఆ అమ్మాయి అలా నిర్భయంగాచూస్తూ కళ్ళూ చేతులూ దబదబ బాదుకుంటూ కొట్టుకుంటూండడం చూడగానే విశ్వం భయంతో ఒణికిపోయాడు. రాత్రి అతనికి నిద్ర పట్టలేదు. ఆ అమ్మాయిని గురించి వ్యాధిని గురించి అలా ఆలోచించసాగాడు. ఆ అమ్మాయిపై అతనికి చెప్పలేనంత జాలి వేసింది.

ముడతలుపడ్డ ముఖంతో ఆ తృతవో వచ్చిన ముసలాజ్ఞి చూసి చూడగానే విశ్వం హృదయం జారితో నిండిపోయింది. మానకలు వేసిన అతని చొక్కా, వెలవెలపారిన ఆ ముసలతని ముఖం చూడగానే తన ఆత్మీయుల కవరికో తీరని ఆపద సంభవించినట్లు విశ్వం బాధపడ్డాడు. ఏ ప్రస్థకంలోనో అతను చదివినట్లు జ్ఞాపకం, కొన్ని వ్యాధులు నయంచేయబడలేవనీ అందులో మార్పు ఒకటనీ. ఆమర్నాడు తన తోటిగుమాస్తాలతో వ్యాధి గురించి చర్చించి తృప్తికరమైన సమాధానం పొందలేక ఇంటికి బయల్దేరాడు.

హోటల్లోగిర మాత్రం శరీరం వీదో అవ్యక్తభయంతో వొణికినట్లైంది. బరువెక్కిన గుండెతో అతనుఆవేళ ఇల్లుచేరుకున్నాడు. ఆరాతికూడాఅతను ఆ సంఘటనల గురించి ఏవేవో పీడికలుకంటూ రాత్రి గడిపాడు.

ఓరోజున తెలతెలవారుతూండగానే లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాక విశ్వంకి అలా ఆ అమ్మాయి వుంటూన్న సందుచెపు వెళ్ళామని బుద్ధి ప్రట్టింది. అనుకోవడమే తడవుగా అప్రయత్నంగా అతని కాళ్ళక్కిడికి లాక్కెళ్ళివై. ఓరాత్రి గుర్తుపట్టిన అయిల్లు విశ్వం మర్చిపోలేదు. అప్పటికి పగలు ఏడు గంటలు కావచ్చు. ఆ పెంకుటింటి కెదురుగా ఒక చిన్న హోటలుంది. ఎప్పుడూ

విశ్వం ఆహూటానికి వెళ్ళే అలవాటున్న వాడు కాదు. అయినా ఆశోజున దాల్చికి వెళ్ళి పలహారం తీసుకుని కిటికీలోంచి బైటికి దీర్ఘంగా ఆలోచనా పూర్వకంగా చూస్తున్నాడు.

మనస్సులో వియలుకేరిన ఆలోచనలు అనేక విషయాలగురించి అలా సాగిపోతూనే వున్నాయి. ఇంతట్లో పెంకుటింటి సావిత్రి ఏదో చప్పుడైనట్టు అతనికి విపరీతమైంది. ఆలోచిస్తున్నవాడల్లా ఒకసారి తల్పిపడ్డాడు. కంకాడుగా విశ్వం కుర్చీమీంచి లేచాడు. అప్పటికే కేబిం విన్న జనంలో చాలామంది ఆ యింట్లోకి పరిగెట్టుకుంటూ వెళ్ళారు. పక్కనే వున్న కర్రలకొట్లోంచి ముసలాడు ఎదుస్తూ చిక్కో వచ్చాడు.

కాంతమ్మ నూతిదగిర్చించి నీళ్ళు తెస్తూ సావిత్రి ఒక్కసారిగా విరుచుకు పడిపోయింది. కుండ నేలబడి భిన్నా భిన్నమైపోయింది. గట్టిగా అరుస్తూ కాళ్ళూ చేతులూ నేలకేసి బాదుకుంటూ ఆమె అక్కడ మరణ యాతన పడుతోంది. తుణులు పొంగిపోయేలావున్న ఆముసలాడు ఏడుస్తూ వచ్చి అక్కడనిలబడి వెళ్ళిగా ఇటూఅటూ తిరగడం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేకపోయాడు విశ్వంమాత్రం తన జేబులోని తాళాలగుత్తి ఆమెచేతులో పెట్టాడు.

కాంతమ్మ తెలివిలోకి రాలేకపోయింది. చివరికి అక్కడున్న జనంలో కొందరు ఆమెపై నీళ్ళు పోశారు. మళ్ళీ తెలివిలోకి వచ్చేసరికి బ్రహ్మ ప్రయత్నం వింది. మురిచాడు అమాయకుడు; అనుభవజ్ఞునందేని వాడు. ఆ జాలిగుండె మాత్రం కూతురు కోసం తీవ్రంగా స్పందించిపోయింది. నిస్సహాయంగా నిట్టూర్పులు విడుస్తూ అతను జాలిమాపులు చూడంతప్ప, మరెవరీ చెయ్యలేకపోయాడు.

కాంతమ్మ నేలపై కొట్టుకుంటూ న్న అనుక్షణం విశ్వం తనగుండెలమీదే ఎవరో కొద్దూన్నట్టు బాధపడసాగాడు. నిర్వచింపలేని ఆమెబాధ చూసి అతని గుండె కరిగిపోయింది. నిస్సహాయంగా చూస్తూన్న ఆ ముసలాణ్ణి జాలిగా చూస్తూ విశ్వం అక్కడ రాతి స్తంభంలా నిలబడిపోయాడు. అక్కడున్న జనం ఎవళ్ళో చూసినా వాళ్ళు పోయారు. కాని వెళ్ళిపోవుచు ఆవ్యక్తల నోటినుంచి అనేకమాటలు వైకి వచ్చాయి. కొన్నిగుండెని చీల్చేసి బాధించాయి.

మూర్ఖులలోంచి లేరుకున్నాకాంతమ్మ అతనికి కృతజ్ఞత తెలిపింది. ముసలాడు కూడా విశ్వానికి నమస్కారం చేసి వచ్చి అతన్ని ఇంట్లో ఒకరీతిలో కూర్చోబెట్టి తమ బాధల సీతలను కన్నాడి.

కాంతమ్మజబ్బు మరీ ఎక్కువైంది. రోజూ మూడు నాలుగు మాట్లాడమే స్వారకాన్ని కోల్పోతూనే వేది. ముసలతను ఇటు వొడలకుండా ఇంటి పట్టునే వుంటూ కూతురు అవస్థ చూసి బాపతుమనేవాడు. క్రమేపే వ్యాధి ముదిరింది.

మొదట రామరావుకి ముసలతను ఈ తరాలద్వారా కాంతమ్మ పరిస్థితి తెలియజేసేవాడు. మొదట్లో వ్యాధిని నయం చేయించమని అతను డబ్బు పంపించాడు. కాని

తర్వాత అతను వుత్తరాలు వ్రాయడమే మానుకున్నాడు. ఎంతమంది డాక్టర్లకో ముసలతను చూపించాడు. కాని కాంతమ్మ వ్యాధి మాత్రం తగ్గుముఖం పట్టలేదు. మొదట్లో కొత్తగా వింతగా కనిపించిన ఆమె జబ్బు ఆ నీధి జనానికంతకూ గుపరిచితమైపోయింది.

తను సానుభూతితో విన్న విశ్వం (రగ-వ పేజీ చూడండి)

దినదినమునకు ఇంక

స్వచ్ఛమైనటువంటియు, ఇంక

మనోహరమైనటువంటియునైన చర్మము

రెక్సోనాలోని **కేడిల్** తో ఈ అద్భుతమైన మార్పును మీరు తెచ్చుకొంటారు

రెక్సోనా యొక్క కేడిల్ తో గూడుకొన్న మరుగును మీ చర్మముమీద మెల్లగా రుద్ది తరువాత కడిగివేయండి. మీ చర్మము దినదినమునకు ఇంక మృదువుగాను, ఇంక స్వచ్ఛముగాను అగుటను చూస్తారు.

రెక్సోనా

40 ఒకటి కేడిల్ తో గూడిన సబ్బు

* చర్మమును పోషించేటటువంటియు, చర్మమును మెత్తగా చేయనటువంటియునైన సూనెం ఒక ప్రత్యేక మిశ్రమమునకు రిజిస్టర్డ్ పేరు

పరమపద సోపానాలు

ంతులు: ఇదిగో...ఎక్కడా నిశ్చే..
భార్య: (లోపలినుంచి) వస్తున్నా
రెండు నిమిషాలు

పం: రెండు నిమిషాలు కాదు. రెండు
కోజులయినా ఆ కూపంలోంచి యివతల
వడవు. నిశ్చే నేవ్. యిదిగో

భా: (వచ్చి) యిదిగో మనిచేతులు
చూడండి. తోమతన్న గిన్నె వదిలి
వచ్చాను చెప్పండి.

పం: ఛీ ఎప్పుడు పిలిచినా ముళ్లమీద
ఉన్నట్టు రావడం. సావకాశం లేకుండా
.. ఆ దాసీముండ వీమయింది

భా: యివారే రానని కబురు పంపింది.

పం: చచ్చారా భగవంతుడా అయితే
యీ మాడుకోజులూ నువ్వే తోమకోవా
లన్నమాట

భా: ఇది చెప్పడానికే నన్ను పిలి
చారు. అవతల దొడ్లో యింకెడు పని
ఉంటే, మీ కేకలు వినలేక వచ్చాను.

పం: అవును కాదు మరి మోటువాడి
నాయన. నీ తమ్ముడొక్కా, ఆడగొంతు కేసి
కొని, ఉపిరిలేనివాడిలా మాట్లాడడం చేత
కాదు మరి.

భా: అదిగో తొంటిమీద తంటే పళ్లు
చాలాయట. మధ్య వాడిమీద వడతా
రెండుకూ. వాడి దారిని కాజేదో స్వతం
త్రంగా రెండు ట్యూషన్లతో బతుకుతు
న్నాడు. మిమ్మల్ని ఆర్చుకున్నారా...

పం: మళ్ళీ మొదలయింది సాధింపు.
వాడిని నేనేం రావడన్నావా. నిక్షేపంలా
నాకరీ కూపిస్తే ససేమిరా నాకు వద్దని చెల్లి
పోయినవాడు కాదు. అంతకంటే ఎవరేం
చేస్తారు. ఒంట్లో దూరి ఉద్యోగం చేయిస్తా
రేమిటి.

భా: ఏం చమత్కారంగా మాట్లాడతా
రండి చూపించారు ఎల్లాగయితే ఉద్యోగం
నిక్షేపంలా యింటరు ప్యాసయినవాడికి
గుమాస్తాగిరియినా కాకుండా, అలెండరి
చేసికోమన్నాడుగా. అలెండరి...

పం: నేనేం తెలివితక్కువగా చెయ్యి
కునలేదు. అందులో అల్లా ఉంటే నేనాన్న
దొరికినపుడు మనవాడిని యిరికించేయచ్చు
గదా అని తాత్కాలికంగా చెయ్యి
కున్నాను.

భా: ఎప్పుడో వీదో వరగ పెడతారని
యివారేనుంచి వెధవ నాకరిచెయ్యి మంటాడు
టండీ

పం: కాదు. యివతల కూర్చోని మీస
మేసాలు రెక్క పెట్టమన్నాను. అవునులే.
మంచి చెప్పబోతే యిల్లాగే అవుతుంది.
పోనీవాడిని కలెక్టరుగిరి చెయ్యి మను.
నేనేం వద్దన్నావా.

భా: కలెక్టరే చేస్తాడో జడ్జియే
చేస్తాడో.. వాడి అదృష్టానికి మనం అడ్డు
వడగలము.

పం: అదిగో మాట పట్టేశావ్. వాడి
అదృష్టానికి అడ్డు పడగల మని నేను
అన్నావా

భా: లేకపోతే కలెక్టరుగిరి చెయ్యి
మంటా రెండుకండీ హేళన కాక
పోలేనూ. అవును. నేనంటే గౌరవం

శ్రీ వంగల
వేణుగోపాలాచార్య

ఉంటే నా వాళ్లంటే గౌరవం వస్తుంది.
మొగుడు ముండా అంటే ముష్టాడుకూడా
ముండా భిక్షం అన్నాడుట.

పం: అయింది. కృతిమించి రాగాన
పడింది. నీకు నేను గౌరవం యివ్వక,
వాడ వాడలా నాపెళ్లం గయ్యాలిదని,
డప్పుకొడుకున్నావా..

భా: మీరు కార్య కూరులు. డప్పు
ఎందుకు కొడతారు.

పం: అని నీ అయితే నీ తమ్ముడికి
యీ ఉద్యోగం ఉద్యోగం రాకపోవడానికి
నేను కారణం అంటావు అంటేవా.

భా: బూడిదగుమ్మడికాయల దొంగంటే
బుజాలు చూసికోన్నాడుట. అల్లా అని
నేను అన్నానుటండీ

పం: అయితే నేను బూడిదగుమ్మడి
కాయలదొంగని కదూ.. నోరిచ్చాడు భగ
వంతుడు యిష్టమొచ్చినట్టల్లా వాగడానికి.

భా: దొడ్లో పనిచేసికుంటున్నదాన్ని
పిలిచి చెబులాట మొదలెట్టారేమిటి.....
యివారే ఘట్టలేదీకాదే...

పం: అదిగో ఘట్టఅయితే నీతో చెబ్బ
లాడతానన్నమాట. అవును. జీతం అంతా
నీ వాళ్లతోనే నన్ను చిప్పచేస్తో వున్నా
మంటావు. అల్లా ఎల్లా సాగుతుందీ.

భా: ఎందుకు నా గదూ... పక్క
వాటాలో ఉన్న కాంతెంగారికి ఆయనజీతం
రాగానే బిళ్లకుడుమల్లా ధారపోస్తాడు.
ఆయన చేతిలో చిప్ప మాకా రా ఎప్పు
డయినా.

పం: అవిడకేం.. జగజెట్టిలా.. తెలి
విగా సంసారాన్ని దిద్దుకోస్తుంది. నీలాగ
అలాలు పెట్టేలో అర్థదా దగ్గరినుంచి, పద్దు
పుస్తకంలో పదిహేపాయలనోటుదాకా
మరచిపోదు

భా: ఒకళ్లని అనడందగలే తెలివి.
మొన్న పాలదానికి పది యివ్వబోయి రెండు
పదులయిచ్చారుగా. యింకా నేనున్నాను
గాబట్టి సరిపోయింది. తెలియక యింకా
ఎంత పోతోందో.

పం: పోనీ నవ్వు తెలివైనదానివి..
ఆపరదవి. గొప్పదానివి పాదున్నే
ముఖమైనా కడుక్కొనివ్యకుండా యీ
చెబ్బలాటేమిట.

భా: యిది మరి బాగుంది. మధ్య నేను
చెబ్బలాడావా. పనివేళ, గొంతు ఆరికేలా
పిలచి.. చేచిని మసికూడా ఎండిపోయింది.
అన్నట్టు యివారే అడివారంగావును మీ
కేం తీరుబడిగా చెబ్బలాడుతారు.. అవతల
బోలెడుపనుంది.. వెళ్ళాలి బావా.

భా: అన్నం తినగానే బయలు చేరు
కున్నారక్కడికి. అడివారమేగా...ఎండ
మండిపోతుంటే ఎక్కడకండీ

పం: అనుకున్నంత అయింది ఒకటికి
రెండుసార్లు ఎక్కడికంటే నేగాని మన
గుండెబట్టడు గుడాలు.

భా: బాగుంది.. యిప్పుడే భోజనమయి
నది గదా.. కాస్తేపు విక్రంతిగా ఉండి
వెళ్ళుకున్నానుగాని, ఆ అడివారపు రాత
కార్యం పదిపోచాలని కాదు... యిదిగో
తమల పాకులు.

పం: అబ్బా. ఊ యింట్లో నున్నం
ఉందా. అయిపోయిందా..

భా: ఏం విచిత్రమండీ. అవును. ఆ
కొట్లో, అడ్డదిడ్డంగా, నానా గడ్డి వేసి

చున్నట్లే అయితే ఆపాద్యంగా నోట్ల వేసికోవటం గానీ... యివిగో నీకు.

పం : నాడు యిలా కిర్మీ కడలే తెలిసి వచ్చేది వాడికి. యింట్లో కాబట్టి...

భా : పట్టుకుపోతున్నాడు... ఏం కాంత మూర్ఖులండీ... అన్నట్టు మొన్నటినుంచి మీతో చెప్పాలనుకుంటున్నాను. వింటున్నారా.

పం : వింటున్నాను.

భా : కాంతం గారు యిలాగే ఒక మీర తేరం చేశారు. ఎంత బాగుందనుకున్నాడు.

పం : ఆ చాలా బాగుండి ఉంటుంది. వింటున్నాను.

భా : పోయిన దీ పాత పరికి మీ మాట విన్నాను. యీ సంక్రాంతి కయినా... బట్టలకి మన యిబ్బందిగా ఉంది. పెద్దది మరీ అధ్యాన్నంగా ఉంది. ఉన్న తెల్లచీర దాని ఓణికి, పాత చాలకీ చింపించాను. ఘట్టాడలేమిటి.

పం : వింటున్నాను. ఏముందీ... పాత అప్పలు తీరేలోగా కొత్త అప్పలు చెయ్యాలి... అప్పలు తీరుస్తూ ఉండాలి. అంతే దాని అర్థం.

భా : అసలు జీవితం అంటేనే అజీతం. ఎన్ని అప్పలు చెయ్యకుండా, ఎన్ని తీర్చుకుండా జీవితాలు సాగుతాయండీ... తిండికి గుడ్డికి, తీర్చుకోవగ అప్పలు చేసికోవాలే ఎల్లగా.

పం : అన్నట్టు అమ్మాయి ఏడి...

భా : పక్క వారింట్లో... పిల్లల కార్యక్రమం వింటుంది.

పం : అమ్మజీవీ మాస్తే నాకు గుండెడద వస్తుంది. యీడువారందరూ పట్టుపాతడలతో తిరుగుతుంటే, దీనికి శుభ్రమయిన పాతడ అయినా కొవలేక పోతున్నాను.

భా : మీర చింపించానుగా... రెండు నెలలకాకే ఫరవాలేదు లేండి.

పం : మరి నీకు కనీసం ఏ వాయిలో లేవద్దూ. అయినవాళ్ళని అండల మెక్కి చాలని ఆకలు, గోచిలో ముడికయినా చాలని సంపాదన... ఏమయినా పరే... రేపు నీకో రెండు చీరలూ - దానికి రెండు పాతడలూ... తెస్తాను యిబ్బందు లిల్లాగే ఉంటాయి

భా : ఏమిటి. చిన్న పిల్లాడిలా మౌర్యా అయిపోతారు. మనలాంటి చిన్న సంసారాలకి అప్పలు కాకపోతే నిండు సంసారాలకి అవుతాయింటే. మనమయినా ధూబరాగా చేస్తున్నామా. ఉన్నదాంట్లో తృప్తి, ఆనందం అనభివీచలం నేర్చుకోవాలి లేదు లేదు అనుకుంటూ ఎన్నో అమర్చుకోగలం. ఎన్నో సాధించగలం.

పం : అసలు పరిపెట్టుకో దానికే

చాలంటేదు. యింకోలా వచ్చే విధానం కనబడదు.

భా : కనక మనం ఒకపని చేద్దాం. నేనూ అమ్మదూ కాఫీ మానేస్తాను. మీకోపం ఒక కప్పెడుమాత్రం కాచి యిస్తాను. మేము శుభ్రంగా తరవాణీ పెట్టుకొని అలవాటు చేసికుంటాము. ఏమంటారు?

పం : పరి... యిక చెప్పక్కర్లేదు... నెల నెలా దాక్టర్లకి ఫీజు పోయ్యాలిగావును.

భా : మరి బాగుంది. తాతలవాటినుంచి ఉన్న తరవాణీ మన హయాంలోనేగా మారబడింది. ఏం ఫరవాలేదు.

పం : ఐతే నాకుమాత్రం కాఫీ ఎందుకూ... నేనూ మానేస్తాను. అంత తరవాణీ తాగుతాం. చవకకి చవక పుష్కలంగా తాగవచ్చు.

భా : అదిగో అమ్మడు వస్తోంది...

అమ్మడు : అమ్మా... మరేనే... రేడియోలో... కాఫీ తాగడని చెప్పారమ్మా.

భా : యిక... మనం యిక్కడనుకున్నదే, రేడియోలోనూ చెప్పారు. కాకపోతే మన సంపాదనేమిటి ఈ ఖచ్చిమిటి.

పం : ఏమిటి నీధోరణి యిలాగే విచిత్రంగా పోతోంది.

భా : విచిత్రం ఏమీకాదు. మీ మనస్సులోనూ ఉండేదే. మీరు భయపడితలుచుకోయి. అంతమాత్రాన అవి దూరమూ పోవు. చూడండి. ముందు అమ్మడి పెల్లి అవాలి. గొర్రెతోకలా ఎదుగూ బాదుగూ లేని సంసారం అయి పోయింది. కొత్త క్లుప్తంలో క్లుప్తంగా పోవద్దూ. తిండి ఎంత తిన్నా మానేవాడులేదు. కాని సరియైన బట్టలేకపోతే లోకం దరికే రానివ్వదు.

పం : విజ్ఞానం చాలక పోస్తున్నావు. కాని ఏంలాభం.

భా : ఎందుకు లాభంలేదూ. రేపటి నుంచీ ఒక వియమంగా సాగిపోవాం నీల యినంతవరకు ఖర్చులేనితనంలో సుఖాలు అమర్చుకుందాం.

పం : ఏ ఎన్నికలోనో నిన్ను ప్రధానానికి పెట్టుకుంటే అతల్లి లగా గెలిచి పోతారు. కాని నీమాట వింటుంటే నాకు నిజమేననిపిస్తోంది. ఆదాయపు హద్దుల్లో నివసించడం చేతిగానాలి.

భా : నిజమయిన ముక్క చెప్పారు. పుడక పుడక రాచివీని అడవి తగులబెట్టాయిట. చిట్టిపాట్ల ఖర్చులన్నీ ఎందుకూ పనికిరాని ఒక పెద్ద ఖర్చయి, అవసరమయిన వాటికి అడ్డొచ్చి అప్పలపాలవుతాయి.

పంతులు : నిజమే. కనుక నేను యీనాటినుంచి అన్ని చిల్లర ఖర్చులూ మానేస్తున్నాను. సువ్రసవేసిన కొల్లక్రమమే వాతేవిత పథమవుతుంది. ఈ యింటి సాభాగ్య

పికామ:- (అమ్మకాల వానితో) "వమాయ! నువ్వే కదూ! కిందటివారం వాన న్నూనలు అమ్మకానికి తెచ్చేవ! యీమాట ఏమిటి తెచ్చేవ!"

అమ్మకాల వాడు:- "ఈ మాటా అండి! సవరాలు తెచ్చానండి" సా|| రా|| వె|| రాజేశ్వరరావు. (కీకాగుళం.

మంతా యిక నీ చేతిలో ఉంచాను. నాకేమీ అక్కర్లేదు. పొద్దున్నే యింత తరవాణీ... మధ్యాహ్నం యింత తిండి. రాత్రిభోజనం... చూడు మరి.

భా : యింటిలో మనకి కావలసినవి నూటికి అరవైసామానులు మనమే చేసుకోవచ్చు. యివాళినుంచి పెల్లినాలు మానేస్తాను. ఏమాత్రం అవకాశంఉన్నా నూలు తీస్తాను. చవకైన కూరలలో పసందైన వచ్చట్లు చెయ్యడం నేరుస్తాను. ఉన్నా, లేకపోయినా, మన యిల్లం తానవ్వట్లో మునిగి, నిత్యకల్యాణం పచ్చిత్రోరణంగా మారేట్లు చేస్తాను. కాని మనం అంతా నియమబద్ధంగా ఉండాలి :

పం : తప్పకుండా... యివాళినుంచి మన గృహమేకదా స్వర్గసీమ.....

బహుమతి రు. 550

(గడర్న మెంటు రిజిస్ట్రు)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోపబోవద్దు. అది తాత్కాలికం. మా మనవనగల 'మన్ మోహివి హేర్ ఆయిర్' అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారై 80 సం॥ వయస్సుగురుకు వెండ్రుకలను సల్లగావుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు చలన విచ్చును. 'ఉన్నాడము, తలనొప్పి' వగైరాజబ్బుల రాలియదు. 'జ్ఞాపకశక్తి'ని, కంటిచూపును స్పృశి చేయును. కొద్దిగా వెరిసివుంటే ఒక నీసా రు. 8-8-0 3 నీసాలు రు. 9-0-0. సగము వెరిసివుంటే ఒక నీసా రు. 5-0-0. 3 నీసాలు రు. 12/- పూర్తి వెరిసివుంటే ఒకనీసా రు. 7/- రు. 3 నీసాలు రు. 13/- ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-

BEHAR LABORATORIES,

(14) P. O. Rajdhanwar (H. Bagh.)

కాళరాత్రి

మూలం: హావర్థ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డ్రామాటర్జీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

(గతసంచిక తరువాయి)

మూడో అంకం

కమల భయంతో వణకిపోతూ సరహరి వంకమాస్తుంది. ఏదో అనుమానంతో గది అంతా కలయజాస్తాడు సరహరి. ఇలిని అరిచి ప్రతిమాటాపేసే ప్రతిఅడుగు పరిశీలనగా గమనిస్తుంది.

సర: రాజా రావడే?

ఇలిని: ఇక్కడలేదు.

సర: ఏమిటంటే తలుపును గడియ చేశారు?

ఇలిని: మా ఏకాంతాని కెవరూ భంగం కలిగించరాదని.

సర: ఏమిటంటే రహస్యంగా చర్చించాల్సి వచ్చిందా?

ఇలిని: మాత్రావిషయమే.

[మోహన్ సరండావాక్కులో వచ్చి నుంట్లాడు. తనకేం పట్టనట్టు జరుగుతున్న సంగతి తనకేం ఎరగనట్టు వుంటాడు. తనొచ్చినట్టు వాళ్ళకి తెలియడంకోసం అగ్గిపుల్ల గీచి సిగరెట్ వెలిగించుకుంటాడు.

సరహరి: గబుక్కున వెనక్కి తిరిగి చూస్తాడు, అది తిలలోనే నిలబడ్డట్టు కనిపిస్తుంది.]

సర: 'వ్యర్థ ప్రశ్నలలో నా భార్యని విసిగించడానికి' నేనెంతమాత్రం ఒప్పుకోను. అయినా మన కంటే దానికక్కడేం తెలుసని?

ఇలిని: మారకూడా నిజంగా ఆతనే చేశాడంటూ సరహరిగారూ?

మో: (సిగరెట్ పొగవదులూ) కాస్త నిదానంగా ఆలోచించి మాస్తే అలానే కనిపిస్తోంది ఇలిని.

సర: (అయిష్టాన్ని నూచిస్తూ) అవును - అందులో - పాపం - అనుమానం ఏమీ లేదు.

ఇలిని: నేను - నేనుమాత్రం నమ్మలేను... సరే! - ఎంత నమ్మకం లేకపోయినా చేయగలిగిందేమీ లేదు... కాని మీరు గడియ విరగొట్టుకురావడం మటుకు చాలా అసూయత్యం.

సర: (కొస్త అదిరిపడి నట్టుకుని) అవును మరి - ఎంత తిట్టా తియ్యకపోయే సరికి రాజారావు ఆత్మహత్య విషన్నా చేసుకున్నా జేమానని భయపడ్డాను.

ఇలిని: (అదిరిపడి) ఆత్మహత్య?... ఓ... సరే - వస్తాను.

[వరండాలోకి వెళ్తుంది. మోహన్ కూడా ఆమె వెనకరిస్తాడు తన వెనకాలే తలుపు తేరిగిలవేస్తూ. సరహరి ఏదో అనుమానంతో వాళ్ళు వెళ్లిన వైపు చూస్తాడు. కమలవైపు తిరిగేసరికి అతని ముఖం చాలా గంభీరంగా వుంటుంది].

సర: కమలా!..... (ఆమె వినిపించుకున్నట్లే లేనిది తెలిక) కమలా!

[ఆమె మందకోడిగా తలయెత్తి మాస్తుంది] ఏమంటోంది ఆ అమ్మాయి?

కమల: ఆ వుత్తరాన్ని గురించి అడుగుతోంది.

సర: హూ... (ఒక్క ఊణం ఆగి) అయినా నీతో ఏం చెప్పాన్నేను? నీ గదిలోంచి కదిలి ఇవతలికి రావడంలేదా?

[స్వరం కాస్త తగ్గించి ఆమెని పరిశీలించి మాస్తూ -]

మమ్మీ రొంపిలోకి దిగడం నాకేం ఇష్టం లేదు. నా మటుకు నాకే ఆబాల్య ప్రాణ స్నేహితుణ్ణి కృతఃకంచలసి వచ్చినం

దుకు చాళా బాధగావుంది. అయినా సున్న తినికి సహాయం చెయ్యడానికి చెప్పగలిగింది కూడా ఏమీ లేదు... అరం అవుతోందా?

కమల: (నెమ్మదిగా లేస్తూ అతని ముఖం లోకి చూస్తూ) మీ కోరికం గతి చెప్తున్నాను -

[వరండా తలుపు తో - సుకుని రాజా, మోహన్ వస్తారు. మరి మాటాడకుండా కమలాగబుల్ బోజనాలగదిలోకి వెళ్లిపోతుంది. సరహరి ఆమె వెనకాలే అడుగుపెసి, వెనక్కి తిరుగుతాడు].

సర: జరిగిన కొంతకే నేను చాలా విచారిస్తున్నాను రాజారావు.

[మోహన్ పడమటింటిలోకి వెళ్తాడు] నీ పరిస్థితే చాలా విషయంగా వుంది.

రాజా: (చాలా లేలిగ్గా) అవును అలానే వుందికదూ! (మేజాదిగ్గరి కూర్చుంటాడు)

సర: నాకెమాత్రం ఇష్టం లేదుగాని - ఆవడరమైతే నేనీ రాత్రి ఇక్కడ విన్నదీ కన్నదీ కోర్టులో బోనెక్కి నా క్ష్యం ఇవ్వాలి వుంటుంది.

రాజా: (ఖాళీ కప్పు తీసుకుంటూ) అవును - ఇస్తావు. ఇవ్వాలి ఉంటుంది మరి!

సర: (తనుకూడా మేజాదిగ్గరి కూర్చుని) అది నావిధి - నాధర్మం అనుకుంటాను.

రాజా: అవునవును. కొన్నికొన్ని పరిస్థితుల్లో అలా అనుకోవాల్సివస్తుంది మరి. తప్పదు.

[ప్రాస్కూలో టీ కప్పులో పోసుకుంటాడు].

సర: నేనిప్పుడు నీహితైషిగా మాట్లాడుతున్నాను -

రాజా: (తాగటానికై తనకప్పు అలానే

ఎత్తిపెట్టి) పూతై! (కప్పుడించి) నరహరి నిజంగా నీకు ఎంతో కృతజ్ఞుడి!

నర : పోలీసులక్కడకు రాకుండా చెయ్యడం వల్ల మనకేం లాభించేదు. నిజానికి వాళ్లు రావడమే మంచిదేమో!

రాజా : ఓ! గృహయజ్ఞంగాని నా విధి నేను మరుస్తున్నాను. సారీ, నరహరి! టి కాస్త త్రాగుతావా?

నర : నో, థాంక్స్.

రాజా : సరే—మరేమీ నువ్వేం అనుకోనంటే నేనే త్రాగుతాను.

[టీ చప్పరిస్తాడు]

నర : నీకు చేతులుట్టిస్తానా లేదల్లెపుండే!... ఇక్కడ ఈ గదిలో ఓ మానవుణ్ణి హత్యచేసి రెండుగంటలైనా కాతేదు— ఏమీ జరగనట్టే ప్రవర్తిస్తున్నావ్!

రాజా : ఓ—హత్యజరిగింది ఇక్కడా? ఈ గదిలోనా?... ఇంకా అక్కడ అనుకుంటున్నాను [చైటికి మాపుతాడు. నరహరి లేస్తాడు పెదవి కొడుక్కుంటూ.]

కూర్చో! నరహరి నదురుబెనుగులేని ఈ అసూయితృపు కొలని చూసి భయం వేస్తోందా?

[అని చిరునవ్వుతో అంటాడు. నరహరి అతినివంక నో క్షణంమాసి అక్కడేవున్న పోఫాలో కూర్చోబోయి మట్టి అటుపక్కవున్న పోఫాకేసి వ్రాడు]

ఓ - పోనీ అక్కడే కూర్చో. అక్కడే ఎక్కువ కుఖం గా వుంటుందేమోలే నీకు!

నర : (నిగగెత్ ముట్టించి) నే పరిస్థితి ఎంత ప్రమాదకరంగావుందో నువ్వు గుర్తించి న్నట్లులేదు.

రాజా : ఇంతకుముందు మనం ఉరికితను గురించి మాట్లాడుకున్నాం చూకావ్. తెలివితేటలు గలవాడు హత్యచేసేవాడా, అనుమానం లేన వైదైనా రాకుండా చెయ్యగల డన్నావు కదూ!... ఇప్పుడు మటు కిప్పుడు చూడు - నా బుద్ధితక్కువ. నేను తిమామా అని ఆ నాలుకం ఆడకుండావుంటే హంతకుడింత ధైర్యంచేసి నారాయణ్ణి నారివాల్యరుతో కాల్చి శంఖి న్యాయంతో చెలగాట లాడేవాడేనా?

[కప్పు టేలో వుంచుతాడు.]

నర : నామీకు నాకు నువ్వు నిగోషి కరిపించినా, నే చెయ్యగలిగిన నాయం ఏమీలేదని చెప్పటానికి చాలా చింతిస్తున్నాను రాజారావ్!

రాజా : (అతి పక్కకివస్తూ) అవునవును. నా కర్తవ్యమింది. నీవిధి నువ్వు నిర్వర్తించి తీరాల్సి - తప్పదు. కాని - హంతకుణ్ణి గురించి నేను జాలిపడకుండా వుండలేకపోతున్నాను. చేసి న కాస

ఒక ప్రముఖ దినపత్రికలో ఉనిధంగా ఒక ప్రకటన వెలువడింది.

“వెళ్ళాడబోయే ప్రతిఒక్క యువతి తప్పక చదివి తేలుసు కొనతగ్గ నచిత్ర గ్రంథ రాజము. 250 పుటలు. పుస్తకం వెల రు 2-0-0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. ఆలసించిన ఆళాభంగము. నేడే రాసి తెప్పించుకొనుదు...”

ఇంకా కాపురానికి వెళ్లని నాచెల్లెలు ఇంట్లో ఎవరితోను చెప్పకుండా ఒక పుస్తకానికి ఆర్డరిచ్చింది. వి. పి. ఛార్జీల క్రింద రు 2-13-0 చెల్లించి అతి ఆత్రంతో పాకలు విప్పి చూద్దండదా “పాకకామ్రం” ప్రతి ఒకటి పంపబడి ఉంది.

ప్ర యల్లవముల రామారావు, బంపతి

హత్యకి ఎంత పణం పెట్టాల్సి వస్తుంది పాపం!... ఒక్క క్షణమైనా కాంతి, హాయి అనేవి ఎరక్క - ఎప్పుడు ఏ పొరబాటు పని చేస్తామా - ప్రాణాంతకమైన ఏమూల ఎప్పుడు నోరుజారి వస్తుందోనని అతి జాగ్రత్తతో మనులు కోవాల్సి!... నిజంగా ఇంతపణం - ఇంతజాగ్రత్త - ఇంత ఆదురా తగునా హత్యకి?

[లేచి కిటికీదగ్గరకువెళ్లి అద్దాలతలుపులు వేస్తాడు—]

అసలాపొరబాటు ఎప్పుడు చేసేదీ—ఆ మాట ఎప్పుడు నోరుజారేదీ తనకే తెలివదు కుంటాను... కాస్త టప్పుచ్చుకో నరహరి—చాలా చలిగావుందికూడానూ.

నర : థాంక్స్, తీసుకుంటాను.

[మేజాదగ్గరకు వెళ్తాడు. రాజాకిటికీ దగ్గరే చైటికిమాస్తూ మాట్లాడుతూండగా, నరహరి జేబులోంచి చిన్న గాజుగొట్టం తీసి అందులోని ఎరుకు రాజారావుకప్పులో గబగబా వొంచేస్తాడు—]

రాజా : అప్పుడే ఆకాశం నెత్తెలుబారుతోంది... ప్రభాతకాంతి ప్రపంచాన్ని ప్రదీప్తంచేస్తోంది... మట్టి ఇంకోరోజు!... హంతకుడు తన నాలికనడిమి పెట్టుకుని, మూతి విగబ్బి, మాటజారకుండా, వొట్టి దగ్గరబెట్టుకుని, పొరబాటు చెయ్యకుండా, బహుజాగ్రత్తగా మసలాల్సివ మరోరోజు!... ఒక్క పొరబాటు మాట—ఒక్క పొరబాటుచెలి—అంతే! దాంతో ఉరికంబం ఎక్కాల్సిందే!

[మేజావద్దకు వస్తాడు. రాజారావు ఇటు తిరిగేసరికి గాజుగొట్టం నరహరిజేబులోకి వెల్లిపోయి వుంటుంది. అతడు ప్లాస్టు

లోంచి గెండు కప్పులోకి టీ పోస్తూ] ఆసలనికి రాత్రి నిశ్చింతగా నిద్రపోవడానికి ధైర్యం ఎలావచ్చిందని!

[నరహరి గెండ్కోకప్పు తీసుకుని ఎవమ పక్క పోఫాదగ్గరకొచ్చి రాజారావుకి వెన్నుమాపునూ నిలబడతాడు. రాజా తన కప్పు తీసుకుని—]

చాలామంది మమష్యలు నిద్రలో మాట్లాడుతూంటారు తెలుసా నరహరినీకు? [నరహరికి ప్రేక్షకులకే వెన్నుమాపునూ కాస్తేపు నిలబడతాడు రాజారావు. ప్లాస్టులోంచి ఇంకాస్త టీ పోసుకుంటూ కాటాయి. నరహరికి లోలోపల ఆందోళన ఎక్కువౌతుంది—]

పరాయిమనిషీ ఏ ఏదాలాభంగా చూసి నవ్వుతో— ఏ అనుకోకుండా చెయ్యిగ్గి విన్నప్పుడో బైబడపేపోతుంది... రహస్యం అంతో బలబయల్లై, పేకమేడలా అశేలా ఆలోచనలూ అన్నీ ఒట్టసారి కూలి పోతాయి!

[కప్పు తీసుకుని నరహరి దగ్గరకు వస్తాడు—]

నిజంగా అది చాలా ఘోరమైన దుర్మరణం నరహరి! మెడకి తానుకట్టి విహికంలాంచి అమాంతం అవతలికి ఎత్తి పోయ్యడమా!... ఏ విహికంకోసం కృతఘ్నుడై తన దారుణసాస్తాలో ఒకనితడు ప్రాణాన్ని నిలుపునా తీశాడో అనిపించుకుందా ఏమబాగా? ఏచివుక్కున ఉచ్చుతో బందించి బండిలోకి పారేసినట్టు— ఉరితాటితో బిగించి రారవంలా? విసిరివేయ బడదమా!... ఎంతఘోరం!...

[మట్టి మేజా దగ్గరకు వెళ్తాడు. కప్పు

కాళరాత్రి

ఎత్తుతాడు తాగటానికి. నరహరి కూడా ఎత్తుతాడు. రాజా కప్పపించి—]

నిజంగా ఈలకంటే ఎంత భయపక కృత్యాన్నేనా దుష్టులు నిర్భయంగా నిరంకుశంగా నేరవేర్చుకోవచ్చు.

[కప్ప ఎత్తి సగం తాగేస్తాడు. నరహరి ఎత్తినకప్ప ఎత్తినట్లేవుంది. కన్నార్పకుండా రాజాముఖాన్ని పరిశీలిస్తూంటాడు. రాజా కాస్త వెకిలిగా చిరునవ్వు నవ్వుతాడు—]

తమామగావుంది రుచి ఈసారి.

కప్ప బల్ల మీద పెట్టి చేత్తో కట్టుకుంటూ ఒత్తుకుంటాడు. బల్లపట్టుకునే నడవలేక నడవలేక ఆ చివర దాకా వెళ్తాడు. కడుపు చేత్తో పట్టుకుని కుర్చీలో కూలబడతాడు... మొహం బల్ల మీద పడుతుంది—]

నాకు - నాకు—

(దగ్గరకు వస్తాడు నరహరి. రాజా అతని పక్కం నూస్తాడు. నరహరి వంగి అతన్ని నిశ్చలంగా పరిశీలిస్తూంటాడు—]

నువ్వు—

[నోటమాట పెగలదు రాజాకి. నరహరి ప్రేమాచికంగా చూస్తూంటాడు. రాజా దేహం వణికిపోతుంది. కళ్లు భయంతో పెద్దవై పోతాయి—]

గర్భనిరోధిని

స్త్రీలకు యిటు మీదట గర్భం రాకుండా లోపల్లో వాడుటకు అతి సమృద్ధిగా 48 సం॥ ల ప్రఖ్యాతి కల మందు. బహిష్కారాల్లో మందు వాడవలెను. 1 సిసా. 10/- వి. పి. 1-4-0.

కావలసినవాడు 1/4 ముందుగా పంపేడి.

డా॥ రత్నం నన్ను మెడికల్ హాల్, ముఖ్య పేటర్నింగ్, హైదరాబాదు-దిక్క

నారసింహ లేహ్యము

బంగాళా చేర్చబడినది. మేహము, సిక్కా, నిస్సత్తుక, కుష్మిందమును హరించి విలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు తరప్రసాదము—

ఖరీదు 10/- రు. 8-4-0 పోస్టేజీ 15 పి. ఓ. ఓ. డిక్రం పెని. "అయోర్వేద సమాజం" పేరిటే - తెల్లారు జిల్లా.

నువ్వు - విషం - విషం పెట్టావ్ నాకు. ఓహో—

(తల మేజామీదకు పడి పోతుంది. చేతులు బారబాచుకుంటాయి. వాళ్ళంతా ఒక్కసారి కంపించి నిశ్చలం అయి పోతుంది. నరహరి తన కప్పలో టీ ఒక్కసారి తాగేసి తేలులోంచి గాజా గొట్టంతిసి గుడ్డతో కుభ్రంగా తుడిచి మేజామీద పడి వున్న రాజా చేతిపక్కనే వుంచుతాడు. తేలుగుడ్డ అడ్డంగా వుంచుకునే రాజా తాగిన కప్ప కూడా కాస్త దగ్గరకు జరుపుతాడు. తన కప్పకూడా గుడ్డతో కుభ్రంగా తుడిచేసి పెడతాడు. ప్లాస్టుకూడా అలానే తుడుస్తాడు. త్వరత్వరగా అటూ యిటూ చూస్తూ చెప్తాడేమటన్నీ. చివరికి విజయంతో వికసించినముఖంతో గది అంతా ఒక్కసారి కలయజూచి భోజనాలగదిలోకి గబగబా వెళ్లిపోతాడు. ఒక్కక్షణం తరవాత. సలిని వరండా తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. రాజానిచూసి ఒక్క వెర్రి కేక పెట్టి అతని దగ్గరకు పరుగెత్తుకుంది—]

సలిని: రాజా - రాజా—

రాజా: (కళ్లు తెరిచి ఆమెను వారిస్తూ) ఓహో—

సలిని: అబ్బ-నుండె లవిసిపోయినయ్య... (రహస్యంగా) ఏం జరిగిందసల?

రాజా: నువ్వు చెప్పినంత అయింది. నరహరి నన్ను హత్యజేయ సమకట్టాడు! ఆత్మహత్య చేసుకున్నానని అంతా అనుకోవడం కోసమే కాబోలు, ఇదంగో ఈ గాజా గొట్టం కూడా ఇక్కడే వుంచబోయాడు. ఏదో కాలకూట విషమై వుండాలి!

సలిని: నువ్వుగాని తాగలేదుగదా కొంప తీసి?

రాజా: లేదులే. నేనూ చచ్చిపోయినట్లుగానే పడిపోయాను ఏం జరుగుతుందో చూద్దాను... అయ్యో ఆ కిటికీ రక్షించింది నన్నువాళ్ళ. దాని అద్దంలో కనిపించింది స్వప్నంగా, అతను నా టీ కప్పలోకి ఇందులోని విషం పోయడం.

సలిని: (అటూ యిటూ తిరుగుతుంది ఆలోచిస్తూ) ఇప్పటికీ పప్పులో కారేకాదన్నమాట నరహరి, నీ ప్రాణాలమీద కూడా ప్రయత్నంచేసి! హంతకుడు చేసి తీరాల్సిన పొరబాటు పని ఇక్కడ చేకాదన్నమాట!... ఇక నన్ను పట్టుకోవడం ఎంతసేపు!

రాజా: ఎలా? నన్ను చంపడానికి

ప్రయత్నించాడని చెప్పినా ఎవరూ నమ్మంకదా!

సలిని: (ఒక నిర్ణయాని కొచ్చి) మరేయ ఫరవాలేదు. నువ్వుకట్టే పడివుండు, నీ కొచ్చినప్పుడెలా పడివున్నావో అలానే. నువ్వు చనిపోయావనే నమ్మకంతో వుంటాడు గనక, జాగ్రత్తగా వుండాల్సిన అవసరం దాటిపోయిందనుకుని, ఏదో మాటకూడా జారక మానడు. ఏం జరిగినా సరే—నువ్వునుటుకు కదలరాదు - మెసలరాదు. ఊ—పడు—

రాజా: (పడి) ఇలాగేనా?

సలిని: ఆఁ. ఇప్పుడే వస్తాన్నేను... (బిగ్గరగా) మోహనరావుగారూ—మోహనరావుగారూ—

[అని కేక వేస్తూ పడమటింటిలోకి పరుగు తీస్తుంది. ఒక్కక్షణం అవకాశం. నరహరి భోజనాల గదిలోంచి నెమ్మదిగా వస్తాడు. రాజావంక చూస్తూండగా వరండాలో ఎవరో వస్తున్న చప్పుడవుతుంది. నరహరి గబగబా భోజనాల గదిలోకి వెళ్లిపోతాడు. వరండాలోంచి రామానుజం వస్తాడు. రాజానిచూసి నిర్భాంతపోతాడు. దగ్గరకొచ్చి చూడబోతాడు గాని అంతలోనే భయం వేసి ఎడంగా వెళ్తాడు. ఏం తోచక కాస్త గాబరాపడి నరహరిని కేకేస్తాడు.

అంతలోనే పడమటింటిలోంచి సలిని, మోహన వస్తారు. రామానుజాన్ని చూసి కటిక్కిన ఆగిపోతారు—ముందనుకున్న ప్రకారం జరగడానికి రామానుజం అడ్డమై చచ్చాడు కాబట్టి, అంతలోనే సర్దుకుంటుంది సలిని. రాజావంక ఓసారి చూచి ఇక నడుపుతుంది నాలుకం—]

సలిని: (ఏడుపు స్వరంతో రాజాకేసి పరుగెత్తుకొస్తూ—) రాజా - రాజా—

మో: ఏమిటిది? ఏం జరిగింది? (రాజా కేసి వెళ్తాడు.)

రామా: ఏమోనండి లోపల కొచ్చి నిప్పుడే నేను. పడివున్నాడల్లా. ఏం అర్థం కాక కేకేస్తున్నా నరహరిగారికోసం.

మో: (రాజా నాడి చూచి) ఇచ్చి పోయాడు.

రామా: } ఆఁ
సలిని: } (కృత్యమంటుంది)
రామా: చచ్చిపోయాడా?
మో: అవును.
(క్షణంసేపు అంతా నిశ్చలం)
రామా: ఆత్మహత్య!

మో: నరహరిని పిల్చుకురండి అతనికే మన్నా తెలుసేమో... ఊ—

[రామా నుజు భోజనాల గదిలోకి

వెళ్ళాడు. మోహన్ నళిని వంక కొంటిగా చూస్తూ]

ఊరడిల్లుము జేపి—ఊరడిల్లు.

నళిని: ఏం—బాగా విడవటం లేదా నేను?

మో: ఓ—దివ్యంగా ఏడుస్తున్నావ్! ఆడవాళ్ళకు అదికూడా నేర్పాలా? ఆపకు మ్యూజ్—కానీ—

రాజా: (తలవెత్తి చూచి) రామానుజం అనుమానించడం లేదుకదా?

మో: వాడిబొంద, ఆమాత్రం తెలివి లేటలు కూడానా?

నళిని: (మోహన్ తో) నే చెప్పింది మటుకు మళ్ళీ పోకండి. అదే మనకి తారక మంత్రం!

మో: అవును. నాకు తెలుసు.

నళిని: ఓ—

[గబగబా వెళ్లి మెట్ల దగ్గర నుంచుని ఛెరగుతో ముఖం కప్పకుని ఏడుస్తూ వుంటుంది. నిశ్చలంగా పడివున్న రాజా వంక దీనంగా జాలితో చూస్తూ నుంచుంటాడు. మోహన్. భోజనాల గదిలోంచి సరహరి, రామానుజం వస్తారు, కమలకూడా వస్తుంది]

సర: (గబగబా రాజారావు దగ్గరకు వస్తూ) ఏం జరిగింది?

మో: విషం తాగేదనుకుంటాను... ఇదుగో గాజుగోట్లం! Poison అని వ్రాసి వుంది దీనిమీద.

సర: మై గాడ్.

[కమలభయంతో రాజావంక నిశ్చలంగా చూస్తూంటుంది].

మో: ఇదుగో కప్ప. (వాసన చూచి) తమాషాగా వుంది వాసనకూడా.

సర: కొయితం అదీ ఏమైనా వ్రాసేటి పోయాడా?

మో: ఏమో మరి ... మాకేం కనిపించ లేదు.

రామా: చూడండి జేబులోను అక్కడా.

మో: ఎందుకండీ అనవసరంగా,

సర: చూడ రాదు పోనీ ముంచుకు పోయిందేముంది.

[మోహన్ రాజా జేబులు నిదురుతాడు. ఓ జేబులో తాళంచేతులు మోగుతాయి.]

రామా: ఏమిటవిద్వి?

మో: (తప్పనిసరై చైతికి తీసి) తాళం చేతులు.

సర: లాంచీవి కాదుగదా?

రామా: అశ్వ అయివుందా లి. చూశారా బుకొయించాడిందాక తను దాని లేదని! నిజమేఅయింది నే చెప్పింది. అత్త మాత్యకంటే ఎక్కువసాక్ష్యం, ఏంకావాలి నారాయణ్ణి మాత్యచేసింది ఇత నేఅనడా నికీ?

సర: ఇంతకుముందు మటుకు సందేహం ఏముంది.

మో: నా మటుకు నే ననుమానించాను

...పాపం—మనిషికి పిచ్చెక్కిపోయి మూసెందుకో పాడయిపోయిందనుకుంటాను.

సర: అవునవును. మర్యాదకు భంగం

రోజంతా

ప్రొద్దున్న

హాయిగా

మధ్యాహ్నమున

నుండేటందుకు...

పడుకొనేటప్పుడు

పల్లగా చేయునటువంటియు, సువాసనతో గూడుకొన్నటువంటియు నైన హిమాలయ బుక్ పౌడర్ ను వాడండి

రెండు దివ్యమైన ఖైదాన్ మిక్ పౌడర్

అన్నివిధ వాతావరణములలో చర్మమును కాపాడేటందుకు

అవ్వమిక్ కంపెనీ దివి వెల్, బందర్లవారి వద్దనుంచి ఇండియాలో ప్రచురించబడినది

F&P, S-MO.FL

కాళరాత్రి

కలగనివ్వని సంజాయిషీ ఇది!

[అని కాళరాత్రి వంక మాస్తాడు, మోహన్ ముఖం కోపంతో ఎలు పెక్కు తుంది కాని వెంటనే అణుడుకుంటాడు]

రామా : ఇలా ఇవ్వడా తాళం చేతులు. (తీసుకుంటాడు)

సర : ఇప్పటికైనా పోలికున్న ఎంత త్వరగా రప్పిస్తే అంతమంచిది.

[భోజనాల గది లోంచి కుకుమార్ వస్తాడు.]

కుకు : (రాజానిచూసి) ఏమిటిదంతా? ఏం జరిగింది రాజారావుగారికి?

రామా : టైం లేదప్పుడు వివరాలు చెప్పడానికి. వెంటనే వెళ్లి పిలుచుకురావాలి పోలి కున్న మనిషిదరం. రండి... ఆ - చూస్తూంటాడుగదా మీరిద్దరూ ఇక్కడి వ్యవహారాలన్నీ జాగ్రత్తగా?

మో : నేను కూడా మీతో వస్తాను. సర హరిపున్నాడుగా కాస్త టైర్లవుతు... ఆ - సరహరిగారూ! మీకీ విషయం సంగతి తెలుసున్నాడు. కదా ఓసారి?

సర : అవును. ఏదో కొద్దిగా. ఓసారి బ్యాపారీత్యా తత్సంబంధమైన విషయాలు తెలుసుకోవాలి వచ్చింది... ఎందుకు?

మో : (గానగొట్టించినా) ఇదేమిటో చెప్పగలరా?

సర : (వాసనచూసి) ప్రూవ్ ఆన్ డిడ్.

మో : పుచ్చుకోంగానే (ప్రాణాలు పోతాయో?)

సర : ఆహా. అందులో మటుకు అనుమానంలేదు. (గొట్టం తేలులో వేసుకోబోతాడు)

మో : అది ఎక్కడుండో అక్కడేవుంటే బాగుంటుందనుకుంటాను.

[తీసుకుని జల్లమీద పెడతాడు]

సర : అవునవును. ఎలా వున్నది అలా వదిలేయ్యడమే మంచిపని.

రామా : అదీ నావుద్దేశం కూడానూ... బితే వెళ్లిస్తాం మేం. వుంటారు కదూ జాగ్రత్తగా, తలుపులన్నీ చేసుకునీ?

సర : ఓ! తప్పకుండానూ.

[రామానుజం, కుకుమార్ వరండా లోంచి వెళ్తుంటారు]

మో : (పోబోతూ అగిదుఃఖావేశంతో) క్యాసమగదన్నీ మాట షేగలనట్లు వస్తాను. వస్తాను సరహరి - సరిసీ -

[అటాయిటూ చూసి బాల్కనీమీద నక్కిపున్న వెలినిచూసి, చూడనట్లు -]

ఏదీ నలిసి?... పాపం వెలిపోయింటుంది ఈ బీభత్సవృత్త్యం చూ... లేక... పాపం

రాజా అంటే పంచ ప్రాణాలూ నూ అప్పిల్కి... వస్తాను సరహరి - నువ్వుమటుకు జాగ్రత్తగా వుండు.

సర : మంచిది వెళ్లిరా.

[మోహన్ వెళ్తుంటే వరండాలోకి. సర హరి కూడా వెళ్లి తలుపులు తేరగిలవేసి తిరిగి వస్తాడు. ప్రత్యాచికంగా విరగబడి నవ్వు తాడు, కాని భయోద్వేగంతో కమల తన్ను పరికిలించడం చూసి నవ్వు ఆపుకుంటాడు.]

కమల : నవ్వుకున్నారా మీరు!

సర : కమలా! (నెమ్మదిగా ఆమెదగ్గర కొమ్మా) నీ మనస్సింకా చిక్కాకుగానే వున్నట్టుంది.

కమల : (వెనక్కి తగ్గుతూ) నాదగ్గరకు రాకండి.

సర : దీనికి నువ్వెంత బాధపడుతున్నావో నాకు తెలుసు కమలా!

[రాజా వంకమాస్తా జారితో తల వ్రాపుతూ -]

పాపం! ఎటువంటి దుర్మణ్యానికి పాల్పడ్డాడో చూడు!... రా కమలా - మనం వుండరాదీనా ఎక్కడ.

కమల : భగవంతుడు వన్నులు క్షమిస్తాడో... ఆ వుత్తరాన్ని గురించి నిజం కప్పిపుచ్చినందుకు నన్ను క్షించడూ జేవుడు?

సర : నువ్వు కాస్తేపు నిద్ర పోవాలి కమలా - నీమనసు మనసులో లేదు.

కమల : (రాజా వంకమాస్తా) నేనే కనక నిజం చెప్పేసివుంటే, రాజారావు గారి దుర్మరణానికి పాల్పడ్డవాడే కాదు. వారిని రక్షించ గలిగివుండి కూడా అబద్ధం ఆడేను. ఆవు తరం -

సర : వుత్తరంలేదు - గిత్తరంలేదు. పోయిపడుకో - పో.

కమల : (అసహ్యించుకుని బీదరింపుతో) నే చెప్పేది ఎందుకు వినిసింపుకోవో? నేను అబద్ధం ఆడేనని చెప్తున్నాను. నిజం దాచి పెట్టానంటున్నాను. సరళ ఆవు తరం వ్రాసింది రాజారావుగారిక్కడ -

సర : అన సరంగా మాట్లాడవద్దని చెప్తున్నాను. ఎవళ్ళకీ రాస్తేమటు కిప్పుడే ప్రయోజనం?

కమల : ఆవు తరం రాసింది నారాయణకి! - రాజారావుగారిక్కడ. ఓహ్ -

[విడవటం మొదలెడుతుంది]

సర : నువ్వేం మాట్లాడుతున్నావో నీకే తెలిదు. సరళ ఆవు తరం వ్రాసింది రాజారావుకి!

కమల : కాదు - నేనిప్పుడు నిజం చెప్తున్నాను. సరళ ఆవు తరం వ్రాసింది నారాయణకి! తన భర్తకు. అది నారాయణ మాటలంటే నాకిష్టంలేకపోయింది. అతన్నంతగా ఆమె ప్రేమించడం సహించలేక పోయాను; పోషిదాన్ని నేనే చదివించిపి ఆముక్కలు చిత్తు కాగితాలబుట్టలో పారేశాను. ఆకగరుకూడా అక్కడే పారేస్తే ఏబాధా లేకపోయేది. పారబాటున అది మిగతా వుత్తరాలతోబాటు లోపలికి తీసి కల్పి అక్కడి చించి పారేశాను. మేడి పండువంటి నాపరువు మర్యాదలకోసం భయపడిపోయి ఆ సంగతి ఎవరికీ చెప్పలేక పోయాను. రాజా కైనా చెప్పివుంటే బాగుండేది. చెప్పక దాచి పెట్టి ఆతని ప్రాణాలే అపహరించిన పాతిక నయ్యాను. ఓహ్ - ఏమిటి నాకు క్షమ? ఇప్పటికైనా బిప్పకుంటే పాప పరిహారం ఆవుతుండేమో - చెప్తాను. అందరితోనూ అసలు సంగతి చెప్పేస్తాను.

[వరండా వైపు వెళ్ళబోతుంది]

సర : (అడ్డంవచ్చి) ఆన! (కంఠస్వరం తగించి) ఏమిటి కమలా, మరి ఇంకెమిథు రాలినైపోతున్నావో? అదన్నీ చెప్పడం మూలాన ఏం లాభం ఇప్పుడు? అనవ సరంగా నువ్వు రొంపిలో దిగడం నాకేం ఇష్టంలేదు.

కమల : రేపు సరళైనా చెప్తుంది ఆవు తరం తన భర్తకు వ్రాసుకున్నానని.

సర : చెప్తే ఏం? ఎవళ్ళు సమ్మతారు దానిమాటలు? రాజారావు వచ్చిపయ్యాడు - చేతులారా చేసిన పాపానికి ఫలం అనుభవించలేక ఆత్మహత్య చేసుకుని చచ్చి పోయాడు.

కమల : కాదు - అతనా ఘోరం చేసివుండడు. అతనంత దురంతం చెయ్యాల్సిన అవసరంలేదు. నారాయణంటే అతనికేం అసహ్యంగానీ ద్వేషంగానీ లేదు. పోనీ ఆవు తరం గురించి మీరైనా అడగలేదేం నన్ను (ఆక స్వాత్మగా నిజం తట్టి) ఓహ్ - అదా అసలు సంగతి! మీకు తెలుసన్నమాట! ఇంతసేపూ ఆవు తరం నారాయణదేసిన మీకు తెలుసన్నమాట! తెలిసి కూడా వాళ్ళకి చెప్పలేదు!

సర : అనవసర విషయాల్లో నే జోక్యం కలిగించుకోను.

కమల : (అతనివైతే తడేకంగా చూస్తూ) నేనా కవరు ఎందుకు చించి చూశానో అడగరే? తెలుసుకోవాలని లేదా?

సర : అనవసరంగా వాక్క - వెళ్లిపోయిక్కట్టుంచి.

కమల : (మొండిగా) మీకెందుకని లేదో తెలుసుకోవాలని!

సర : (అటు తిరుగుతూ) తెలుసుకోవాల్సింది ఏమీ లేదు. నారాయణా, రాజారావు ఇద్దరూకూడా చచ్చిపోయారు. కేసు పూర్తి అయిపోయింది!

కమల : (అతన్ని వెంటాడుతూ) సువ్వే! రాత్రి ఈ గదిలో దాక్కుని వున్నది సువ్వే! సేం చచ్చినంతవరకు పారిపోయావ్! మా సంగతింతా ఎదుగుదువ్! - ఎరిగి కూడా పూచుకున్నావ్!

సర : (చచ్చినకోపం అణచుకుని ఆమె వంక చూసి మళ్ళీ చూపులు తిప్పుకుని) సువ్వే మాట్లాడుతున్నావోనీకు తెలియ... పోయి పడుకుంటావా లేదా - ఈ గది మూసెయ్యాలి.

కమల : (వెనకే వెళ్తూ) ఇంకా నేనెంతన్నే ప్రేమిస్తున్నాను.

[అతనిటు తిరుగుతాడు]

అర్థం అయిందా? వినిపిస్తోందా?

[అతని అడుగు ముందుకు వస్తాడు]

నేనెంతన్నే ప్రేమిస్తున్నాను. ఎప్పుడూ -

[వికటంగా నవ్వుతుంది. సరవారి ముఖం కోపంపట్టలేక వికృతం అవుతుంది]

ఇక సువ్వే చెయ్యగలవ్? బావనైతే చంపగలిగావ్ - నా ప్రేమని చంపగలవా? నాదగ్గరకు రాకు - వద్దు - సువ్వం లేనే అసహ్యం నాకు - ఛీ -

[వున్నట్టుండి సరవారి ఆమెను పట్టుకుంటాడు కూర్చుంటా. విడిచించుకోవాలని విదిలించుకుంటుంది కమల]

సర : కానీ - ప్రేమించు-ఇంకా బాగా ప్రేమించు... నేనంటే నేనెంత అసహ్యంకదా? వాదూనువ్రాసే కలిసి నన్ను వెళ్లి వెధవకింద కట్టిపారేశారు కదా?... చచ్చాడు దరిద్రుడు - ఛీదా వదిలింది.

కమల : సువ్వే చంపావ్ అతన్ని!... అవును సువ్వే! వాళ్ళు చెప్తాను. హంతకుడవు సువ్వేనని అందరికీ తెప్పిస్తాను.

[సరవారి గదికి న దదిరిపెడతాడు కమలని. తన్నుతాను నిగ్రహించుకోవానికి ప్రయత్నిస్తాడు]

సర : నీమాటలు నమ్మతారనే అనుకుంటున్నావా?

కమల : నమ్మి తీరాలి. నమ్మేటట్లు చేస్తాను.

సర : (తేరుకుని, కమలను పట్టుకుని నెమ్మదిగా) ఇదుగో - నా మాట విను కాస్త! తేమయించుకుని... రామానుజమూ వాళ్ళూ పోలీసుల్ని తీసుకురావడానికి వెళ్ళారు. వాళ్ళు రాగానే ఈ ఇద్దరినీ తీసుకువెళ్ళారు. అంతే - కేసు ఆఖరైపోతుందంతటితో!

కమల : రాజా ఆత్మహత్య చేసుకోవ

లేదు. నారాయణ్ణి చంపి, సువ్వే ఆయన్ని కూడ హతమార్చావ్!... కదా?

సర : ఓరి భగవంతుడా! - నీనోగు మూతపడదా యేమిటివా? (పట్టుదలతో పట్టిపట్టి మాట్లాడుతూ) ఈక్షణం నుంచీ సువ్వ కనకనే చెప్పినట్లు అక్షరాలా ననుచుకోక పోలేనా -

[భోజనాల గదిలోకి ఈశ్వరు పోతాడామని. రాజారావు లేచి కిటికీదగ్గరకు

వెళ్ళి నిట్టూరుస్తూ నిలబడతాడు బాల్కనీ మీద నలిన నిలబడి ఏవో చెప్పబోయి భోజనాల గదిలోంచి ఎవరో వస్తూంటుంది సరవారి తనాడు. రాజా వెళ్ళి తిరుగుతాడు. ఒక్కక్షణం ఇద్దరూ ఒకరినొకరు చూచుకుంటారు. తర్వాత రాజా సరవారివైపు వదుస్తాడు. సర

(54-వ పేజీ చూడండి)

నవ వికసిత పుష్పంవలె

రాజాగా, మనోహరంగా ఉండండి...

హమాం క్రైస్తవవాసన కలిది... మరియు ఎక్కువ కాలం మృదుకూడా!

హమాం

టాయిలెట్ సబ్బును వాడుడు

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

తాతా తయారు

విజ్ఞానవిధులు

"డాక్టర్"

144. భూమితిరుగుతూనే వుంటే వేటకు వెళ్ళినప్పకీ గూడుని గుర్తు పట్టగలదా?

“నాకాకి గాలిలో ఆరగంట ఎగిరిందనుకొండి. భూమి తిరగడమువల్ల సలం మారిన గూటిని ఎలాగు గుర్తు పట్టుకోండి?” అని రంగాపురంనొంచి బాహేద్ హుసేన్ గారు అడుగుతున్నారు.

అనలాకాకి ఎక్కడిదీ? తిరుగుతున్న భూమిమీద వోక చెట్టు, ఆభూమిమీద గూడు, గూటిలో కాకిని. కాకి గూడులో వున్నప్పుడు భూమిలో పాటు అదీ తిరుగుతోంది కదా. ఇలాగ భూమిలో పాటు తిరుగుతూన్న గూటి నుంచి ఎగిరిన కాకి, గూటిలో వున్నప్పుడు భూమిలో పాటు తిరుగుతూంది నవ్వుటి వేగము మాత్రమే కాక ఎగిరేవేగము కొత్తగా వచ్చింది, కాకి పైకి యెగిరింది. ఇప్పుడు భూమి తిరుగుతోంది, అంతవేగముతో కాకి తిరుగుతోంది! కాదామరి! కాకి, తిరిగే భూమిమీదనుంచే ఎగిరిందామో! కనక భూమి తిరిగేవేగము కాకికి వుంది. ఎగిరేవేగము కాకికి మాత్రమే వుంది. ఆవేగము మానేస్తే కాకి భూమిమీదికి దిగి పోతుంది. ఎక్కడికి దిగుతుంది, గూటి మీదికి! భూమి నేలబాదుగా తిరుగుతోంది, ఆవేగముతోనే, ఎగిరే కాకికూడా నేలబాదుగా తిరుగుతోంది. కాకిని గాలిలో ‘వదిలేళి’ భూమి తిరిగిపోతోందనుకుంటున్నారమీరు. అది సరికాదు. తిరిగే భూమి మీదనుంచే కాదు ఎగిరింది కాకి! ఆభూమి వేగము కాకికి వుంది. భూమి ఎంతవేగముతో తిరుగుతోందో, ఎన్నడుకూన్నా కాకికూడా అంత వేగముతోనే తిరుగుతోంది. కాకి రక్కలుకొట్టకుండా ఉంటే గూటికి పైనే వుంటుంది. రక్కలుకొట్టి కొంత

దూరము అదనముగా ఎగిరితే అంతేదూరము మళ్ళీ వెనక్కిఎగిరి గూటికి చేరుకుంటుంది.

మనము ఇల్లువదలి ఇంకొకచోటికి నడిచి బెళి తిరిగి ఇంటికి రావడానికీ, కాకి ఎగిరి మళ్ళీ గూటికి చేరుకోవడానికీ భేదములేదు. తిరిగే భూమిమీద నడిచే మనకు కూడా భూమివేగము ఉన్నట్లుగానే, ఆభూమిమీద నుంచే ఎగిరిన కాకికి వుంది. కాకి పైకి ఎగిరి నవ్వుడు భూమి, గూడు, కాకి, అన్నీ తిరుగుతూనే వున్నాయి. భూమివేగమే కాకిదీని; కనక గాలిలోవున్నా కాకికూడా భూమిలోనే తిరుగుతోంది. భూమి కాకిని ‘వదిలేళి’ తిరిగి పోతుందనుకుంటున్నారమీరు. లేదు. భూమితిరిగినట్టే కాకి తిరుగుతోంది. అయితే ఎరళోసము వెళ్ళడమే కాకి అదనముగా చేసేపని. ఆపని నిమిత్తమే కాకి రక్కలాడించి, మళ్ళీ తిరిగివస్తోంది. ఎగురుతూన్నంతసేపూ భూమి ఎంతతిరుగుతోందో కాకి అంత తిరుగుతోంది. గూడు కాకిని విడిచి ముందుకు పోవడములేదు. గూడులో పాటు కాకి ముందుకు వెళ్ళుతోంది. ఇక తప్పిపోడము ఎలాగ జరుగుతుందీ? కాకి తనకు తెలియని దారులలో తిరిగితేనే!

రైలులో కూర్చుని వున్నప్పుడు ఒక నాణెమును మోగించి గోటితో పైకి చిమ్ముండి. నాణెము మీనెటిలో వున్నప్పుడు దానికి రైలువేగము కూడా ఉండికదా? మీరు పైకి చిమ్మునప్పుడు నాణెము మళ్ళీ కిందకి దిగడానికి నాలుగు సెకండ్లు పట్టుననుకోండి. ఈ నాలుగు సెకండ్లలోనూ రైలు నలభయి అడుగులు దాటుకుపోయింది. రైలులో వున్న మీ చేతి నుంచి వెలువడడముచేత నాణెమునకుకూడా రైలువేగమే వుందీ, అదీ నలభై అడుగులు దాటుకుపోయింది. ఇక పైకివెళ్ళి కిందకి దిగడమే నాణెము అదనముగా చేస్తోంది. అది ఎక్కడినుంచి ఎగర వేస్తే అక్కడే పడుతుంది. రైలు నాణెమును విడిచి పరిగెత్తివుంటే నాణెముకూడా మీ చేతికితప్పి వెనకపడివుండును. రైలునాణెమును, (భూమికాకినివలెనే) తనవేగముతో ఈడుకుపోతూనే వుంది. కనక నాణెము వెనకకిపడదూ, నిటాగా ఎగిరిన కాకి గూడుని తప్పిపోదు. ఎరళోసము వెళ్ళడము కాకి చేసేపని; తిరిగి అంతమేరా ఎగరడమూ కాకియే చేసుకోవాలి. అంత

మాత్రమే. భూమి తిరగడమువల్ల భూమిలోనే తిరుగుతూన్న కాకికి కొత్తవిధులు రావు.

145. రామక ఎపెక్కు అనగా నేమి?

అని గొల్లప్రోలునుంచి జి. సత్యనారాయణగారు అడుగుతున్నారు.

విజ్ఞానవిధులు నెం. 1 ప్రశ్నలో ‘డాక్టర్’ గారు ఆకాశము నీలముగా ఉంటుందేమి? అన్న ప్రశ్నకు జవాబిచ్చారు. దానిని మాత్మ్యముగా చెప్పిన నేగాని ఈ ప్రశ్నకు జవాబు లేదు. వినండి. సూర్యుని వెలుతురులో ఏమరంగులున్నాయి. ఈ వెలురు దుమ్ము, భూరి, ఆవిరి, బొగ్గు కణములపైన పడినప్పుడు ఆ కణములు అన్ని రంగుల కిరణాలనూ విరజిమ్ముతాయిగాని ఏరుతూ, వారింజ, పసుపు, ఆకుపచ్చన, నీల, నీలి, నీలలోహిత వర్ణ కిరణాలు క్రమంగా ఎక్కువగా విరజిమ్ముడతాయి. కణము చిన్నదైన కొద్దీ నీలవర్ణకిరణాలనే ఎక్కువగా విరజిమ్ముతుంది. సూర్యుని వెలురులోని నీలపు కిరణాలే గాలి కణాల వల్ల, గాలిలోని భూరికణాలవల్ల ఎక్కువగా విరజిమ్ముడడమునుంచే ‘ఆకాశము’ నీలముగా కనబడుతోంది.

భూరి, బొగ్గువంటి విజాతీయ కణములే కాక, గాలి, నీరూవంటి కణములుకూడా నీలవర్ణమునే పక్షపాతంతో విరజిమ్ముట వల్ల సముద్రముకూడా నీలముగా కనబడుతోంది. అయితే రామక మహాకేయల కనుకున్న దేమిటంటే, నీరూ, గాలివంటి పదార్థాల అణువులు తమపై ప్రసరించిన వెలుతురుతో వేరనారాలుకూడా సాగిస్తాయని. వెలుతురుకి ఎరువునించి నీలలోహితంవరకు క్షిప్రముగా మారుతుంది. నీలపుకిరణాలు నీటిమీదపడితే, అనీలవర్ణమే చాలామట్టుకు విరజిమ్ముడుతుంది నిజమే.

దీనికి తోడు "ఆనీలకరణముల కి క్రింది కొంత ముట్టుకు వీటి అణువులు గ్రహించి, మిగిలిన తక్కువ కే క్రింద ఆకరణాల్ని విరజిమ్మడము కూడా కద్దు, అని రామకౌగారు కనుక్కున్నారు. వెలుతురు విరజిమ్మబడడములో కి క్రింది నష్టపోయి ఎరువువైపు జరగడము కొత్త. అయితే కొన్ని పరిస్థితులలో, అంటే ఉష్ణగ్రత ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు, నీటిఅణువే తన కి క్రింది కొంత వెలుతురు కిచ్చి దానిరంగును నీలలోహితము వైపు జరపడముకూడా కద్దు. అంటే నీరు, గాఢా, గాలి, వజ్రమువంటి కాంతి ప్రవేశకపదార్థాలు వెలుతురుని విరజిమ్మి నప్పుడు తమ గ్రహించగలిగిన కి క్రింది ఆ వెలుతురునుంచి గ్రహించి వెలుతురును అంతముట్టుకు కి క్రిందముగా చేసి పంపి వేయనూ వచ్చును, తాము దానము చేయగలిగిన కి క్రింది వెలుతురిచ్చి మొదటికన్న కి క్రిందముగా చేసి పంపనూ వచ్చును. అయితే నీలపు కిరణాలు ఒకపదార్థములో నుంచి ప్రసరించినప్పుడు, ఆ పదార్థపు అణువులు ఎక్కువగా నీలి కిరణాల్ని, అంతకంటే తక్కువగా కి క్రింది (ఎరువు వైపు మొగ్గిన) ఆకుపచ్చని కిరణాల్ని, ఇంకా తక్కువగా కి క్రింది నీలలోహితములైన కిరణాల్ని విరజిమ్మడము నన్ను చూచు.

తమ మీదపడిన వెలుతురు విరజిమ్మకూ వివిధపదార్థాల అణువులు వివిధపరిమాణముల కి క్రింది గ్రహిస్తాయి. విరజిమ్మబడిన వెలుతురును స్పృశ్యస్పృశ్యతతో విశ్లేషిస్తే, అసలు కిరణాలరంగుకితోడు అణువులకు కి క్రిందిచ్చి రంగుమారిన కిరణాలూ, అణువులనించి కి క్రిందివాంది రంగుమారిన కిరణాలు గోపరిస్తాయి. ఈకిరణాల స్థానభ్రష్టతనుకొలిచి, ఆపదార్థముయొక్క కి క్రింది ప్రదానస్తామకును తెక్కుగట్టవచ్చును. ఈస్తామత ఎప్పుడూ ఒక్కటేకాదు. ఒక్కొక్క పదార్థంకాదు ఒకొక్క రకపు అణువులకుగల కి క్రింది ప్రదానస్తామతలు కొన్ని-నీటి తమైనవి-ఉండును. గంధకద్రావకము రంగురకాలుగా వెలుతురు వియ్యమందగలదు, కింఖద్రావకము ఇన్నిరకాలుగా, కర్చనద్యిగంధకము ఇన్నిరకాలుగా; అని తవికిల్లు తెలుసుకోవచ్చును. ఈరకాలూ, ఆసంబంధాలలో ఒకరకపు అణువులు కొల్పోవగల కేక్కుల ప్రత్యేక విలువలూ, కట్టిట్టయితే, ఈ తవికిల్లన్నీ ఆ అణువుల గుణాలుగా పట్టికవేసుకోవచ్చు. రామకౌగారి అవలోకనము కాంతిప్రవేశక పదార్థాల అణువుల ప్రత్యేకగుణాలను తెలుసుకోవడానికి ఒక కొత్తపద్ధతిని సమకూర్చి పెట్టినది.

చిట్టి ప్రశ్నలకు జవాబులు

—ఉటుముకంటే, ఫిరంగి పేలి నప్పుడే చాలాదూరము వినబడుతుంది. ఉటుము నుమారు 15 మైళ్లకంటే ఎక్కువ దూరము వినబడదు. మెరుపు ఆరుమూ ఒకేసారి పుట్టి నా, వెలుతురు సెకనుకి 188000 మైళ్లున్నూ, శబ్దము సెకనుకి 1100 అడుగులున్నూ వ్యాపిస్తూంది కనుక మెరిసిన కొంత సేపటికిగాని ఉరుము వినబడదు. ఈ అంతరమునుబట్టి ఉరుము ఎంతదూరమున పుట్టి వదిలి వెళ్ళి వేయవచ్చును. మైళ్లదూరపు ఉరుము, పుట్టిన 72 సెకనుల తర్వాతకూడా వినబడదు. ఇంతవ్యవధిని ఎవరూ గుర్తించి

యూండురు. 1914-18 యుద్ధములో మిగిలిన మందుగుండును ఫిరంగులలో పేల్చి, ఆశబ్దము 60 మైళ్లదాకా వినబడిందని కనుక్కున్నారు.

—పూచి వాయు గోళమై యుండి, క్రమముగా ద్రవీభవించి, ఘనీభవించి 100 డిగ్రీలకు తక్కువగా చల్లారిన తరువాతనే నీటిమావిరి ద్రవమై వర్షించి, సముద్రము తేర్చినది. సముద్రములోని ఉష్ణాలు, వదిలి జలములలోని ఉష్ణం. యుగాల తరలడింపముద్రములో ఈ ఉష్ణాలు చేరి, నూర్య రక్తికి సముద్రపు నీరు మాత్రమే యిగిరి, పోవుటవల్ల సముద్రపు నీటిలో చిక్కబడి సముద్రాన్ని ఉప్పున చేసినది.

బిడ్డల లివర్ & స్ప్రిన్ వ్యాధులు

మొదటి లక్షణములు: అప్పుడప్పుడు అజీర్ణంతో జ్వరము; ఆరిసార తిరచివలు; దోహ లేక బాతులు; చిక్కగా, తెల్లగా లేక బంకమట్టిరంగుగా మలవిస్తడము. బుడులో తరుచు దుర్వాసన; అరి లేకుండుట; మాటిమాటికి కోపంవచ్చుట; విద్రవము; మూత్రము తెల్లని మచ్చగా ఆరుట; క్రమముగా క్షీణించుట. మోలగునది.

మొదటిని స్థితిలో: లివర్ గట్టిపడుట; జ్వరాధిక్యము; కడుపుపెత్తన మూత్రము; కళ్ళు, చర్మం పసుపురంగు; నీరుతోనిండిన కడుపుబ్బ రము; కాస్త, చేతులు, ముఖములో వాపులు, ఇత్యాది.

సంఖ్యా వివరాల పరితమము. మా పంకిలవబట్టి ఈ వ్యాధికి గురియైన బిడ్డల ప్రాయము పా రెరణుగా ఒకటి మొదలు రెండేళ్లదాకా ఉంటుంది. ఆదులోమా సహ్యావర మటురాల బాబులలో ఇది అధికముగా ఉంటున్నది.

మా సలహా: క్రమప్రకారం, విశ్లేషణకాల్లో త్యాగియముల లేక చికిత్సకొరకు వైద్యపరీక్ష చేయించుట "చికిత్సాంత, ముందు బాగ్రతే వహించుటే మంచిది" అన్న నిశ్చయము జ్ఞానం ఉంచుకోవండి. జమ్మివారి 'లివర్ క్యూర్' తోకమంటూ వేకువేలు బిడ్డలకు ప్రాణదానం చేయుచున్నది.

జమ్మివారి లివర్ క్యూర్

లివర్ & స్ప్రిన్ వ్యాధుల చికిత్సకు, నివారణకు,

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & నర్సి,

'జమ్మి బిల్డింగ్స్' మైసూరు, మద్రాసు - 4

రాఖ: శ్రీమంజులవారిపేటి, విజయనగరం పేటి,

మరియు ఇతర సలహాకర్తలు

112-3100

సంధి-విగ్రహం

కర్త: చక్రవర్తి సత్యనాథమూర్తి

అల్లొకమూలనూ పక్కప్రతిమగ
పలగలడు మా మహారాజు
అట్టివానినే బుద్ధివానుడని
పేరుప్రవాక్యమల పలుకుచున్నా
బుద్ధివానితేయ వెల్లడైనది.

నా వాక్యమలను వినినయంతనే
బిల్లవర్షుని సేవకులంతా
నా పద రెక్కలు విరిచికట్టి తమ
రాజు కడకు ననులోడ్చినహాయిలి

"వివేకహీనుడు దీర్ఘముఖుండా
ధర్మస్థురూపులు మమి దూషిం
చెను. - వేవగమే శిరానిశ్చ
నహో తేనికంఠమును దెగ
నిరకుదుము."

"ఒక్కటామగుడు పక్కల్లరా! - ఈ బకాధ
ముని దనుతే దేశం? - అదేశమునకు
ఎరిక ఎవ్వరు

బిల్లవర్షు కడ ముఖ్యమంత్రియగు
దూరచక్రయను గృధ్రములేచా
ఈ విధముగ నన్నుడిగినది
మారాజు నా నంలా
ముఖ్యమంత్రి ఎవరోయి"

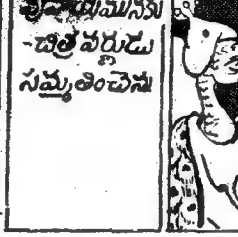
"సకల శాస్త్ర మర్థము తెలిసిన
సద్గుణములన్ని పక్రవాక్యము
మో రాజుకు మంత్రిగాను
మేలగు చున్నవాడోయి"

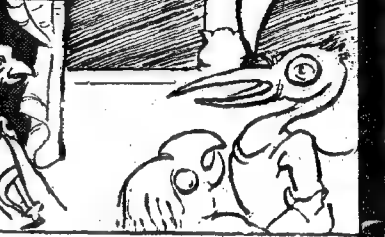
మంత్రా అరుణముఖుండనే చిలుక? "కర్పూరబింబం
నా ఈ ఒంటూ ద్విపంలొగినిదెకాదా? - కర్పూర బి
మహారాజా! - ఆ హంసల రాజుకూడ. మీ నామంతుడు
కావలె - నేటి నుండి మనకాతడు - కర్పూర బింబాలని
- రాయబార మంపండి - అందుకతడు కాదన్న చో -
మన బలమును చవి చూచును."

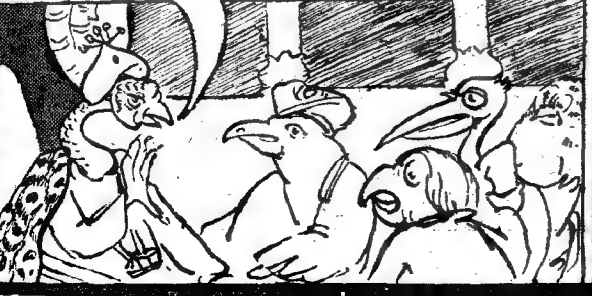
చిలుక
చెప్పిన
శ్లోకమును
- బిల్లవర్షుడు
సమ్మతించెను

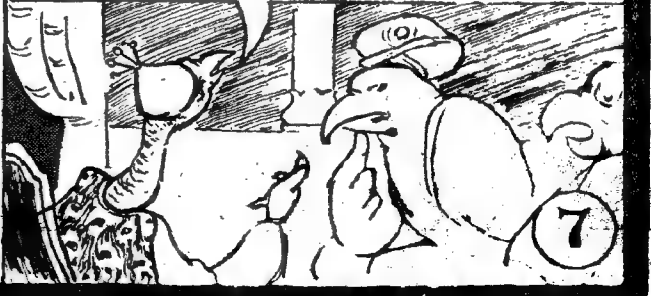
"రమ్మంటే వస్తుందా పరులరాజుమెన్న
దెన? - శ్లోకప్రయోసలు మానేండి -
మహాబలాధ్యుడు హిరణ్యగర్భుడు
అతనిలోపగ వలదండి! - మోక్షగాంక్ష
ముప్పుండి!"

"తొరపడనెలా దీర్ఘముఖుండా?
నీలోనె ఒక దూతను పంపెద
ఒక క్షణమాగుము బుచ్చుటనే."

(మంత్రి వెళ్ళి తిరిగి) "మహామంత్రి! దూరదర్శి!
దొడ్డమేరిగిన దూతనొకని - పంపుమితనిలా
వెంటనే."

సంధి-విగ్రహం

సంధి విగ్రహం నవనామము

"అయ్యో ముఖం నేను మరొక్క ముఖం దొడ్డం నెరవగ సమర్థుడూ!"

"మహారాజా ముఖం చూడండి! - ఈ బక ముఖం నేను - పయనించుకు కొండ బడను - వెనుకటి కొక హంస కట్టె - కాకట కొనున్నందుకే - ప్రాణాలకు ముప్పు వచ్చే!"

ఉబ్బయినికి సమోవాన రహదారికి మక్కాగాను రావి చెట్టు ఒకటంటే!

అప్పుడొక్క ముఖం ఒక హంస, ఒక కాకట విడి విడిగా నివసించును.

వేటకొరకు తిరిగి తిరిగి కడు బడలిన బోయాయొకడు ఉసురు ముండు వచ్చి వచ్చి చెట్టుకింద విశ్రమించి

కొంత సేపటికి వేటగానిని - నిద్రాదేవుని అవహించును - సూర్య కరణములు సూటిగా వచ్చి - అతని మోమున బసమండును

బోయవానిపై జాలదలచినా హంస తన తన రెక్కలు విప్పి సూర్య కరణముల కడ్డపెట్టగా హంసకుని ముఖమున నీడవచ్చెను.

వృక్షముపైగల వాయుసమష్టము పథి కుని సుఖమున కొర్ర తిరిగి అతని ముఖమున రెప్పవేసి నంబరవిధిని వాటిహాయెను

తదనంతరమా హంస ధుడు లోచన వృక్షముపై హంసను బూచి - రెప్ప వేసినది ఈ పక్షినిని బోధించి హంసను చంపెను.

"కాక యెనర్తన కుట్ర ఫలితముగ - హంస హంస మరణించింది! - హంస చిరాయువనియేది వాక్యం - పరమ సత్యమని పూరితగినదే! - కావుననే ఓ మహారాజా - ఈ తుంటరిలో నేనూయరిగా పయనించుకు సత్తుతింపను."

"సంకయాత్మలుగ వారికి జగమంతా దుర్భారమే. తానెంతో జగమంతా అంతాగాని నా గుఠించి సందేహము వలదయ్యూ!"

"ఒహో ఎంతటి ఉదారబుద్ధి! - అతి వినయం ధూర్జలక్షణం! నీలో ప్రయాణం మంటా నాకాత్మ ముఖ్య దేవతను కొరి పిలుచుకు వెనుకటికట్ట బెట్టులకూడా బలవంతంగా బక మును చంపెను

కలవారికోడలు

సేకరణ: శ్రీ దాసరి వేంకట కృష్ణయ్య

కలవారికోడలు కలికి కామాక్షి
కడుగుచున్నది పప్పు కడవలోపోసి.
అప్పుడే ఏతెంచె ఆమె పెద్దన్న
కాళ్ళకూ నీళ్ళిచ్చి కన్నీరు నింపె.

“ఎందుకో కన్నీరు ఏమి కష్టమ్ము?
తుడుచుకో చెల్లెలా, ముడుచుకో కురులు,
ఎత్తుకో బిడ్డను, ఎక్కులండలము
మీలత్త మామలకు చెప్పిరావమ్మ!”

“కుర్చీపీటమీద కూర్చున్న అత్త,
మాలన్న లొచ్చారు మమ్మంపుతారా?”

“నే నెరుగ నేనెరుగ, నీమామ నడుగు!”

“పట్టె మంచముమీద పడుకున్న మామ,
మా అన్నలొచ్చారు మమ్మంపుతారా?”

“నే నెరుగ నేనెరుగ, మీ బావనడుగు!”

“భారతము చదివేటి బావ, పెనబావ,
మాలన్న లొచ్చారు మమ్మంపుతారా?”

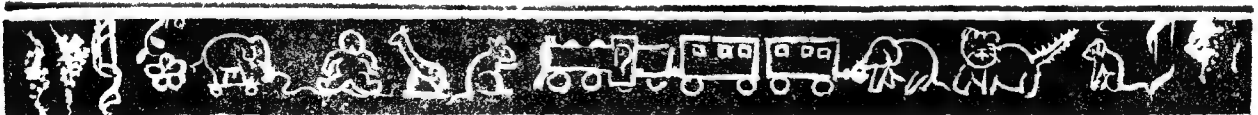
“నే నెరుగ నేనెరుగ, మీ అక్కనడుగు!”

“వంట చేసేతల్లి ఓ అక్కగారు,
మాలన్న లొచ్చారు మమ్మంపుతారా?”

“నే నెరుగ నేనెరుగ నీభర్త నడుగు!”

“రచ్చలో వెలిగేటి రాజేంద్ర భోగి!
మాలన్న లొచ్చారు మమ్మంపుతారా?”

“పెట్టుకో సొమ్ములూ, కట్టుకో చీర,
బోయిరా సుఖముగా పుట్టినింటికిని”

అద్దెబోటులో -

ముచ్చటగా ముగ్గురు

(కుక్క సంగతి సరే సరి!)

బార్ని కథ చెప్పటం ముగించగానే, యిద్దరమూ కలిసి హారిస్సుని నిద్రలేపటం ఆరంభించాం. వాడు మామూలుగా పిలిస్తే పలికే మనిషి కాదు: దగ్గరలో పడవతెచ్చ పడివుంటే దాంతో వాడి తలమీద మూడుదెబ్బలు వేశాను. మూడోదెబ్బకి మనిషి కొంచెం కదిలాడు. కదలటమైతే కదిలాడు కాని, ఏమిటమిటో కలవరిస్తూ యిటునుంచి అటుకి దొర్లాడు. ఇద్దరమూ కలిసి మరికొంత గట్టిప్రయత్నంతో హారిస్సుకి నోళ్లు తెరిచేలా చేశాం. దాంతో అమాంతం లేచి కూర్చున్నాడు. అంతవరకూ వాడి గుండెలమీద పడి నిద్రపోతున్న 'మాంట్ మొరస్సీ,' వీడు అర్థాంతరంగా లేచి కూర్చోవటంతో, అంత దూరాన ఏగిరి పడింది.

ముగ్గురమూ కలిసి పడవమీద కప్పివున్న కాన్వాస్ పట్టాను పూడదీశాం. మాంట్ మొరస్సీతో నహా నలుగురమూ నీళ్లల్లోకి తొంగిచూసి, వజవజ వణికిపోయాం. అంత వణికిపోవటానికి గల కారణం మరేమీలేదు—గడిచిన రాత్రి పడుకోబోయే ముందు, నిద్ర లేచి లేవగానే ముగ్గురమూ నీళ్లల్లోకి దూకేసి శుభ్రంగా స్నానాలు చేసేయ్యాలని నిశ్చయించుకు పడుకొన్నాం. తీరా ప్రొద్దున నిద్రలేచాకమాత్రం, ఎవరికీ వుత్సాహం లేకుండాపోయింది. నీళ్లు చూడ

టానికే చల్లగా యుగంలా వున్నాయి. పైగా యీదురు గాలి!

“ఎవరు దూకుతారురా ముందు?” అని హారిస్సు హెచ్చరిక చేశాడు.

ముందుకాదు కదా, వెనకకూడా దూకటానికి ఎవరికీ వుత్సాహంలేదు. ఈపూటకీ స్నానం మానేస్తున్నానని బార్ని అనేశాడు. ‘మాంట్ మొరస్సీ’కూడా మోర పైకి ఎత్తి బిగ్గరగా మొరిగేసి, పడవలోకి ఒక మాలగాపోయి ముడుచుకు పడుకొంది. స్నానం చెయ్యటంవరకు తనకు సమ్మెతమే అయినప్పటికీ, స్నానంచేసి మళ్లా పడవలోకి రావటం ప్రయాసతో కూడుకొన్న పనికాబట్టి, తానా ప్రయత్నమే మానుకొంటున్నానని హారిస్సు అన్నాడు.

నిజానికి నాకూ అంతచలిలో యీత కొట్టటం యిష్టంలేకపోయినప్పటికీ, వాల్లిద్దరిలాగా అంత తేలిగ్గా బయటపడిపోకూడదనుకొన్నాను. నీటి అంచుదాకా వెళ్లి అక్కడ దోసెళ్లతో నీళ్లు తీసి వంటిమీద బోసుకొన్నట్టు నటిద్దామని ఎత్తువేశాను. తువ్వాల ఒకటి భుజంమీద వేసుకొని ఒడ్డుపైకి వెళ్లాను. అక్కడ చెట్టుకొమ్మ ఒకటి బాగా నీటిఅంచు తగిలేలా వేల్చాడుతోంది. కొమ్మమీద కూర్చోనే నోళ్లు తడుపుకొద్దామని చెట్టుఎక్కి, ఆ కొమ్మ

మూలం :

జెరోమ్ కె. జెరోమ్

అనువాదం :

విశ్వాత్మల నరసింహమూర్తి

★ ముచ్చటగా ముగ్గురు ★

మీదుగా కిందికి దిగుతున్నాను. అంతలో ఏం జరిగిందో ఏమో కాని, కాలుజారింది. పొడి తువ్వాలతో నహా గుభాలున నీటిలో పడిపోయాను. అంతా కన్ను మూసి తెరిచేలోగా నది అడుగుదాక వెళ్ళి పీపాడు నీళ్లు మింగేశాను.

ఎలాగో నేను తంటాలుపడి నీటిమీదికి తేలే నమయానికి “అరే! మన జోమ్ దూకేశాడే? ఏడి కింత ధైర్యం వుంటుందనుకోలేదు సుమా!” అంటు న్నాడు హరిస్సు, జార్జితో.

“ఏంరా? చన్నీళ్లలో స్నానం ఎల్లావుందీ?” నన్ను అడిగాడు జార్జి.

“చాలా బాగుంది. చవటల్లాగా చలేస్తోందని మూలపోయి కూర్చున్నాను. నాలాగా మనస్సు కాస్త గట్టి చేసుకొని నీళ్లలోకి దూకారా అంటే—మీకే తెలుస్తుంది—యిల్లాంటిప్పుడు నదిలో స్నానం చెయ్యటం ఎంతసుఖమో!” మహా గొప్పగా అనేకానను కొన్నాను కాని, ఆమాటలేమీ వాళ్ల మీద పనిచెయ్య లేదు.

బట్టలు వేసుకొనేటప్పుడు ఒక గమ్మత్తు జరి గింది. స్నానం పూర్తిచేసి బోటులోకి వచ్చేలోగా నాకు చచ్చేచలి వేసింది. వాళ్లు తెలియని ఆ వణుకుతో తొడుక్కొంటూ తొడుక్కొంటూవున్న చొక్కాని నీటిలోకి వదిలేశాను. అసలు అల్లాంటిపని జరిగినందుకే నాకు ఒకచెంపని వాళ్లు మండుకొస్తూ వుంటే, జార్జిగాడు పెదవమొఖం ఒకటి వేసుకొని ‘హి హి’ అని పగలబడి నవ్వటం మొదలుపెట్టాడు. అనలే నన్ను చూసి ఒకరు నవ్వటం నాకు సుతరామూ గిట్టదు. ఆమాట జార్జిగాడితో చెప్పాను కూడా. అయినా వాడు నవ్వు ఆపలేను. ఇంకా యింకా పగల బడి నవ్వుతున్నాడు. అంత పగలబాటు నేనెక్కడా చూడలేదు. దాంతో నాకు షట్ట శక్యంగాని కోపం వచ్చేసింది. ‘వెధవా’ ‘కుంకా’ వగైరాపదాలు వుపయోగించి వాణ్ణి యిష్టమొచ్చినట్లు తిట్టి వారేశాను. తిట్టితేనైనా ఆదర్భాగ్యుడు నవ్వు అపుకాడేమో అనుకొన్నాను కాని, వాడు అగకుండా యింకా బిగ్గ రగా నవ్వుతునే వున్నాడు.

నీళ్లలోపడ్డ చొక్కాని నమ్మదిగా పైకి లాగు తుండగా, అది జార్జిగాడిచొక్కా గాని నాదికాదని తేలిపోయింది. ఇందాక చలితోందరలో సరిగా చూసుకోకుండా వాడిచొక్కా పైకి తీశానన్నమాట. అదే యిప్పుడు నీళ్లలోపడి కొట్టుకుపోనటానికి సిద్ధంగా వుంది.

జార్జిగాడిని ఏడిపించటానికి మంచి అవకాశం దొరికిందని, ఆచొక్కాని అక్కడే వదిలేసి కడుపు పట్టుకొని నేనూ విరగబడి నవ్వటం ఆరంభించాను. వాడివంకా, నీళ్లలో కొట్టుకుపోతున్న వాడి చొక్కా వంకా చూసినకొద్దీ నాకు నవ్వువచ్చేస్తోంది. ఇంకా యింకా బిగ్గరగా వచ్చేశాను.

నా పరిస్థితిలో వచ్చిన మార్పుని వాడు అప్పటికి గ్రహించినట్లున్నాడు: పొంగి పొంగి వస్తున్న నవ్వుని ఎల్లాగో షట్టి బలవంతాన ఆపుకొని “అదేమి టిరా? నీచొక్కాని అలా వదిలేశావేం? చలికి చచ్చి పోవూ?” అని అడిగాడు.

అంతకంటే ఎక్కువ కష్టపడి నాకు వస్తున్న నవ్వుతెరలని నేనూ ఆపుకొని “అది నాచొక్కా కాదురా! నీదే!!” అన్నాను.

నవ్వుతూ నవ్వుతూ వున్న వాడిమొఖం అంత అల్ప వ్యవధిలో ఏడుపులోకి మారిపోవటమనేది నేను తొలిసారిగా అప్పుడే చూశాను.

“అరే! ఏమిటన్నావ్? గాడిదా! బట్టలు తీసే టప్పుడు ఒళ్లు దగ్గరపెట్టుకొని ఏడవలేకపోయావా? లేకపోతే గట్టుమీదనే తొడుక్కొని యివతలకి తగల బడలేకపోయావా? నీలాంటి చచ్చుకాళ్ల పెద్దమ్మల్ని అసలు పడవలోకే ఎక్కినివ్వకూడదు. ఛీ...ఛీ...
■ గడకర్ర యిలా యివ్వు!” అంటూ నామీద ఒకటే విసుక్కొవటం మొదలు పెట్టాడు.

గడకర్ర మాట అటుంచి, ఆచొక్కా నదిలో కొట్టుకుపోవటమనేది ఎంత చమత్కారమైన విషయమో వాడికి అర్థమయ్యేలా చెప్పబోయాను. వాడు అదేమీ వినిపించుకోకుండా, వుసుక్కొవటం మొదలుపెట్టాడు. ఈ జార్జిగాడి బ్రతుకే అంత— మనిషిలో సరదా అన్నది మాటవరసకైనా లేదు.

పొద్దుటి ఫలహారాలకి ఆమెట్లు తయారు చేసు కొందామని హరిస్సు అన్నాడు. ఆమెట్లు వెయ్యటంలో తనకేదో ప్రత్యేకమైన ప్రజ్ఞ వున్నదనీ, లోగడ తాను యిలా పడవమీకారుకి వెళ్లిన అనేక సందర్భాలలో వాటిని పొయ్యటం తనకు మామూలే నని చెప్పాడు. అంతే కాకుండా తాను ఆమెట్లుపోస్తే, తినటంకోసం జనం నోళ్లు తెరుచుకు కూర్చుంటారనీ, ఒకసారి వీడుచేసిన ఆమెట్లు రుచి చూసినతరువాత, చాలమంది మరి ఏవంటకమూ నోటికెక్కక కృశించి కృశించి చివరికి చచ్చిపోవటం కూడా జరిగిందనీ చెప్పకొన్నాడు. ఇలాటివన్నీ చెప్పి ఆరోజు తనే ఆమెట్లు పోస్తానన్నాడు.

వాడు చెప్పిన ఆ కబుర్లు వింటుంటే మాకూ నోరు తెగవూరింది. స్టా, పెనము వగైరా వంట నామాను అంతా వాడికి వెంటనే అందించాం. మా ప్రయాణంపూడవుడిలో పగిలిపోకుండా మిగిలిన కోడిగుడ్లన్నీ వాడిచేతికి యిచ్చి, యిక వేగం వంట మొదలుపెట్టమని వాణ్ణి బ్రతిమాలాం.

గుడ్లు బద్దలు కొట్టటంలోనే హరిస్సుగాడి అవస్థ ఆరంభమైంది. అవస్థలంటే మరేమీలేదు; పగలగొట్టిన గుడ్లులోంచి సొన సరిగ్గా పెనంమీదనే పడేట్లు వెయ్యటం వాడికి ఎంతకీ చేతకాలేదు. సొన అంతా తనలాగూమీదా, చొక్కామీదా పోసు కొన్నాడు. చివరికి ఎల్లాగైతే నేం ఒక్క అరడజను గుడ్ల సొనమాత్రం సరిగా పెనంమీద పోయ గలిగాడు. స్టాదగ్గరే కూర్చొని అరగంటసేపు గరిటతో దాన్నంతా కలియబెట్టాడు.

హరిస్సు కలియబెట్టిన పద్ధతినిబట్టి చూస్తే, నిజంగా అంత ప్రమాదకరమైన పని అదేకాని యింకొకటి లేదనిపించింది. పెనం దగ్గరికి పోయినప్పుడల్లా వొళ్లు కాల్చుకొని కోతిగంతులు వేశాడు. వంట చేస్తున్నంతసేపూ గంతులు వేస్తూనేవున్నాడు. మొదట్లో వంటచేసేవాళ్లు పొయ్యిచుట్టూ యిల్లా గంతులువేస్తే కాని ఆమెట్లు రుచిగా తయారుకావు కాబోలు ననుకొన్నాం.

ఒక చెంప వొళ్లుకాలి వాడు గంతుతుంటే, 'మాంట్ మొరస్సీ'గాడు తన నెవరో పిలిచినట్లు తోక ఆడించుకొంటూ పోయి, పెనంమీద మూతిపెట్టింది.

రోగం వదిలేలా ముట్టెలంతా కాలి పోయింది. 'కయ్యో' 'కయ్యో' అని అరుస్తూ గింగిరాలు తిరిగిపోయింది. మొత్తంమీద వంట జరుగుతున్నంత సేపూ నాకూ, జార్జీకి చాలా సరదాగా వుంది. వంట ఐపోయాక అప్పుడే అయిపోయిందేమా అని కూడా అనిపించింది.

పోనీ—పడ్డశ్రమ ఎలాగూ పడ్డాం, తయారైన వంటకం అయినా బాగుంటుందేమో నని ఆశపడ్డాం ఆ ఆశ, నిరాశలయింది. పెనం మీదిదంతా కలిసి అరంగుళం మేర మాత్రం ఏదోనల్లగా మసిబాగ్గు పామి నట్లుంది. అక్కడికీ కక్కుర్తిపడి నోట్లో పెట్టుకొంటు వెళ్లు కొచ్చింది.

అంతా ఐపోయాక ఆమెట్లు వెయ్యటానికి యీ మాదిరిపెనం పనికిరాదనీ, యింకేదో మాదిరిది వుంటే కాని కుదరదనీ హరిస్సు అన్నాడు. ఈసారి ఆమాదిరి పనిముట్లు అన్నీ వున్నప్పుడే ఆమెట్లు జోలికి పోదాంలేమ్మని అప్పటికి అందరమూ సరి పెట్టుకు పూరుకొన్నాం.

మా పొద్దుటి ఫలహారాలు పూర్తి అయ్యే సరికి ఎండ కొంచెం చురుకు ఎక్కింది. ఈదురుగాలి వీచటం తగ్గిపోయి, వాతావరణం హాయిగా వుంది. మేము అప్పుడు వున్న 'మాగ్నా కార్టాలంక'లో ప్రస్తుత కాలాన్ని స్ఫురణకు తెచ్చే చిహ్నం ఏదీ లేదు. శూన్యంగా చూస్తూవుంటే నా మనోనేత్రాల ముందు గతశతాబ్దాల నీలి తెరలు తొలగిపోయి, 1215 లో కింగ్ జాన్ 'మాగ్నా కార్టా పత్రం' పై సంతకం చేసిన దృశ్యం ప్రస్ఫుటంగా నిలిచింది. ఈనాటికీ ఇంగ్లీషు ప్రజల పౌరస్వత్వాలు మన్నింఛ బడుతున్నాయంటే దానికి కారణం ఆనాడు యింగ్లీషు బారిస్టు అందరూ కలిసి కింగ్ జార్జీచేత బలవంతంగా మాగ్నా కార్టా పత్రంపై సంతకం చేయించినందువల్లనే. ఇంగ్లండు దేశ చరిత్రలో యింత ప్రధానమైన యీ ఘట్టం, అప్పుడు మల్లా నాకోసం జరుగుతున్నట్లు ఆనాటి సంఘటనలకు నేను సాక్షి భూతంగా నిలచి వున్నట్లు విచిత్రమైన మానసికానుభూతిని పొందాను.

12

ఆ విధంగా నేను ఏదో పూహాప్రపంచంలో విహరిస్తూ వుండగా, జార్జీగాడు నా భుజంమీద తట్టి,

ముచ్చటగా ముగ్గురు

'కళ్లు అప్పగించి చూస్తూ కూర్చోకపోతే, తిండి తిన్న బాచ్చెలు తోమటంలో కాస్త సహాయం చెయ్యకూడ దా' అని అడిగాడు. గడచిపోయిన యుగాలలో బ్రతుకు తున్న నన్ను, వీడు అమాంతంగా పేలవమై, నిర్జీవమై, నిలచిపోయిన వర్తమాన కాలంలోకి బలవంతంగా గుంజి పడేశాడు. ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచి, జోటులోకి ఎక్కి, అట్లపెనం తీసుకొన్నాను, తోమటానికి. కర్రపేళ్లు ఎండు గడ్డితో పెనానికి పట్టిన మసినంతా తోమేసి నీళ్లతో కడిగి, పక్కనే జార్జిగాడి చొక్కావుంటు, దాంతో పెనానికి కాస్తేపు పాలిష్ పెట్టాను.

అక్కడనుంచి ముగ్గురమూ కలిసి 'మాగ్నా కార్టా లంక'లోకి నడిచి వెళ్లి, అలసాడు కింగ్ జార్జి కూర్చున్న రాతిని చూశాం.

ఎనిమిదవ హెన్రీ, ఆయన ప్రియురాలు 'ఆనీ బాలిన్' కలిసి విహరించిన చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన స్థలులాగా ప్రఖ్యాతిపొందిన చోట్లు ఒకటి రెండు అక్కడికి దగ్గరలో వుంటే, వాటినికూడా చూశాం. నిజానికి ఎనిమిదో హెన్రీ ఆపిల్లతో కలిసి తిరగని చోటు అంటూ ఎక్కడా లేదని అంటే, అందులో ఆశ్చర్యం ఏమీలేదు. కొత్తగా ప్రేమించు కొన్న వాళ్లతో సామాన్యంగా ఎప్పుడూ యిదే పేచీ వస్తుంటుంది. సర్వాంతర్యాముల్లా వాళ్లు ఎక్కడ పడితే అక్కడే వుంటూ వుంటారు.

'పాత విండసర్' దాటాక మళ్లీ 'బోవేస్' చేరే దాక నది ఆటే అందంగా వుండదు.

నేనూ జార్జి కలిసి 'హోమ్ పార్కు' వరకు పడవ తాగాం. 'డాచ్ బోట్' దాటుతుండగా 'కిందటిసారి యిక్కడ జరిగిన సంగతి నీకు జ్ఞాపకం వున్నదా?' అని జార్జి నన్ను అడిగాడు.

అప్పటి అనుభవాలు మరుపు రావటానికి నాకు యింకా చాలా ఏళ్లు పట్టతుంది.

మరునాడు బ్యాంకుకి సెలవరోజు అనగా, ఒక శనివారంనాడు మేము ముగ్గురం, యిదివరకొకసారి యిలాగే, అద్దెబోటులో థేమ్స్ నదిమీద విహారానికి బయలు దేరాం. 'డాచ్ బోట్' దగ్గరకు వచ్చేసరికి రాత్రి పదిగంటలైంది. ముగ్గురమూ అలిసిపోయివున్నాం. అప్పుడూ యిల్లాగే బోలెడంత సామాను తెచ్చు

కొన్నాం. ఒక పెద్ద గోనెసంచి, రెండు చేతి సంచులు, కంబళ్లు, కోట్లు వగైరా సామానంతా మోసుకొని పూల్లోకి బయలుదేరాం. ఊరి మొగలోనే ఒక చిన్ని హోటల్ కనిపించింది. హోటల్ చూడటానికి బాగానే వుంది. వాకిట్లో పూలచెట్లూ అవీ వున్నాయి కాని, వాటిల్లో మందార చెట్లు లేనందుకు నాకెందుకో మనస్సుకి కష్టం తోచింది. ఆ హోటల్ అంటే అనవ్యం వేసింది. ఏమైనా సరే అందులోకి పోవద్దన్నాను: దూరమైనా సరే పూల్లోకి వెళ్లి మందార చెట్లు వుండే హోటల్ యింకేదైనా వుంటే అందులోనే బస చేద్దామని పట్టుబట్టాను.

ఇంకొక హోటల్ కి వెళ్లాం. అదికూడా అన్ని విధాలా బాగుంది: వాకిట్లో మందార పూలు గుత్తులు గుత్తులుగా వేల్చాడుతున్నాయి. నాకు చాలా నచ్చింది. కాని ఆ హోటల్ వాకిట్లో నిలబడివున్న ఒకడి తల మీది రాగిబొమ్మ మా హారిస్సుకి నచ్చలేదు. ఆమనిషి తొడుక్కొన్న జోళ్లనిచూస్తే తనకి వాంటి వస్తోందనీ, అలాంటి కచడా మనుష్యులు వుండే హోటల్లో తనలాంటి, మాలాంటి పెద్ద మనుష్యులు వుండకూడదనీ హారిస్సు అన్నాడు. ఇంకో హోటల్ కి వెళ్దామని యింకా ముందుకు నడిచాం. ఎంతదూరం నడిచినా ఒక్క హోటల్ కూడా కనిపించ లేదు. చివరికెవడో బాటసారి ఎదురైతే, అదగ్గిలో ఏదైనా హోటల్ వుందా అని అడిగాం.

"హోటల్ లా? ఈ పూల్లో వున్న రెండు హోటళ్లూ అటువైపు వున్నాయి వాటిని దాటి వస్తూ నన్ను అడుగుతారే?" అని ఆయన ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఆ రెండు హోటళ్లకీ వెళ్దామనీ, రెండూ మాకు లేనచ్చదనీ చెప్పాం.

"ఈ పూల్లో వున్న హోటళ్లు ఆ రెండే! ఇప్పుడేం చేస్తారు మరీ?" అన్నాడు ఆయన జాలిగా.

"ఏం దారి? ఇప్పుడేం చేద్దామంటావురా?" అని హారిస్సుగాడు తెల్ల మొఖం వేసి జార్జిని అడిగాడు.

ఉన్న రెండు హోటళ్లకీ చొరక వంకా పెట్టి నందుకు జార్జిగాడికి మాయిద్దరి మీదా యిందాకటి నుంచి వొళ్లు మండుతున్నట్టుంది. సమయం దొరికింది

కదా అని అదంతా యిప్పుడు వెళ్ల బెట్టాడు. మాయద్దరినీ కలిసి మాకు నచ్చేటట్లు ఒక హోటల్ కట్టించుకోమనీ, మాకు నచ్చేవిధంగా కొందరు మనుష్యులని కూడా తయారుచేయించి అందులో అట్టేపట్టించుకోమనీ మమ్మల్ని తిట్టిపోశాడు. తానుమాత్రం మొదట వెళ్లిన హోటల్ కి పోతున్నా నన్నాడు.

ఆదర్శాలు, ఆభిమానాలు పెట్టుకు బ్రతకాలనే వాళ్లకి యిలాగే అడుగుడుగుకీ అవమానాలు తప్పవు కదా అని నేనూ హారిస్సు కూడా కాస్తేపు నిట్టూర్చాము.

దేవుడా అంటూ బార్నితోపాటు సామాను మోసుకొని మొదటచూసిన హోటల్ దాకా నడిచి వెళ్లి సామానులంతా హోటల్ మెట్లమీద దింపుకొన్నాం.

హోటల్ యజమాని యివతలికి వచ్చాడు. ఈరాత్రికి మా ముగ్గురికీ మూడు మంచాలు యిప్పించమని అడిగాం. హోటల్ యజమాని తన హోటల్ లో ఖాళీలు లేవన్నాడు. మూడు మంచాలు ఖాళీ లేకపోతే, రెండైనా సరే యిమన్నాడు బాద్ది.

రెండు కాదు కదా, అరమంచమైనా ఆరోజు ఖాళీలేదనీ, అప్పటికే ఒక్కొక్క మంచం మీద యిద్దరిద్దరూ, ముగ్గురు ముగ్గురు కూడా పడుకొన్నారనీ హోటల్ యజమాని చెప్పాడు.

మాకు తలతిరిగి పోయినంత పనిలయింది. బార్నిగాడికి ఎట్లాగైనా యిట్లాంటి వాటిలో అనుభవం ఎక్కువ. పోనీ మంచాలు లేకపోతే మానె, ఆబిలియర్డ్ రూమ్ లోనైనా కాస్త చోటువుంటే చూపెట్టమని అడిగాడు. అప్పటికే ఆగడిలో ఆరుగురు, బిలియర్డ్ బల్ల మీద పదిమందీ మొత్తం పదహారుమంది పడుకొన్నారని హోటల్ యజమాని వాపోయాడు.

గత్యంతరంలేక మళ్లా సామానంతా నెత్తికెత్తుకొని రెండో హోటల్ కి వెళ్ళాం. నామటుక్కి నాకు మొదటి హోటల్ కంటే యిదే చాలా బాగుందని పించింది. ఆమాటే పైకి అనేశాను. ఇందాక అక్కడ నిలబడ్డ మనిషిని చూసి ఏవగించుకొన్న హారిస్సుకూడా, యింత అనుభవం జరిగాక, యిప్పుడు తనకి యీ హోటల్ నచ్చిందన్నాడు. ఆరాగి బాచ్చు మనిషి ఎదురైతే కళ్లు మూసేసుకు గడిచేస్తాను

లెమ్మన్నాడు. దేవుడు పెట్టిన రాగిబాచ్చుకి ఆమనిషి మాత్రం ఏచేస్తాడు లెమ్మని తననితాను పూరడించుకొన్నాడు.

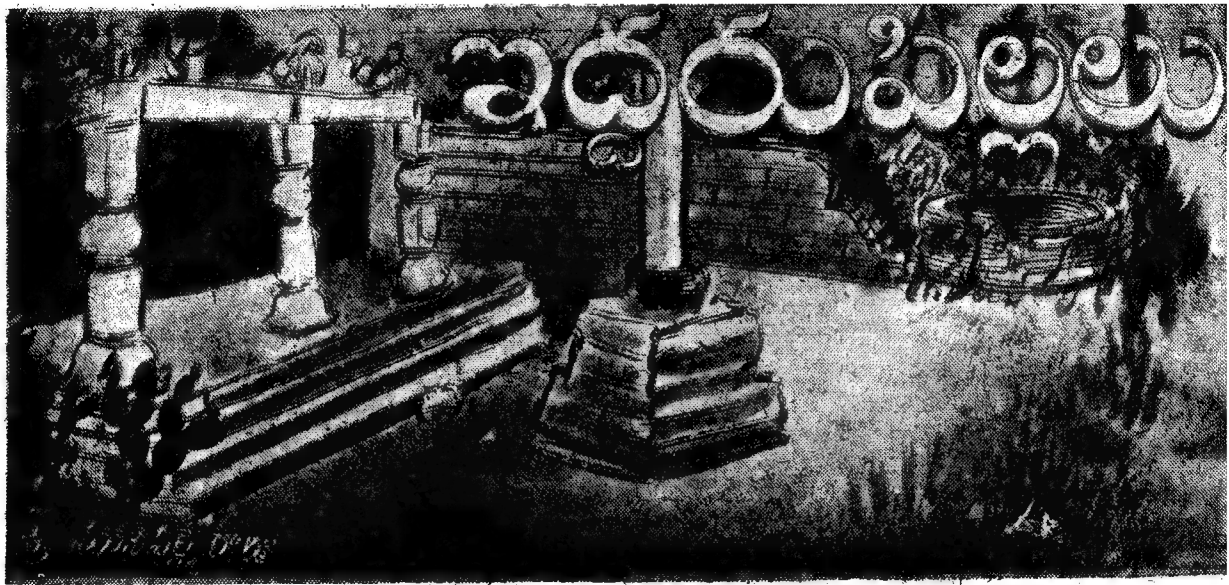
గుమ్మమైనా మేము సాంతం ఎక్కడ ముందే హోటల్ యజమానురాలు యివతలికి వచ్చి, యిప్పటికప్పుడే తను పదమూడు జట్ల అతిథులకి చోటులేదని చెప్పి పంపించానన్నది. తన హోటల్ వున్న మూడు మంచాలకీ యిద్దరు దంపతులు, ముగ్గురు బ్రహ్మచారులు పోటీ పడుతున్నారని చెప్పకొస్తుండగా, మాబాదలంతా పక్కనుంచీ వింటున్న పడవలవాడు ఒకడు, యిందాక మేము వదిలిపెట్టి వచ్చిన హోటల్ కి పక్కగావున్న పచారీ హాఫులో ఏమైనా బస దొరుకుతుందేమో చూడమని సలహా చెప్పాడు.

అక్కడికి వెళ్లి కనుక్కొంటే అక్కడా చోటులేదు. కాని అక్కడవున్న ఒక ముసలమ్మ యివతలికి వచ్చి రెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో తనకు తెలిసినవాళ్లు ఎవరో వున్నారని, వాళ్లయింట్లో గదులు అప్పుడప్పుడు అద్దెకు యిస్తుంటారని చెప్పి, ఘాతోపాటు తనుకూడా బయలుదేరి వచ్చింది. ఆయింటికి వెళ్లటానికి అరగంట పట్టింది. దారి పొడుగునా యీముసలమ్మ తనకి ఎన్నెనిరకాల నడుము నొప్పులు వచ్చేదీ అదంతా చిత్ర విచిత్రంగా వర్ణించి చెప్పింది.

ఆయింట్లోనూ ఖాళీలేదు. 27 వ నెంబరు యింట్లో కనుక్కోమని అక్కడ ఎవరో సలహాయిస్తే అక్కడి కెల్లాం. అక్కడా ఖాళీలేదు. 32 వ నెంబరు యింట్లో కనుక్కోమని యింకొకళ్లు చెప్పితే అక్కడికి వెళ్లాం. అక్కడా ఖాళీలేదు!

దాంతో మాకు ముగ్గురికీ చెడ్డ విసుగు వచ్చేసింది. రోడ్డు నట్టనడానికి పోయి హారిస్సుగాడు గొనెసంచీ దభేలున పడేసి, దానిమీద కూర్చుండిపోయాడు. తనకిక ఆఖరుక్షణాలు వచ్చేశాయనీ, చావటానికి యింతకంటే మంచిచోటు తనకి దొరకబోదనీ అన్నాడు. చచ్చిపోబోయేముందు తన తల్లిని తలుచుకొన్నాననీ బరధువు లందరినీ మనస్సులో మన్నించాననీ అందరితోనూ మిమ్మల్ని చెప్పేయ్యమన్నాడు.

(5కి-వ పేజీ చూడండి)

అ దేవాలయానికి ధర్మకర్త
తనలో తెలియదు మొండి
గోడలమీద నాగుజేసుడు కంప
ధర్మకర్తత్వం పాడుబడ్డ బావి
చుట్టూ జిల్లేమహదల ధర్మకర్త
త్వం ఎటుతిరిగి, నగం విరిగిన
ధ్వజస్తంభం చుట్టూవున్న కాస్త
భాళీస్థలమే పూరిపిల్లలకు మిగిలింది
అప్పటికప్పుడే ప మి డి వాళ్ల
బాబాయి - బుచ్చి వచ్చి ఛేర్చేట్టు
గీచి, ఉప్పుదుచ్చే ఆటకు సన్నాహం
లన్నీ పూర్తిజేసున్నాడుగాని వెనక
వచ్చిన అలిసేలకొడుకు తక్కిన
పిల్లలందరినీ కలుపుకొని—
“ఉప్పాట వద్దరా, బుచ్చీ! ఆలెంకా
లెంక ఆడుకుందారా” అన్నాడు
“ఆలెంకాలెంక”లోనే బుచ్చిలంకె
వున్నది సత్తరగాయగా వుండి
చెడుగుడులో పిల్లలవీపు చెటవట
మనిపించగల బుచ్చి, “నిల్పూటే
తన్నూటాట”లో వాను మంతు
మోకాలు విరగదన్నీన బుచ్చి,
చెరువులో ఆ గట్టునుండి యీ
గనుముదాకా మూసుసార్లు ఏక

దమ్ములో యీదన బుచ్చి—ఆ
లెంకంటేనే జనుసాను గీటుదాటి
పోకుండా తనతోటి వాళ్లు పట్టు
కొన్నప్పుడు తనకు చక్కలిగిలి
“నద్దులేరా, మంగా! యివ్వా
ట్టికీ వుప్పాట ”
మంగన్న మోచేయిజాడించి,
రెండవచేత్తో చూపుతూ “గెలవ
లేని కుక్క, గయ్యాళికుక్క” అని
శ్రీ మంగన్నరాజు
పదంపాడడు తక్కినవాళ్లంతా
వంతుండుకొని గేళిచేసి పెద్దకేకలు
వేయ సాగారూ బుచ్చికి తండ్రి
లేడు అందుకని యీ పెద్దవం
కంతా అంత అలుసు తన సమ
వుజ్జీ మంగన్నగూడా యివ్వాళ
గుంపుతో కలిశాడు

మూతివిగిరిచి, జట్టిపైకి విడి
లించుకొని, తొడలుగొట్టి కోసపు
కళ్ళతో బుచ్చి, గొట్టిగురుండు
నుంచొని—“అయితే రండిరా,
సవ్వల్! నన్ను బెటుచెయ్యా
లిరా యెదవల్లారా! కొబ్బరికాయ

పందా—” అని ఎదిరించాడు
బుచ్చికి చక్కలి గిలి పెట్టి
మంగన్న బెటుచేశాను పిల్లం
దనూ—“కొబ్బరికాయ, కొబ్బరి
కాయ” అని అరిచాడు

“అన్యాయం జేశారు చక్కలి
గిలి పెట్టకుండా రండిరా చూద్దాం”
• “అహా!! అహా!! అన్యాయం
లేదు, గిన్యాయంలేదు కొబ్బరి
కాయ కావాల్సిందే ”

బుచ్చి, గూపువంక ఎదురుకెరిగి
చూశాడు తన్ను అవుటుచేసిన
మంగన్నగారు యీ ఆర్భాటం
చెయ్యటం మిగతావాళ్లు బుచ్చి
మల్లేళ్లు బిగబట్టాడు సేలమీద
వుమ్మివేసి — “సిగ్గులేని నోళ్లు”
అన్నాడు పెద్దగా అని ఆగలేదు.
సాడుబావి చుట్టూవున్న జిల్లేమ
గుబుల్లుదాటి, అవలిలగా అవతలికి
దూకి, భల్లూకం తాకిచెట్టెక్కినట్టు,
కనుమూట తెరిచేలోకొబ్బరి
చెట్టెక్కి- కాయలు నిజలించేశాడు
ఒకటిగాదు ఒకగెలకు గలే తెగి
పడ్డది ఎవరికి దొరికినవి వాళ్ళేరు
కొని పిల్లలందరూ పారిపోయిపోయారు!

మంగ ఒక్కడే వట్టిచేతుల్తో నిలబడ్డాడు, బుచ్చి చెట్టు దిగేవరకూ.

బుచ్చికి మంగ మీది కోపమంతా పోయింది సంజనీకల్లో మంగవంక చూశాడు “ఒరేయ్, నావల్లు చూడరా. జోరం వచ్చి నట్టుంది. ఈ గాట్లన్నీ చూస్తే మా అమ్మ చెల్లెక్కానని పసిబద్దం దిరా”

నిజమే, బుచ్చి వళ్ళు మండిపోతున్నది

2

మర్నాడు ఛార్ వట్టిలు ఆడటానికి బుచ్చి రాలేదు

“ఒరేయ్, బుచ్చేడా యివ్వారా?”

బల్లోగూడా రాలేదు “పిల్లల్లో ఎవరికి వాళ్లు అడిగారు గాని సమాధానం రాలేదు.

“నేం బోయి చూస్తానుండండిరా” అని మంగన్న కుమ్మరివీధి గుండా పరుగెత్తి పోయాడు. రోజున ఆటల్లో జోరులేదు మీదు మిక్కిలి నిన్న కొబ్బరికాయల దొంగతనానికి శివార్చకుడు వియ్యన్న ఆటలాడవచ్చిన వాళ్లను తనిమికొట్టి పంపించాడు.

మంగన్న యింటికి బోయేటప్పటికి అలివేలు పొంతకుండలో నీళ్లు తోడి ఎదురుచూస్తున్నది

“ఎక్కడకు జచ్చావురా నీ

శిరుసుమండ దెయ్యాలు దిరిగే వేళవరకు నీ కేం యి వ్వారం యేడ్చిందిరా మంగా”

“కాదే, అల్లబుచ్చిని బాడబోయినానే”

“ఓరి నిన్ను కిందబెట్ట నీకేం పోగారా. బుచ్చుకి మనుచికం అని పూర్వం, వాడిమోగిపోతూంటే నువ్వెందుకు జచ్చావురా?”

ఈమాట ఆ వాగ్ధోరణికి మంగన్న మాట్లాడలేదు తండ్రి వచ్చే వేళకు బుడ్డిదీపం ముందు ఎక్కాల పుస్తకం తీసుకొని కూర్చోని కునికి పాట్లు పడి నిద్రబోయినాడు.

“అయితే రెండురా సవారే కొబ్బరికాయ పండం”

உயர்ப்பிரதி

3

మంగ ఆరాటసి మూకనుండి
పారిపోయాడు. చెవుల్లో గింగురు
మని తుంగడం మోగగా, అవి
మానం భరించలేక, ఏమీ చెయ్య
లేక చాటుకెళ్ళి పడ్డాయి. తనూ,
బుచ్చి పకమైతేనా? యాగుంపును
గుంపునంతా తిప్పించి, మళ్ళించి
తన్ని పుండును. కాని బుచ్చిలేదు.
వాడు లేకపోతే బడిలో నందడిలేదు.
గుల్లో అందమూ రాదు. మంగ
బుచ్చిని చూడబోయినాడు. రాత్రి
అలివేలు తిట్లు జ్ఞప్తి పున్నవిగాని,
యాచికట్లో తన్నుచూసే దెబ్బలే!

బుచ్చి కళ్లమీదగూడా తెల్ల
కాయలే వున్నవి. కళ్ళెత్తి చూసి
కొద్దిగా మూలిగి, బుచ్చి మంగ
వంకచేయి జాచాడు. మంగన్నకు
వల్లు జలదరించింది. ముచ్చెమటలు
పోసినవి. మొన్న నాలుగురోజుల
నాడు కొబ్బరిచెట్టక్కి ఫెళాఫెళా
కాయలు రాల్చిన బుచ్చి అడుగో.
బుచ్చి యంతలోనే కలవరిం
చాడు.

“అరేయ్ ! గాదెలో కందిపప్పు.
గాదెకింద పధికిక్కు. ఈమాటలు
పదిసార్లనా తెలుస్తుంది నీతెలివి.”
మంగన్న బాగా విన్నాడు.
“అరేయ్, నేనా బుచ్చీ!” అని
మంశంమీదికి వం గాడు. తన
బొమ్మ బుచ్చికళ్ళల్లో కనిపించింది
మంగన్నకు. వాడి కలవరింతుమాట
లకు ఒట్టు వణికిపోయింది. మంగన్న
కాలికి బుద్ధి నెప్పాడు.

4

వచ్చు తడబడ్డవి. మళ్ళీ ప్రయత్నించాడు. కాని, మళ్ళీ అంత. బుచ్చి యిదివరగ్గాడా యిట్లాంటివే చాలా చెప్పేవాడు బల్లో. అందులో ఒకటి యింకా జ్ఞాపకం వుంది “రోజూ మామేకకు మోపెడు తురకవేసాకు. రోజూ మామేకకు మోపెడు తురకవేసాకు” యిది పది నాల్గు గాదుగదా నాలుగుసార్లన్నా దబదబబ్బిన తప్పులుపోకుండా ఎవ్వరూ అనలేకపోయారు. వాడు చెడుగుడులో ఎంతదిట్టో, కట్టుకథల్లో గూడా అంత గొప్పే. ఏం కట్టుకథలని? విప్రులేని కట్టుకథలు వాటి కొక్కడికే తెలిసిన కట్టుకథలు.

5

పాడ్డున్న అలివేలులేచి, కడ
కల్లాపి విసిరి విసిరిచల్లుతూ, రాత్రి
తగిలిన దెబ్బలన్నీ మరిచిపోయి—
“ఓరి నీజమ్మచీక, మాయ దారి
మంగా! రాత్రి యేడకు జచ్చా
వురా? మళ్ళీ ఆ బుచ్చిగాడింటి
కేనా? మొన్న నీకు గడ్డితెట్టలేదం
టరా? నిన్ను పూరవలచీకదా!
నిన్ను తలారిరాముడు మింగా.
ఆడకు మళ్ళీ జావకురా!!! నీకొస్తే
నేతెయ్యలేను. ఆళ్ల భద్రయ్య
జూడరా. గుంటమొగం భద్రయ్య
ఆయన మొగం అయిపోద్దిరా
నీగూడా” అని కల్లాపితో తాళం
వేస్తూ మంగన్నను నిద్రలేపింది.
మంగ ఒక్కమాకుతో అలి
వేలును తప్పించుకొని నిద్రమొఖం
తోనే ఏధిలోకి తప్పించుకొన్నాడు.
అలివేలు ఎన్నితిట్టి తిట్టినా నిజమే
మాట్లాడుతుందని తెలుసు ఏకా
ఎకీని పులుసు భద్రయ్య యింటి
దాకా నడిచివెళ్ళిన వాడు అక్కడ

టక్కున ఆగిపోయాడు మంగ.

పులుసు భద్రయ్య అప్పుడే మేలుకొన్న కంటితో అరుగువిూద వేపపుల్ల నములుతూ, కూర్చుని పున్నాడు. మంగ ఆగి దీక్షగా జూచాడు. భద్రయ్యకు ఒక్కటే కన్ను. అదై నా పువ్వుబూసిన తెల్లగవ్వకన్ను. అతని ముఖం నిండా, ముక్కుమీద లోతు మచ్చలున్నాయి. అంత చలిలోనూ మంగకు చిరుచెమటలు పోసినవి. భద్రయ్యకు కోపంవచ్చి “ఎవడా, ఆ విక్కి జూనేది?” అని కీచుగొంతుతో నిదిలించుకొన్నాడు.

మంగ వచ్చినదారినే వెనుదిరిగాడు. కాని కళ్లు ఒక్కనందు లోకే లాగినవి. అవును, ఆనందు లోనే బుచ్చియిల్లు.

బుచ్చితల్లి దేవతలకు, దేవర్లకు చదిదీస్తున్నది. పెద్దమ్మారుతల్లికి మొక్కుకొంటున్నది. ఆమెను చూడకుండానే మంగ మెల్ల మెల్లగా బుచ్చిమంచం మీదుగా వెళ్ళి, వాడికళ్ళలోకి చూచాడు. నిన్న కంటే పెద్దవైనవి కాయలు. తెల్లగా సానతో మెరిసిపోతున్నవి. మంగకు పులుసు భద్రయ్య కనిపించాడు ఆకళ్ళలో. “బుచ్చీ!” అన్నాడు. ఆపిలుపుకు బుచ్చి కళ్లు తెరవబోయి తిరిగి మూసుకొన్నాడు.

6

ఆరాత్రి అలివేలుచేత దెబ్బలు తిన్నాడు. తినిగాని నిద్రబోలేడు. పొద్దున్నే బారెడు ఎండవచ్చినా లేవలేదు.

“మంగా! ఆరి నీ నిద్ర చాపు నిద్రగాను. లేవరా. నీముఖాన

కట్టెలుబెట్ట” అని అలివేలు దగ్గరకు వచ్చిలేచింది. మంగ మునుగులో పున్నాడు.

అలివేలు వినురుగా మునుగు తీసేసి, జుట్టు బట్టుకోబోయిందిగాని వాడికళ్లు జూచి ఆగిపోయింది. “అయ్యో, నాబిడ్డా!” అని మంగను,

నవతికొడుకు మంగను, కావలించుకొన్నది.

మంగ జ్వరం తగ్గలేదు. కళ్ళ మీద తెల్లకాయలు ధగధగ మెరిసి (48-వ పేజీ చూడండి)

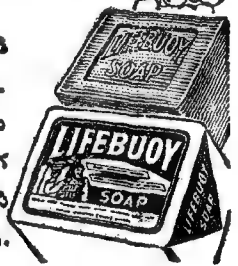
ప్రతిదిన మలినములోని క్రిములనుండి మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనండి

లైఫ్ బాయ్ యొక్క

రక్షకమైన సుదగుతో!

మీ రెండు కాలగర్తగానున్న వృద్ధి-మరివములోని క్రిములనుండి ప్రతిదినము అంటురోగమును పొందుటకు ఆవశ్యకమున్నది. లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో తరచు స్నానముచేసి మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనండి. దాని రక్షకమైన మరగ మలినములోని క్రిములను తరిమివేసి రోజంతా మిమ్మల్ని హాయిగానుంచును.

లైఫ్ బాయ్ సబ్బు

ప్రతిదిన క్రిములనుండి ప్రతిదిన రక్షకమైన

L. 230-50 TL

పాపం

చెంగల్పట్టులో శేషావతారమనే జడ్డీ గారుండే వారు.

సాధారణంగా ప్రతి జడ్డీకీ ఒక మోటారు కారు ఉంటుంది. తమకు కారు అవసరం లేదనీ, కేవలం హోదాకోసం కొనుక్కోడం దండుగనీ అభిప్రాయపడి, శేషావతారంగా మూత్రం కొనుక్కోడం మానేశారు.

అవతార గారు బజారుపని కూడా స్వయంగానే చూసుకునే వారు. నరుకు నాణ్యం చెయ్యటం లోనూ, బేర మాడటంలోనూ తనకున్న నేర్పు శ్రద్ధా ప్రైవేట్ కుండదన్న అభిప్రాయంతోనే ఆయన ఆపనికి పూనుకునే వారు.

ఒకసంవత్సరం దీపావళి పండుగ దగ్గర పడుతోందనగా పేషంట్ ఒక ప్రచురణ పడింది. చెన్న పట్టణంలో ఒక కంపెనీ వాళ్లు "దీపావళికి బట్టలన్నీ సగానికి సగం పై తగ్గించి అమ్మబడును" అని ప్రకటించారు.

శేషావతారంగా ప్రత్యేకంగా దీపావళికి బట్టలూ, బాణసంచా చెంగల్పట్టులోనే కొనేవారు. 'సగానికి సగంపెల తగ్గింపు!' అన్న ప్రకటన చూడటంతో ఆయన కాయేడు పట్నంపెళ్లి కొనటం లాభమని తోచింది.

దీపావళి రేపు అనగా పట్నం

పెళ్లి ఆ మాపులో భార్య భగీరథమ్మగారికి ఒక బణారసు పట్టుచీరా, కుమార్తె కోమలకు ఒక రెడీమేడు సిల్క్ గౌనూ, పట్టు పరికిణీ కొన్నారు.

"అమ్మగారికీ, అమ్మాయిగారికీ తీయించారు కాని తమమాట మరిచిపోయారు!" అంటూ మాపు వాడు సేలంసిల్క్ పంచలూ ఖండు వాలూ తీసి ఆయనముందు పడేశాడు. జడ్డీగారు "నాకువద్దు" అన బోయాడు కాని, "అందరం కొత్త

శ్రీ పాలికి వెంకటరామచంద్రమూర్తి

బట్టలు కట్టుకుంటే మీరు ఆపాత వాటితో ఉండాలని ఎలాగ తోచిందండీ?" అని భగీరథమ్మ కూక లేస్తూనేమో అనిపించి; "పట్టువంటే నాకు మోజులేదోయ్, నూలునే రకాలు చూపించు" అన్నారు. అనటం తడవుగా మాపు వాడు నన్నరకాల జరీ చాపులు తీసి ఆయన వద్దంటాన్నా వాటిలో మిక్కిలీ విలువైన చాపునే కొని పించాడు. మొత్తమంతా చేరి రెండువందల ఐదురూపాయలు బిల్లు ఐంది. శేషావతారం గారు ఆపై ఐదు రూపాయలూ కొట్టించేసి రెండు వందలూ ఇచ్చి బట్టల సంచితో బయటపడ్డారు.

అప్పుడాయనకు పట్నంలోనే

సేతుపేటలో కాపురంఉన్న తన చెల్లెలు శ్యామలాంబ జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆయనకు జడ్డీ పనియైన కొత్తలో చెల్లెలికొక సిల్క్ చీర కొని ఇవ్వాలనే సంకల్పం కలిగింది. కాని ఏకారణంచేత నైతేనేం ఇంత వరకూ అది నెరవేరలేదు. ఆనాడు ఆమెకు కూడా ఒక చీర కొనేస్తే తీరిపోతుందనుకుని తిరిగి మాపు ప్రవేశించారాయన. అప్పుడే ఆయనకు మరొక ఆలోచన కూడా అడ్డు తగిలింది. "మీ చెల్లెలికి చీర తెచ్చావు కాని నాకు చాపు తెచ్చావు కాద"ని బావగారు ఎగతాళి చేస్తాడేమో! కనుక ఆయనకు కూడా ఒక చాపుకొనక తప్పదు. కాని అప్పటికే రెండువందలై పోయింది. ఇప్పుడింకొక సిల్క్ చీరతోబాటు చాపుకూడా కొంటే బిల్లు చాలా ఐపోతుంది. ఒకపని చేస్తేసరి. చీరాచాపు నూలువే కొంటే తీరిపోతుంది.

మాపు వాడు ఆయనకొన్న నూలుచీరెనూ, చాపునూ కూడా పట్టు బట్టలున్న మొదటిసంచితోనే ఇముడుద్దామని చూచాడు కాని శేషావతారంగా "అవి మరొకరికి పంపించాలి. వేరే సంచితో పట్టు" అన్నారు. దానికైన ఏదైయొక్క రూపాయి బిల్లు చెల్లించి రెండు సంచలూ పుచ్చుకొని బయట కొచ్చారు.

ఇవతల కొచ్చి చైనా బజార్ ముఠే వెడుతొంటే ఆయనకు ఒకచోట రంగు రంగుల రిబ్బన్లు జేబురమాట్లా కుప్పలుగా పోసి అమ్ముతూ కనపడ్డాయి. చవగ్గా ఉన్నాయని తోచి నాలుగురకాల రిబ్బన్లు, అరడజను రుమాళ్ళాకొని వాటిని ఆయన పట్టుబట్టులున్న సంచీలో భద్రపరిచి బస్సుకోసం ఎదురు చూశారు.

చెంగల్పట్టులోనే వకీలుగా ఉంటూన్న రఘురామయ్య అనే ఆయన తనకారులో పోతూ జడ్జి గారిని చూసి, కారు ఆపి, “దయ చెయ్యండి” అన్నాడు. “నేను నేతుపేటలో మా చెల్లెలింటికి పోవాలి. మీరు వెళ్లండి” అన్నాడు శేషావతారం. కాని రఘురామయ్య జడ్జిగారి ప్రాపకం ఎలాగైనా సంపాదించదలచాడు గనుక “నేతుపేట వెడదాం పదండి నాకూ తొందరపనేం లేదు” అంటూ శేషావతారంగారి చేతుల్లోంచి రెండు సంచులూ అందుకుని ప్రక్కన పెట్టుకుని “ఎక్కండి” అన్నాడు. శేషావతారంగారికి అపుడింక ఎక్కక తప్పింది కాదు.

రఘురామయ్య తనకు తొందర లేదన్నాడు కాని కారుడ్రైవరుకి మాత్రం చెంగల్పట్టు త్వరగా చేరుకోవాలనే ఉంది. వాడు ఇంటికి వెళ్ళేకే తన పిల్లలకి బాణ నంచా కొనుక్కోవాలి. అందుచేత వాడు, “బాబూ, కారు ‘ట్రబుల్’ ఇచ్చేటట్లుంది. ఇంజను ఆపకుండా పోవాలి. ఆగిపోయిందంటే మళ్ళీ ‘స్టార్టు’ కావటం కష్టం” అన్నాడు. శేషావతారంగారు ఆమాట విని,

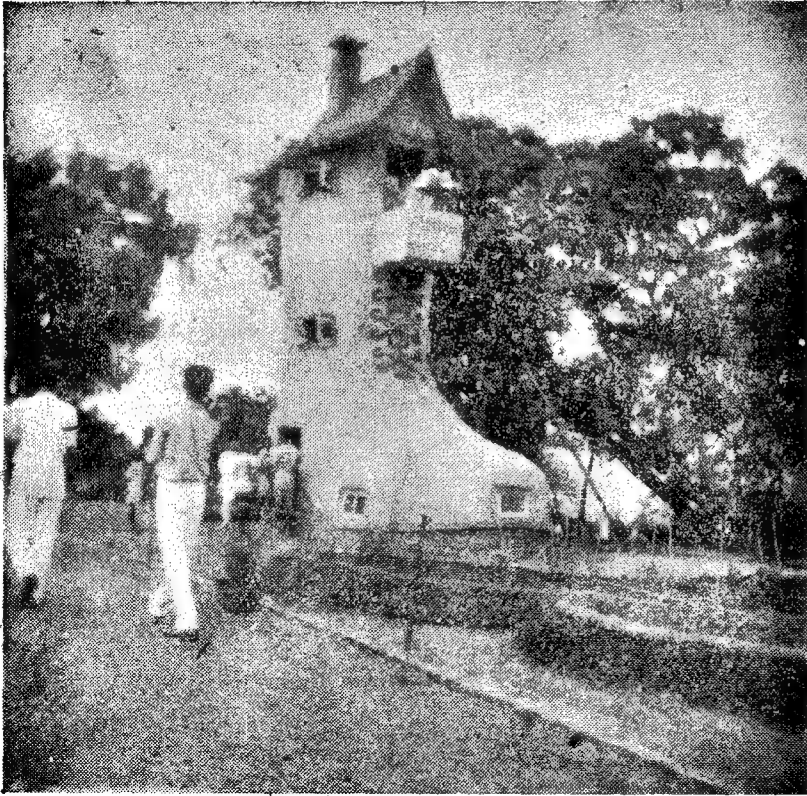
శేషావతారంగారు దీపావళికి బట్టలుకొంటున్నారు.

“అబ్బేతే ఇంజను ఆపనేవద్దు. మా వాల్లతో నాకు పెద్ద పనేంలేదు. ఆసంది వాల్లింట్లో ఇచ్చి రావటమే” అన్నాడు.

డ్రైవరు కారును జోరుగా పోనిచ్చాడు. శ్యామలాంబగారింటికి వెళ్లేలోగా జేబురమాట్లా రిబ్బన్లు పట్టుబట్టులున్న సంచీలో నుండి

క్రిందకు దొర్లి పోయాయి. రఘురామయ్యగారు వాటిని తీసి పట్టుబట్టల సంచీలో పెట్టటానికి బదులు పొరబాటున రెండో సంచీలో పెట్టేశారు.

శ్యామలాంబగారి ఇల్లు రావటంతోనే డ్రైవరు దిగి “ఏది బాబూ, సంచి?” అన్నాడు తొంద

కమలానాథా పార్క్ (బొంబాయి)లో 'బూట్ హాస్' ఫోటో : శ్రీ డి. ఎల్. రావు—బొంబాయి.

రగా. "రిజిస్ట్రార్ గుమాస్తా ఉన్నది కాక ఆరెండోది" అన్నాడు శేషావతారంగారు. రఘురామయ్య చేసిన పొరబాటు శేషావతారంగారికే తెలుసు? ద్రౌపది పట్టు బట్టల సంచీని పట్టుకుంటే గుమ్మంలో కనపడ్డ కుర్రవానికిచ్చి చక్కవచ్చి కారును పోనిచ్చాడు. తన తొందరలో వాడు అసంచీని జడ్జిగారు ఇమ్మన్నార నైనా చెప్పేడు కాదు.

శేషావతారంగారు ఇంటికి తేరు కోడంతోనే భార్యతో "నీకు బగారను పట్టుచీర తెచ్చాను" అంటూ మహర్బాసీగా సంచీలో చెయ్యి పెట్టి తీసేసరికి నూలుచీర పైకి చక్కవచ్చింది! ఆయన నిర్భాంత

పోయి, "సంచీ మారుగుడైంది" అడ్రైవరుగాడు ఒకదాని కొకటి ఇచ్చేకాడు!" అన్నాడు శగీరధమ్మ సంగతంతా తెలుసుకుని, మీ వాళ్లకి నాతో చెప్పకుండా బట్టలు కొన్నారన్నమాట! ఏం? నాతో చెప్పితే వద్దంటావా?" అంటూ కళ్లకు కాలు తవ్వింది.

"ఇప్పుడేం చెయ్యాలో చెప్పక పేచీకి దిగుతావేమిటి?" అన్నాడు జడ్జిగారు.

"తుర్పు దిక్కుగా తిరిగి దణ్ణం పెట్టడమే! ఇంక చేసేదేముంది?" అంది అవిడ

"అదేమన్న మాట? పొరబాటు జరిగిందన్న సంగతి గ్రహించ లేనంత తెలివితక్కువది కాదు

మా శ్యామల! వెళ్ళి వస్తాను" అంటూ ఆయన పెంటనే స్టాండుకు వెళ్ళి మద్రాసుపోయే బస్సు ఎక్కేడు.

రాత్రి పదిగంటలకు మద్రాసు చేరుకోవలసిన ఆబస్సు దారిలో ఇంజను వాడై ఆగిపోయింది. అది బాగుపడి ఆయన చెల్లెలు ఇల్లు చేరుకునేసరికి తెల్లవారింది. అప్పటి కప్పుడే వాళ్లంతా తలంట్లు పోసు కుని కొత్తబట్టలు ధరించేశారు! శేషావతారంగారు కట్టు కుండా మనుకున్న నన్ననూలు పంచ ధరించి కుచ్చెళ్ల మడత నర్దు కుంటూ వీధి అరుగున కూర్చున్న భావగారు భార్యతో "మీ శేషా వచ్చాడే" అని పిలిచారు. ఆమె కట్టుకున్న ఆబణారను చీర బర బరలతో ఎదురువచ్చి, "వచ్చావా అన్నయ్యా, ఈరోజున నాకు అన్నివిధాలా పండుగే! ఎవరో

మాకు తెలియకుండా పట్టుబట్టలు పంపించారు! నువ్వేమో తలవని తలంపుగా వచ్చావు!" అంది.

శ్యామలభర్త ఉపాధ్యాయుడు. "ఈ పట్టుబట్టలూ ఈబరీచాపూ నావద్ద వ్రేవేటు చెప్పకుంటోన్న పిల్లవాడే పంపిడంటాడు. శతం పుచ్చుకోడం నాకు ఇష్టం లేదు. ఊరికే చెప్పించుకోడం వాళ్లకిష్టంలేదు. అందుచేత వాళ్లకు గుత్తంగా ఈకాస్క-ఇచ్చిడంటారు" అంటూ ఆయన తన గొప్ప; తన శిష్యుని గొప్ప తెల్లడిచెయ్యటం మొదలెట్టేడు.

శేషావతారంగ నిర్భాంత పోయాడు. "ఈబట్టలన్నీ నేను కొన్నవే! ఏం జరిగిందంటే..." అని

చెప్పబోయేసరికి శ్యామల అడ్డు వచ్చి భర్తతో "చూశారా, నేను చెప్పినదే నిజమైంది. 'మాలన్నయ్య పంపి ఉంటాడు' అని నేనంటే మీరు నమ్మలేదు" అంది.

"నేను నమ్మనిమాట నిజమే నోయే బావా. ఏమంటే ఇంత విలువైన బట్టలు పంపి మమ్మల్ని ఆశ్చర్య పరుస్తా వనుకోలేదు. ఈ చావు ఎక్కడ ఏరేవో కాని బలే బాగుందోయ్!" అన్నాడు మేష్టరు గారు.

అంతలో వారి అమ్మాయి

(39-వ పేజీ తరువాయి)

పోతున్నది. రాత్రింబగళ్లు ఒకటే కలవరించాడు.

"అలివేలూ, నా కళ్లే. అలివేలూ! పులుసు భద్రయ్యకళ్లే. అలివేలూ, బుచ్చికళ్లే."

తండ్రి వచ్చి పక్కలో గూర్చున్నాడు. "గాడెలో కందిపప్పు. గాడెకింద పందికొక్కు"

తండ్రికి వళ్ళు జలదరించి వెళ్ళి పోయాడు. మళ్ళీ "రోజూ మా మేకకు మోపెడు తురకవేపాకు" అని తొందరగా వల్లించబోయి తికమకలు పడ్డాడు.

ఆరోజున అలివేలు యింటి మీదుగా బుచ్చిని తీసుకుపోయారు. అలివేలు, మంగకు, వినురుతున్నది, వినునకర్ర వదిలి ఏధిలోకి చూడబోయినది. మంగ వేచి వుండి "ఏమిటే అలివేలూ?" అని ప్రశ్నించాడు. అలివేలు పరధ్యానంలో "బుచ్చి" అని చటుక్కున నాలిక

విశాలం సిల్కు గానూ, పట్టు పావడా ధరించి ఆఫీస్ ఫోలతో బిడ్డగారి ముందు ప్రత్యక్షమైంది. "మామయ్యకి దణ్ణం పెట్టవే!" అంది శ్యామల. బిల్లలో పాటు తను కూడా అన్నగారికి ముందు సాష్టాంగం పడింది.

బిడ్డగారు చెల్లెల్ని మేనగోడల్ని మనస్సు గా నే దీవించాడు. సంఘాలు తారుమారైన సంగతిక ఆయన బయట పెట్టలేదు. చెల్లెలిచ్చిన భక్షణాల పొట్లాం పుచ్చుకుని చెంగల్పట్టు చేరుకున్నాడు.

గర్జను కొన్నది గాని - "చచ్చి పోయాడా?" అని మంగ ఆవాక్యాన్ని పూర్తి చేసేటప్పటికి గుడ్లనీరు కుక్కుకున్నది.

మధ్యాహ్నానికి మంగకు తపన ఎక్కువైంది.

"బుచ్చికళ్ళు. భద్రయ్య కళ్ళు. నాకళ్ళు" అని పదే పదే కలవరించాడు. ఎన్నడూ లేనిది అలివేలును "ఫిన్నామా" అన్నాడు. "ఫిన్నామా - నేనూ బుచ్చి ఆడు కొంటాం. పంపవే" అని కళ్ళు మూసుకొనే మారాం జేశాడు.

సాయంత్రం ఆటలవేళకు అలివేలు తన మొగుడికి కబురు చేసింది. ఇంకొంచెం సేపటికి, దుప్పటి కప్పకొన్న మంగగూడా, స్నేహితుడు బుచ్చి వెళ్ళినదిక్కుగానే ప్రయాణం చేశాడు.

* * *

ఆరోజుకీ యీరోజుకీ పాడు

సంజగూడు పండ్లపాడి వారి సముక్తమైన బెషిధములు

కాన్ మస్
కస్తూరి మాత్రలు

కరన్
గోరూజన మాత్రలు

బాలక్స్
విరేచన మాత్రలు

మా మందుల బాదతాను కొరడు.

యునైటెడ్ కస్టమర్స్-మద్రాస్-1.
భాంబి: విజయవాడ.

పులిభమైన, మెత్తని క్షౌరమునకు

కేరళ షేవింగ్ సాప్

(హిట్లమైన క్లిలమునుండి తయారైనది) స్వీక్కులు-గిస్సెపబ్బులు

కేరళ సాప్ ఇన్స్టిట్యూట్, కోలిక్కోడు

మద్రాసు ఇండస్ట్రీస్ & కామర్స్, డిపార్ట్మెంటు యొక్క విభాగము

8157A'S-KS-38

దేవాలయంలో కొన్ని చేతుక్కిన పిల్లవాడు లేడు.

"ఇది నా శిల్పం, ఇది నా జీవితం" అంటూ రవి వంశీకర్ సాంస్కృతిక అంశాలను అందరినీ చూపించే
విజయవాడ వారి జానపద చిత్రం "చంద్రావతి" లో ఎన్. టి. రామారావు.

కాశ్యప్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "నయా ఘర్"లో గీతాబలి

★

బిమల్ రాయ్

★

1948 లో బిమల్ రాయ్ డైరెక్టరుగా
హాదా పేరుతో కన్నాడు న్యూఢియేటర్స్
వారి బెంగాలీ చిత్రం "ఉదయోత్పత్తి"
అదృతవిజయం

అదీ" అనే హిందీ చిత్రం ఆ విడాదికల్లా
ఉత్తమ చిత్రమని పేరుపొందింది

1950 లో బిమల్ రాయ్ బొంబాయిలో
నిర్మాణ మేర్పరచుకుని "మా," "బాప్
వేల్" అనే రెండు చిత్రాలు తీశాడు
మొదటిది విడుదలయింది రెండవది ఇంకా
క్లిప్టిగా తయారుకావలసి వుంది

స్వతంత్ర నిర్మాతగా ఆయన తీసిన
మొదటి చిత్రం "డో బిఘా జమీన్" ఈ
శ్రితాన్ని "పరిణీత"తో పాటే డైరెక్టు
చేస్తూవచ్చాడు "డో బిఘా జమీన్" ఈ
విడాది వెలువడిన చిత్రాల్లో కల్లా పరిగ
జింప బడదగినదే కాక, ఉత్తమ భారతీయ
చిత్రాల్లో ఒకటిగా ఎన్నుదగినది ఆ చిత్రం
కథకూడా బిమల్ రాయ్ కి అన్ని విధాలా
తగినది ఎందుకంటే ఆయన వాస్తవిక కథ
లనే ఎప్పుడూ స్వీకరిస్తూ వుంటాడు.

కొత్త పటినటులనుండి తారలను కృష్టిం
చడతే ఆయన కిష్టం కొత్తవారైతే తన
భావాల కనుగుణంగా వటింప తెయ్యడం
తేలిక అని ఆయన అభిప్రాయం "డో బిఘా
జమీన్" లో బ్రలాజ్ సహని, నిరూప

రాయ్ మొదలైన యావన్మంది బాగా
వటించారని ఆయన విశ్వాసం

ఆయన రెండవ స్వతంత్ర నిర్మాణం
"పడోసిన్" అనే హాస్యచిత్రం. ఈ నెలలో
ప్రారంభం అవుతుంది బెంగాలీలో విజయం
పొందిన "పాషేర్ బాడీ" అనే చిత్రం ఆధారంగా
గల ఈ చిత్రం ఎస్ ముఖర్జీ డైరెక్టు
చేసాడు ఇందులో అందరూ జీవితభాయి
వటినటులే వుంటారు

("ఫిల్మ్ ఫేర్" లో ప్రిటివ్ యా
పెరిరా రచించిన వ్యాసం ఆధారంగా-)★

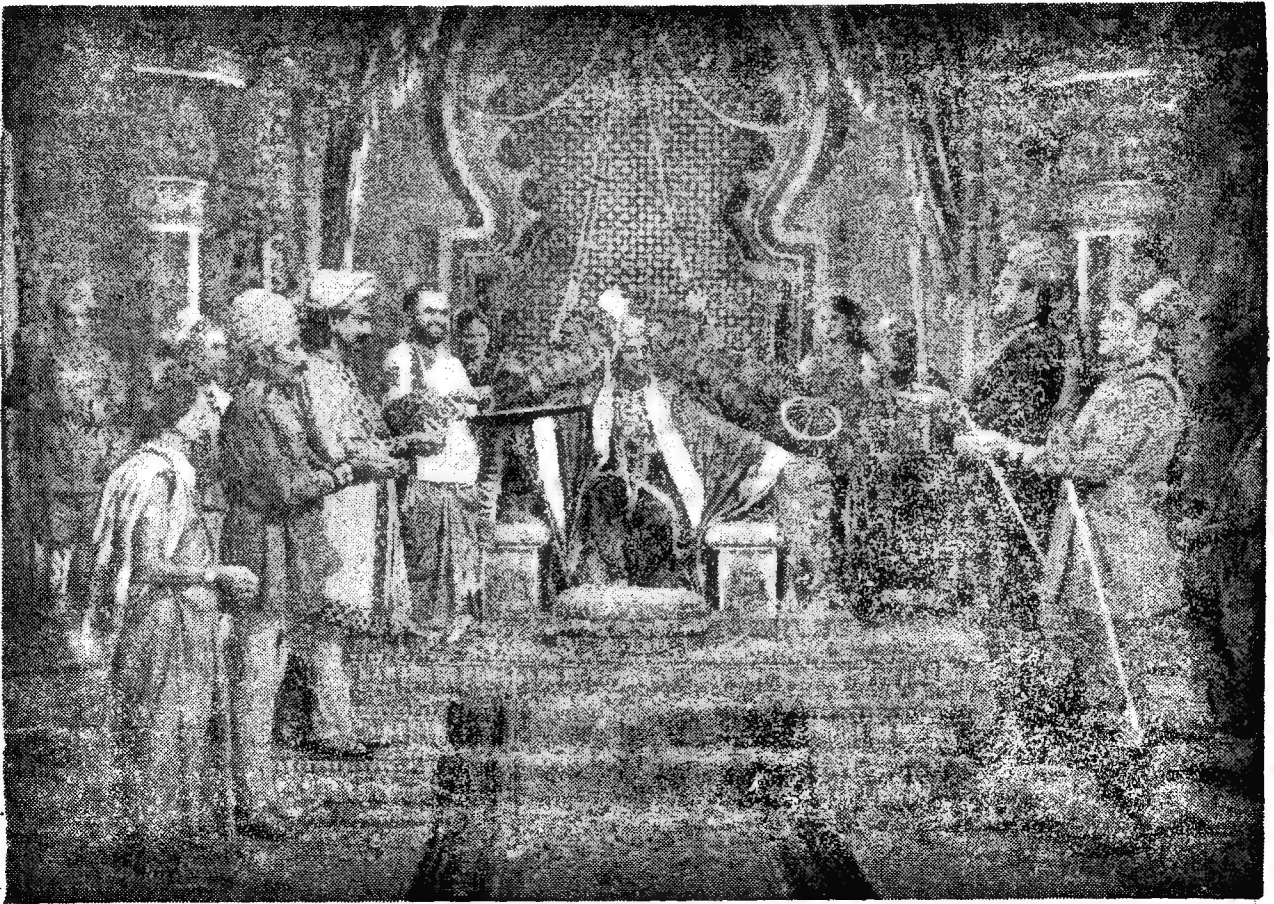
కథా సరిత్యాగరము

సులువైన వచనగ్రంథము

6 భాగములును పూర్తిగా అచ్చైనవి
ఒక్కొక్క భాగము ప్రత్యేకముగా
రు 2-8-0 పూర్తి సెట్టు రు 15-0-0
తపాలు చార్జీ ప్రత్యేకము రు 2-0-0
వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి

అండ్ బుద్దర్

4 మల్లికేశ్వర గుడిసందు, లింగి కెట్టిపేటి,
మదరాసు-1

పుత్రిజనోత్సవాపందంలో తేలియాడుతూ కొలుపుతీర్చిన మహారాజు (అమర్ నాథ్)
భరణివారి జానపదచిత్రం "చండీరాణి"లో పాత ధృశ్యం.

"చండీరాణి" సెట్టుమీద—ఆర్ నాగేశ్వరరావు, అమర్ నాథ్

ప్రముఖ నటుడు: బిలాజ్ సహాని

"డాక్టర్ జూనియర్" చిత్రంలో రైతు పాత్ర ధరించి గొప్ప ప్రతిభానికేమం శత్రు బరిచిన బిలాజ్ సహాని గడచిన ఏడేళ్లుగా నాటకాల్లోను, సినిమాల్లోను సజీవమైపోయారు. ప్రతిభాశాలి అయినవాడు మొదట్లో నిపురుడిననిప్పులాగ అజ్ఞాతంగా వున్నా చివరికి పైకి వచ్చి తిరుతాపి వేదాని! ఆయన చక్కని ఉదాహరణ.

పిళ్లూ, పాడుగూ, అందం, సౌజన్యం, కురిపేత, ఆత్మవిశ్వాసం కలిగి, చదువూ సంస్కారం, హాస్యప్రియత్వం, భావావగాహన, బహువిధమైన పరిజ్ఞానం

(50 వేల పేజీ చూడండి)

ప్రశ్నోత్తర సమాధానము

శ్రీ గర్భాక్షాది పో స క్ ఎ డి స న్
—గుంటూరు
జనితా ప్రపంచమునకు క్రమవగు రాజాజీ
యెన్న ముద్రానులో జరిగిన ఫిలిం ఫెడ
రేషన్ హాజరుగుటలో ఆయన ఉద్దేశ
మేమిటి ?
—ఫిలిం ఫెడరేషన్ సభకు రాజాజీ
తనంతట తాను రాబేడు ఫెడరేషన్ వారే
ఆయనను ఆహ్వానించారు సినిమా పరిశ్రమ

పట్ల తన అభిప్రాయాలు చెల్లడించడానికి
ఇంతకంటే మంచి అవకాశం రావని ఆయన
అహ్వానం అంగీకరించి వుంటాడు
* * *
శ్రీ మట్టా వెంకట్రావు — జంపిడే
పురము
శ్రీ దాసు వాసుదేవరావుగారు వ్రాస్తూ
యున్న “కాలక్షేపం” అను వ్యాసములలో
తరచు మనుచరిత్రలో యున్న ప్రకరణు,

వయాధినిని తెన్నాయంటారు దీనికి కారణం
తెలియజేస్తారా?
—మునుజ చరిత్ర కీలకం మనుచరిత్రలో
ఉన్నదని వాసుదేవరావుగారిభావనకావచ్చు
* * *
ఈనీండియావారు తమ ద్వితీయ చిత్రం
“పక్కింటి అమ్మాయి” కలకత్తాలో నిర్మించుటకు
కారణమేమిటి?
—అది ఈనీండియావారి ద్వితీయచిత్రం
కాదు. ఆ కంపెనీవారు ఇరవైవేళ్ళనుంచి
ఎన్నో తెలుగుచిత్రాలు తీశారు. అకంపెనీ
వారిది కలకత్తాయే.

* * *
శ్రీ. జి. వి. రమణారావు—తాడేపల్లి
గూడెం.
అగ్రస్తుతం కేటీవీ మద్రాసు వాసినీ
ముడియోలో సమావేశమైన ఫిలిం ఫెడ
రేషన్ ప్రభుత్వాన్ని పన్నుల భారం
తగ్గించవలసిందిగా కోరింది. ప్రభుత్వ సహ
కారం ఉంటే ఫెడరేషన్ సభ్యులు
నిర్మించే చిత్రాలు యిప్పటికంటే ఉన్నత
స్థాయి నందుకోగలవా?

—ఫిలిం పరిశ్రమపై పన్నులభారం
తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉన్నమాట నిజమే.
అంతకంటే ముఖ్యంగా, నిర్మాతలు నిర్మాణ
వ్యయం తగ్గించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది.
ఇది పూర్తిగా ఆర్థిక సమస్య. దీనికి మంచి
చిత్రాల నిర్మాణానికి సంబంధంలేదు.
మంచి చిత్రం లక్ష్యరూపాయల్లోనూ తీయ
వచ్చు, ఇరవైలక్షలలోనూ తీయవచ్చు.
మంచి చిత్రం తీయడానికి ప్రభుత్వ సహ
కారం కాదు కావలసింది; మంచి కళా
కారుల సహాయం.

* * *
శ్రీ వి. సుబ్బారావు—మద్రాసు.
శ్రీ-దీ చిత్రాలను ఒక్కొక్కే వుండే
వారు మానే ఎలా అనుపదించుంది?
—మామూలు సినిమాలవలెనే కనిపి
స్తుంది; శ్రీ-దీ ఎఫెక్టు కనిపించదు.
* * *

శ్రీ కె. ప్రకాశరావు—మండవేటి.
అంధప్రతిక 17-8-58, సంచికలో
“చైకికో తీవ్స్”, చిత్రాన్ని సమాక్షిస్తూ

హరమూంట్ వారి “మిలిటరీ పోలిస్ మన్” అనే సంగీత, హాస్యచిత్రంలో
బాబ్ హోప్, మేరీలిన్ మాక్స్ వుల్, మిక్కియానీ.

రేపేటలు పొగిడిందేగాక, సుప్రసిద్ధ కామె రామన్ బి. యన్. రెడ్డి, రహమాన్, రామ నాథ్ గార్లని వట్టి ఆపింబర వ్యక్తులుగా పోల్చి వ్రాసేరు. అలా వ్రాయడం పొరపాటంటారు. మీరేమంటారు?

—వీరందరూ సుప్రసిద్ధులే కావచ్చును. అంతమాత్రాన వారి పోల్చోగ్రహీ సామాన్య ప్రేక్షకుల విమర్శకు అతీతమని భావించనవసరం లేదు. సినిమాలో ప్రేక్షకుల దృష్ట్యా అన్నిటికంటే ప్రధానమైనది కథ. పోల్చోగ్రహీగాని, అర్థుగాని, కవిత్వం, సంగీతం మొదలైనవిగాని కథను వివరించడానికి, దానికి బలం చేకూర్చడానికి ఉపయోగపడాలేగాని కథను మింగివేయకూడదు. అలా చేస్తే పోల్చోగ్రహీని విమర్శించడం పొరపాటేలాగవుతుంది?

* * *

శ్రీ జవాహర్ నెంకటరామారావు—కోరు మిల్లి.

తెలుగు “జీవదాసు” చిత్రసమీక్ష ఇన్నా ప్రక్కన హిందీ “జీవదాసు”లోని సైగలు మొదలైన సమీక్షలు జేయడానికి హేతువేమి?

—జీవదాసుగా నటించిన నాగేశ్వరరావు “హిందీ ‘జీవదాసు’లో నటించిన సైగల్ మాసినంత సౌభ్యం, సహజత్వం చూపలేకపోయి”వారని ఒక అభిప్రాయం ఆ సమీక్షలోనే ఉన్నది. ఈ అభిప్రాయాన్ని (Illustrate) చేయడంకోసం హిందీ “జీవదాసు”లోని కొన్ని బొమ్మలను ప్రకటించాము. శరత్ జీవదాసుకు సైగల్ ఎంత సన్నిహితంగా వెళ్ళగలిగాడో ఆ బొమ్మలమూలంగా కొంతవరకూ ఉహించవచ్చును. చిత్రం మొత్తంమీద తీసుకున్నా అంతే. హిందీ “జీవదాసు” కేవలం కళాదృష్టితో, దాదాపు శరత్ నవలతో సమానస్థాయిలో నిర్మించబడిన చిత్రం.

* * *

శ్రీ సి. వి. రత్నం—విశాఖపట్నం.

12-8-58 పత్రికలో ప్రచురించిన “నన్ను సురించే” అన్న కథలో శివరామయ్య, రాముడు ఒకసారి ఒకరేయని, వేరొకసారి వేరువేరు అని వ్రాసినారు. దాని అర్థము సవిస్తరముగా తెలుపకోరెదను.

—శివరామయ్య అనే మనిషి తీవ్ర జ్వరంతో బాధపడుతూ వుంటాడు. ఆ జ్వరతీవ్రత మూలంగాను, సాంసారికమైన చిక్కుల మూలంగాను అతని మనస్సు వికలమవుతుంది. ఆ స్థితిలో అతడు తనలో తాను మాట్లాడుకుంటూ వుంటాడు. ఇలా గతమతో తాను విగ్గిగా మాట్లాడుకునే

వ్యక్తులు తమను రోడ్లమీద తారసిలుతూ వుంటారు. ఈ వ్యక్తులు ఏవో కష్టాలకు లోబడే; వాటికి తట్టుకోలేక, సంపూర్ణ వ్యక్తులుగా జీవించే తాహతులేక, ఇలా శక్తి లాలుగా చీలిపోతారు. ఈ మనస్తత్వాన్ని చమత్కారమైన టెక్నిక్ తో ఆరుద్రగారు వర్ణించారు. ‘శివరామయ్య తనలో తను మాట్లాడుకుంటున్నాడు’ అని వట్టి నే చెప్పడానికి బదులు శివుడుగాను, రాముడుగాను చీలిపోయి సంభాషణ సాగించినట్లు ఆయన వ్రాశారు. మామూలు మానిసి శివుడుగా, రాముడుగా చీలిపోకుండా శివరామయ్యగా, సంపూర్ణవ్యక్తిగా జీవించగల దూరపు రోజు కోసం ఎదురుమాడ్డం తప్ప మన మేమీ చెయ్యలేం.

* * *

శ్రీ వి. యస్. నారాయణ—పాట్లంగి.

విన్నోదావారి “జీవదాసు”లో ప్రేమించి వలచి వచ్చిన వనితను, కాలతన్ని తిరిగి ప్రేమించుటలో, డైరెక్టరుగారి పుష్టేశ మేమిటో తెలియచేస్తారు.

—“జీవదాసు” చిత్రంలోని వనితల నెవరినీ డైరెక్టరుగారు ప్రేమించినట్లు దాఖలాలేదు. కనుక మీ ఆరోపణ పూర్తిగా నిరాధారం.

* * *

శ్రీ టి. శోభన్ బాబు—విజయవాడ.

12-8-58 ఆంధ్రప్రతికలో శ్రీ దాసు వామనరావుగారు “కాలక్షేపం” వ్రాస్తూ ‘అది స్వరాజ్యం కాదు శ్వరాజ్యం’ అవుతుంది అన్నారు! ‘శ్వరాజ్యం’ అంటే అర్థం ఏమిటి?

—‘శ్వా’ అంటే శునకం. ‘శ్వరాజ్యం’ అంటే శునకరాజ్యం అని అర్థం.

* * *

శ్రీ డి. ఆర్. సుబ్బారావు—విజయవాడ.

ఆర్. కె. ఫిలింసువారు తీస్తున్న ప్రేమ లేఖలు చలం రచించిన ప్రేమ లేఖలేనా లేక మరొకటా?

“ప్రేమలేఖలు” చిత్రానికి మూలం హిందీలో తీసిన “ఆహ్లా”. నిర్మాత రాజ్ కపూర్. ఆయనకి తెలుగులో “ప్రేమ లేఖలు” అనే గ్రంథం ఉండో లేదోనాదా బహుళా తెలిసివుండదు. కనుక ఆచిత్రానికి ఈ గ్రంథానికి సంబంధమేమీలేదు. ప్రేమ లేఖలు అంటే గారి పుస్తకం మీరు ఒక్కసారి చదివితే అందులో సినిమాకు పనికివచ్చే కథ అంటూ లేదని తెలుస్తుంది.

* * *

శ్రీ మాదల వరసింహారావు—తెనాలి.
చిత్రాలలోని పాటలయొక్క స్ఫూర్తి పాటలు వ్రాసిన కన్నే నిర్ణయిస్తాడా? లేక పాడేవారే నిర్ణయిస్తారా? లేక సంగీత దర్శకుడే నిర్ణయిస్తాడా?

—పాటలు వ్రాయడంవరకే కవి బాస్థిత. పాడేవారి బాస్థిత పాడడం వరకే. సంగీత దర్శకుడే రాగ వరసలను, నేపథ్య సంగీతాన్ని నిర్ణయిస్తాడు. ★

గానకళాబోధిని

గొప్ప సంగీత గ్రంథము. పిన్నులు, పెద్దలు
గర్వమెండు పండితులు వినయోగదము.
800 పేజీలగు పుస్తకము. వెల రూ. 10/-

బాలసరస్వతీబుక్ డిపో
కృష్ణాబుక్ డిపో

అద్వానీబేగ్ ఆర్ట్స్ & కంపెనీ

గోడ గడియారములు, ఇతర గడియారములు యుద్ధానికి ముందున్న ధరలకే మేము సప్లయ చేస్తాము. మంచి కమిషనుపై యేకైంట్లు కావలెను. పెట్టుబడి అనవసరము. ధరకులకు, ఉచిత క్యాలబ్రానుకు వ్రాయండి.

Indo - Swiss Corporation,
Sadashive Lane, BOMBAY. 4.

మా నూతన ప్రచురణ
HOW TO SPEAK & WRITE CORRECTLY.

ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. 228 పేజీలు; వెల రూ. 2/- పోస్టేజీ అ. 10/-

A. S. MONEY & CO. (A. P.)
14, Sambier St., Madras 1.

రత్నపురుషవేదం

(WITH CALCIUM & GOLD)

సువర్ణము మొదలగు ఐస్కములు తీర్చబడివి నిక్కాక, విస్కపున, కుక్లనప్తము, అతిమూత్రము, అత్యుష్ణము, గుండెదడ, కాళ్లతివులు మొదలగు నమస్త మేహములుహరించి బలమును, కాంతిని, నరముల నలుత్యము, ఆపరిమిత దాహవృద్ధి నిచ్చును. అనేక యోగ్యతావ్రములు గలవు.

20 వ దశ్మి రు. 3-12-0 పోస్టే 1-0-0

ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్,
లక్ష్మీటాకేసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

ప్రముఖ నటుడు బ్రలాజ్ సహాని

(47 వ పేజీ రరువాయి)

కలిగి బ్రలాజ్ మాసరుం నిశ్చే ఆక
రిస్తాడు.

జన్మస్థలం రావల్పిండి. అక్కడ న్నూలు
చువు పూర్వయినాక లాహూరు కాశీ

జీవించి 'ఇంగ్లీషు లిటరేచరు'లో ఎమ్.ఎ.
డిగ్రీ పుచ్చుకున్నాడు.
తండ్రి లక్ష్మీ కమర్షియల్ బాంక్
మైస్సూరు. బాంక్ లోనే బ్రలాజ్ ఒక
విదాది పనిచేసి, పని నచ్చక తప్పు
కున్నాడు.

రచనావ్యాసంగంపై ప్రీతికలవా దివసం
చేతి మొదలు ఒక వార పత్రిక స్థాపించి
కొంతకాలం నడిపాడు. తరువాత కలకత్తా
వెళ్ళాడు. "సచిత్ర భారత్" అనే పత్రి
కకు, 'మాసరన్ రివ్యూ' హిందీ అనుబంధ
పత్రిక "భుషర్ భారత్" పత్రికకు
కథలు వ్రాసేవాడు. తరువాత కొంతి నీకే
తనగా ఇంగ్లీషు, హిందీ లెక్కరుగా
పనిచేశాడు. 1939 లో గాంధీజీ ఆశ్రమం
సేవాగాంవెల్చి చేసేక ఎక్కువైన కమిటి
వివేకలను హిందీలోకి తర్జుమా చేశాడు.
యువం వచ్చింది. ఆరిండియా రేడియో
స్థాపించడానికి కారకుడైన బి. బి. సి. నిపు
లుడు లయన్సెల్ ఫీల్డెన్ 1940 లో గాంధీ
జీని మానడానికి సేవాగామ్ వచ్చాడు.
అప్పుడు ఫీల్డెన్ బ్రలాజ్ నుకూడా కలుసు
కొన్నాడు. బి. బి. సి. లో హిందీ ఎనా
న్సరు ఉద్యోగంఇస్తామని ఫీల్డెన్ అన్నాడు.
బ్రలాజ్ దీనికి ఒప్పుకున్నాడు. ఇంగ్లండు
వెళ్ళి అక్కడ నాలుగేళ్లుండి 1944 లో
తిరిగి వచ్చాడు.

ఆ సమయంలోనే బ్రలాజ్ తన సహా
ధ్యాయి చేతన్ ఆనంద్ ను కలుసుకున్నాడు.
చేతన్ ఆనంద్ అప్పుడు "నీచా నగర్"
చిత్రం తీసే యత్నంలోవుండి, అందులో
నటించమని బ్రలాజ్ ను అడిగాడు.
బ్రలాజ్ ఒప్పుకున్నాడు. కాని అతని తలి
చింతలు కీపని నచ్చలేదు. బ్రలాజ్
వారితో తగవు పెట్టుకోవలసివచ్చింది. దానికి
తోడు చేతన్ ఆనంద్ చిత్రనిర్మాణం కొన
సాగలేదు. బ్రలాజ్, అతని భార్య తిరిగి
ఇంటికి వెళ్ళడానికి లేక, కొన్నాళ్లు అవస్థ
పడ్డారు.

తరువాత అతని భార్య పున్వ్యధియేబర్న్
సంఘాలో చేరింది. ఆమె "దీవార్" న ల
కంలో (ప్రధాన స్త్రీ) పాత్ర ధరించి.
బ్రలాజ్ "ఇండియన్ ఓపుర్స్ థియేటర్

విజయా వా
"చంద్రహార" లో
శ్రీరంజని

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రేమను రాగాభిమానాలు ఉన్నాయి. అదే విధంగా, నేను హిందూమతంలో చెప్పబడిన పద్ధతిగా మోక్షంకోసం సాధకం చేస్తున్నాను. కానీ, అన్యమతాలలో చెప్పబడిన ఆరాధన విధానములను ముక్తిసాధన విధానములనుకూడా గౌరవించి శిరసావహిస్తాను" అని మహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరంలేని ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాడు.

ఆయన సత్యం అనేదానికి కట్టుబడినది. అందువల్ల సత్యం కంటే అతీతమైన మార్గం మరొకటి లేదని వాదించాడు. ఆయన కౌంగ్రెసువాదిగా కాలం గడిపినాడు. కానీ, కౌంగ్రెసుకంటే అతీతమైన సర్వ పక్షాభిమాని ఆయన. స్వరాజ్యం వచ్చిన తర్వాత సోషలిస్టు సమాజంలో అన్ని పక్షాలవారికీ ఆశ్రయమిచ్చి జీవాభ్యుదయం కోసం అందరూ ఏకీభవించేటట్లు చేయాలన్నాడు. కౌంగ్రెసు పార్టీ అనేది ప్రత్యేక రాజకీయపక్షంగా రాణించవలసిన అగత్యం లేదన్నాడు. ఆయన యొక్క రాజకీయ నీతికూడా సర్వపక్షములకు అతీతమైన సత్యమునే నిత్యమూ నమ్ముకొన్నది.

ఇటువంటి సత్యనిరతుడు అవతరించినప్పుడు, చాలా తగాదాలు వస్తూ ఉంటాయి. మామూలు మత నియతి కఠిం అనుమరించడు. భగవంతుని యెదుట అందరూ సమానులే అని అంగీకరించినట్లయితే, ఆనూట సత్యమైనట్లయితే, దేవుని ఆలయంలోనికి అందరికీ ప్రవేశించే అధి

కారం అవకాశం ఉండాలి. కనుక, అంటరానివారు, అసరానివారు, వినరానివారు ఉండకూడదన్నాడు మహాత్ముడు. కానీ, సనాతనులైన హిందూ ధర్మశాస్త్రవేత్తలు, ఆయనను నిందించారు. నిరసించారు - ధిక్కరించారు. విక్కిరించారు. అంతేకాదు రాజనీతిజ్ఞులకూడా, ఆయన ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహం సాగవని కాదన్నాడు. సహాయ నిరాకరణం అనేది సత్యాగ్రహమైన సక్రమాంధోళన కాదని వాదించారు కీ! క్రిమీన్ యన్. క్రిమీనానయ్యం గాదువంటి శుభ్రపద్ధి న్యాయవాదులు - రాజనీతిలో అహింసావ్రతం అనేది ప్రకంపనీయం కాదన్నాడు. "అహింస" అంటే "ఇ హి హి!" అన్నాడు. "రా.ట్నం తిప్పండి" అంటే "మీరాజనీతి కట్టిపెట్టండి" అన్నాడు కొందరు రాజ్యాంగ శాస్త్రవేత్తలు. ఈ మంత్రాలకు చింతకాయలు రాల వన్నాడు. నేడినీళ్ళు పోస్తే కొంపలు కాలవన్నాడు. యంత్రాలు స్పృహకరీలు చేసే మంత్రులనూ వృద్ధి పొందికపోతే, జీవానికి ఆర్థికాభ్యుదయం అసంభవం అని ఆర్థిక నీతివేత్తలు ఆయనతో వాదించారు. ఈవిధంగా సనాతనిష్టులు, ధర్మశాస్త్రవేత్తలు, రాజనీతివేత్తలు, ఆర్థికశాస్త్ర సిద్ధాంతజ్ఞులు అందరూ ఆయనతో ఎదిరించి వాదించారు.

ఆరీతిగా వాదించిన వారందరూ ఆయా శాస్త్రములలోని నియమధర్మాలను సాంగోపాంగం చదివి కొమ్ములు తిరిగిన కొవిదులే. ఆర్థికనీతి, రాజనీతి, సంఘనీతి, సర్వమత ధర్మనీతి, ఇవన్నీ గ్రంథాలు చదివి అవగాహన చేసికొన్న వారందరూ నీతి సాధ విహారులైన నిపుణులే. ఇటువంటి నీతి సాధ విహారులైన నిపుణుల కందరికీ, అందని అతి తమైన నీతి మహాత్ముని నీతి. ఆయనకు మాత్రం ఆ నిపుణుల నీతిరీతి ఆయన చేతి కందిన కండుకం. అందుచేతనే ఆయన చేతుల "నీతి శాస్త్రపథం" అగన్నాధ రథంబువలె సాగింది.

సత్యం అనేది అనంతమైనది. పరిపూర్ణమైన సత్యమును మానవుడు తన అనింతార్థమైన జ్ఞానంతో గ్రహించలేడు. గాంధీ మహాత్ముడు Greatest Man of the World, "అఖిలప్రపంచ పురుషోత్తముడు" అయినప్పటికీ, ఆయన కూడా మానవ మాత్రుడే. అనంతమైన సత్యమును సాంతముగా ఆయన గ్రహించాడని ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. ఆయన తన జీవితం అంతా సత్యాగ్రహేంద్రకొరకే గడిపినానని మాత్రము

విడియపడకుండా పెట్టుకొన్నాడు. తన జీవిత చరిత్రను తానే వ్రాసుకున్నాడు. ఆ జీవిత చరిత్ర గ్రంథానికి "My Experiments in Truth" "నా సత్యాగ్రహేంద్రకొరకే పరిశోధనలు" అని నామకరణం చేశాడు. కనుక, ఆయన జీవితం అంతా "సత్యం" కొరకే పరిశోధన చేశాడు. పరిపూర్ణమైన సత్యమును ఆయన గ్రహించినవాడయినట్లయితే ఇంకా సత్యపరిశోధన ఆయన చేయవలసిన అగత్యం ఉండేదికాదు. సత్యం అంటే ఏమిటో పూర్తిగా గ్రహించలేదు గనుక యింకా "సత్యం" పూర్తిగా గ్రహించని అజ్ఞానావస్థలోనే ఉన్నాడు. ఆయనయందు అజ్ఞానం కొంత ఉంది. ఆయన అనేక సంవత్సరములలో తప్పకుండా గులు చేసియుండవచ్చు. ఆయన అజ్ఞాని కాదన్ను. కానీ అసత్యవాది కాదు. సత్యాగ్రహ విముఖుడుగా ఎప్పుడూ లేడు. అంత రాత్రి చెప్పినదానికి అడుగుదాటి నడచేవాడు కాదు. మరమ్ములో న్యాయమని ధర్మమని తాను నిమ్మన చేదో నిమ్మనటంగా, త్రికరణబద్ధిగా బోధించేవాడు.

"తలచినట్లుగా తాను
తేధ్యంబు పరికి
పలుకుమండిన రీతి -
ఐనులు తాజేసె."

ఇంతకన్నా సత్యనర్తనంగానీ, నీతి నియమంగానీ ఇంకొకటిలేదు. మనస్సు, వాక్కు, కర్మ అనేవి మూడూ ఏకమై వస్తే అది శుద్ధమైన త్రివేణి సంగమం. అటువంటి విశుద్ధ పుణ్యస్థలం మహాత్ముని జీవిత పరమార్థం - అటువంటి నిష్కల్మష హృదయం పాపపుణ్యము లేకుండా పసి పాపల హృదయం కంటిది. ఇట్టి పసిపాపల హృదయం ఉన్నట్లుకంటివానికే మోక్షం లభిస్తుంది అని యేసుక్రీస్తు ఒక సందర్భంలో అన్నాడు. తన ఆకీర్వాదానికై కొందరు తల్లులు తనవద్దకు తీసికొని వచ్చిన వనీవిడ్డలనంక జూచి యేసుక్రీస్తు యిట్లా అన్నాడు.

"Verily, verily I say unto you whosoever shall enter the Kingdom of God shall be like one of these."

"నిజంగా, నిశ్చయంగా నేను మీకు తెలియజెప్పనది ఏమనగా, దేవుని రాజ్యంలో ప్రవేశించు ప్రతివాడును వీని వలెనే (యూ బిడ్డలవలెనే) ఉండవలెను."

వనీవిడ్డకు ఆకలిదప్పలు ఉంటాయి. కానీ ఇది నా సాత్తు ఇది ఇతరుల సాత్తు అనే జ్ఞానం లేదు. మనకు ఉన్న ఈ అజ్ఞానం ఏమిన్నీ లేదు. ఈజ్ఞానం లేకపోయినప్పటికీ,

హిందూ దేశ మంతటా దారకును

గమనిక

ముచ్చటగా ముగ్గురు ప్రస్తుత ప్రకరణం 35-వ పేజీతోనే ఆఖరియిందని పాఠకులు గమనించ ప్రార్థన. సంపాదకుడు.

అటువంటి అజ్ఞానంలోనే ఆ బిడ్డలకు అతి విపదమైన కళంకరహితమైన హృదయం ఉంది. స్వార్థం పరార్థం అనేది లేని ఆకలి దప్పలు గల అమాయక జీవుల ప్రవర్తనలో అసత్యం అనేది అసత్యం. అటువంటివారు లోకనీతి కలితులు. అటువంటివారి కథలే కర్మరసాయనములు.

శివయ్యగారు మంచి స్థూలకాయుడు. యాభైఏండ్లకు మైబడిన వయస్సువాడు. ఎర్రగా గుమ్మడిపండులాగున ఉండేవాడు. నూర్వోదయం అవుతూ ఉండగానే శుభ్రంగా చెరువులో స్నానంచేసి, ఒంటి నిండా విఘాతీశ్వరుల దిద్ది చెరువు గట్టు మీదనే సంధ్య వార్షుకొని ప్రక్కనున్న సోమేశ్వరాలయం ముఖ మంటపంలోకి వెళ్ళి కూర్చుండేవాడు. ఈలోపుగా చెరువుకు నీళ్ళైవచ్చిన అడవా లైనదైనా “శివయ్యగారూ! ఈవేళ మాయింటికి భోజనానికి రావాలి” అని పిలిస్తే వెళ్ళేవాడు. వాళ్ళయింటికి వెళ్ళి బాదం ఆకుల విల్లెళ్ళు వట్టియిచ్చేవాడు. కొబ్బరి యీసెల చీపుళ్ళు కట్టియిచ్చేవాడు. అడ పిల్లలకు పచ్చి తాటియాకులతో బొమ్మలు చేసియిచ్చేవాడు. కొబ్బరి చిప్పల ముక్కలతో ఉంగరాలు చేయడం నేర్పేవాడు. ఇంట్లోవాళ్ళకు వంటపనులలో సహాయంగా మిశపపప్పు గుబ్బియిచ్చేవాడు. స్నానాలకు నీళ్ళుతోడి నల్లయి చేసేవాడు. కుభానికి అనుభానికి కూడా బ్రాహ్మణుడు నడుము కట్టుకొని, “నావల అయిన పని యేదైనా సరే చేస్తాను” అనేవాడు. హరిజను డడిగినా సరేవనేవాడు గంగి గోవువంటి వాడు. కాని డబ్బు కానాలని ఎవరినీ యాచించి ఎరుగడు. ఎవరింటి కైనా పిలిస్తే స్వగృహంలాగున భోంచేసి వెళ్ళేవాడు. ఎవరూ పిలువకపోతే, సోమేశ్వరాలయంలో స్వామి కెడురుగుండా సంతోషంగా గుఱుసీనుడై యుండేవాడు. గుల్లోకి వచ్చి వెళ్ళేటటువంటి భక్తులు కొబ్బరికాయలు కొట్టి, ఒకటి రెండు చిప్పలు ఆయన కిచ్చి, అరటిపండ్లు కూడా సమర్పించి, శివునకు నివేదనచేసినా, శివయ్యగారికి సమర్పించినా సమానమైన పుణ్యం గానే భావించేవారు.

ఆయనవద్దకు యీరీతిగా పాలు, కొబ్బరి

చిప్పలు, అరటిపండ్లు, పెల్లం, అటకులు కూడా తెచ్చి, కొండకు గృహస్థులు ఆయన భక్తికై యిచ్చి, వెళ్ళేవారు. ఇన్ని తినుబండారాలు ఆయనవద్ద హాజరుగా ఉంటూ ఉండడంచేత, ఆయనవద్దకు చిన్నపిల్లలు చేరి ఆ పదార్థాలు కొన్ని ఆయనను అడుగకుండానే సంగ్రహించి ఆరగించేవారు. శివాలయమునకు చక్కని తోట కూడా ఉంది. ఆ తోటలో కొబ్బరి, జామ, నారంబ, గన్నేరు, జేవగన్నేరు, నేరేడు, మారేడు, జాజి, నిర జాజి, సంపెంగ, చంపక, గులాబి, పన్నీరు, జపాకుసుమ, మందార, జాకామందార, మల్లీ, నిత్యమల్లీ, ఆకాశమల్లీ, నాగలింగం, సందివర్తనం, పనని, పంపరపనన, మామిడి, జీడిమామిడి, అరటి, ఏడాకులరటి, మొదలైన ఫలవృక్షాలు పూలచెట్లు ఉన్నాయి. ఆ తోటలో పెద్ద బావిమంచి ఏతాముతో నీళ్ళు తోడేటందుకు తోటవాడుకూడా ఉన్నాడు. ఈ తోటమాలి చంద్రయ్యకు శివయ్యగారంటే ఒక విధమైన భక్తి విశేషంగా ఉండేది. తోటలో పూచిన పూలు ఏవో కొన్ని, తోటలోని పండు ఏవో ఒకటి ఆయన కిచ్చి సమస్కారం చేసివెళ్ళేవాడు. చంద్రయ్యకు గుల్లోఉన్న శివయ్య కేవలం నందీశ్వరుడు లాగున కన్పించేవాడు. శివయ్య చదువుకున్న వాడు కాదు. కాస్త్రీలు తెలిసిన బ్రాహ్మణుడూ కాదు. కల్లకవటంలేని గంగిగోవు. చంద్రయ్య ఒకనాడు ఉదయము 7 గంటల తోటలో పనిపాటులు చేయడానికి వచ్చాడు. ఇక తిరిగి సాయంకాలం ఇంటికి వెళ్ళిదిలినాడు అందువల్ల చల్ల అన్నము ఒక కుండలో పెట్టుకొని రెండు ఉల్లిపాయలున్నూ పచ్చి విరవకాయలున్నూ కొంచెం ఉప్పుతో సహా మూడుడుగో పెట్టి, ఒక చెట్టుకొమ్మకు కట్టిన ఉట్టిలో ఆ కుండను పెట్టి, దానిపైన తిన ఉత్తరీయం కప్పివేసి తోటపనిలోకి వెళ్ళినాడు. శివయ్యగారికి ఆరోజున ఉదయము 11 గంటలయ్యేవరకూ ఎవరింటివద్ద నుంచీ అన్నం రాలేదు. “భుక్తిన్ వేళయత్రికమింసె”- తోటలోకి ప్రవేశించి, బావివద్దకు వెళ్ళి కాళ్ళుచేతులు కడుగుకొని, తోటలో ఏవైనా కాయలు పళ్ళు ఉంటే తినవలెనని బయలుదేరాడు. తోటలో తిరుగుతూ చెట్టు కొమ్మను నేలడుచున్న ఉట్టివంక చూశాడు. దానిని పరిశోధించి చూచాడు - ఇది కేవలం “ఆకటి కొదవు సస్యము” ఇది కొమ్మలనున్న తేనెకుట్టి అని భావించి దానిని ఉట్టిమీదనుంచి క్రిందకు దింపి ఆ ఉట్టిమీది ఉత్తరీయమును దుప్పటను ను తడికవలె తెర మరుగువలె చెల్లకొమ్మలకు కట్టి, చంద్రయ్య

ప్రసాదమునకు శివయ్య పరిశేవనమాచరించి ఒంపాచాయస్వామి అనిస్మికరించి కాన్ని భగవంతు డిచ్చిన ప్రసాదముగా కండ్ల కడ్లు కొని కడుపార భుజించుచున్న సమయంలో న్నూ తినవద్దన్న చంద్రయ్య తిన పని ముగించుకొని, ఆ చెట్టువద్దకు సమీపించి, ఆతెర చాటు కలకల మెరుకపడక “ఎవరయ్యా! ఆ చెట్టుకాడ? కుండలో కూడు శోటగా జ్వలించుచున్నదా?” అని ఒక్క కేక రంకే వేసినట్లుగా వేశాడు.

శివయ్య సహజసిద్ధంగా సహితన సంప్రదాయ వాసనలలో పెరిగిన వాడగుటచేత, తాను భోజనంచేస్తూఉండగా తోటమాలి చంద్రయ్య చూడకుండానే అభిప్రాయం అభ్యాసశిలగా కలవాడగుటచేత, “ఎవరురా అక్కడ! ఆన! ఆన! బ్రాహ్మణు భోంచేస్తూఉంటే, ముందూ వెనుకూ తెలియకుండా పరుగుతుకొని వస్తావేం! మర్యాదగా ప్రవర్తించు! జాగ్రత్త!” అని శివయ్య శివమై తినట్లుగా నింపాగర్వం చేస్తే, శివాలయపుతోట అంతా మార్పుమొగింది. ఆ కేకవిని, చంద్రయ్య వెనుకంజవేశాడు. లోపలఉన్న దేవుడు శివయ్య బాబు అని గ్రహించాడు. చంద్రయ్యకు ఆయనమీది ఆగ్రహం అంతా పోయింది. కాని వింతలూరు వాస్తవ్యులందరూ యీ వార్తవిని ముక్కుమీద వేలు వేసికొన్నారు. “శివయ్యకు మతిపోయింది” అన్నారు. కాని “నాకు మతిపోయింది అన్నవాళ్ళకే మతిపోయింది” అన్నాడు శివయ్య. “ఆకలి అయితే, అన్నం తినడం అపరాధమా!” నెలుమిది పండుకోసి తినడం అపరాధమా? చెట్టుకు కట్టిన ఉట్టిలోని అన్నం తినడం అపరాధమా? ఆత్మ రాముడికి నవేదనచేశాను. శివరీ యిచ్చిన ఎరిగి పండు తిన్నాడు ఆ రాముడు. ఈ ఆత్మ రాముడూ అంతే-” అని శివయ్య మనవి చేశాడు. ఆయనకు అంతరాత్మలో ఆనగించే జంతయినా దోషం కన్పించలేదు. వింతలూరి వాసులు వెక్కిరించారనే దోషం కలుగలేదు. ఆయన ధర్మకాస్త్రీలు చదివిన వండితుడు కాదు, అజ్ఞాని కొవచ్చు. కాని అసత్యం అనేది ఆయన అంతరాత్మలో కంచుకొగడా వేసి నెత్తినా కన్పించదు. ఆత్మపక్షి అది. అసలైన నీతి అది. అసలైన నీతి ఉంటే హృదయం పునీతం, నవనీతం అవుతుంది. అజ్ఞానంచేత ఎన్ని అవకతవక పనులు చేసినా, “నీతి స్వాధ్యయపథంబు తప్పకుండా నిత్యంబు ధీమాత్రిముల్” అనే మాట నీతి కాస్త్రీనికి నికరమైన కోట.

వటము (వస్త్రము) అట్లము కట్టినా, కపటములేనివాడు శివయ్య - చంద్రయ్యకు శివయ్య హృదయం అదర్శం

★ కాళరాత్రి ★

(25-వ పేజీ తరువాయి)

హరి రివాల్వరు కోసం తేలుతడును కంటాడు]

రాజా: అదేం లాభం లేదు నరహరీ, నీ అటకట్టిందింక!

నర: (రివాల్వరు తీసి) లేదు - ఇంత తరహా లేదుగాని ముందుతమరు కూర్చోండి. ఇంతకుముందు ఎక్కడి కూర్చున్నావో అక్కడే అలానే కూర్చో రాజారావ్... ఊఁ—

[రాజారావు కాస్త తలపటాయిస్తాడు గాని రివాల్వరు భయపెడుతుంది. వెంటనే కూర్చుంటాడు]

రాజా: అనవసరంగా శ్రమపడుతున్నావ్ నరహరీ! చేసిన పాపం నిన్ను విడిచిపెట్టదు. నువ్వు నారాయణని హత్య చేశావ్!

నర: చేశానా?...దానికి సాక్ష్యం యేమిటో!

రాజా: నన్ను కూడా అంతమొందించడానికి ప్రయత్నించమే.

నర: (రివాల్వరుతో నెమ్మదిగా అతని కేసివస్తూ) నవ్వు చాలా అద్భుతమవుతుంది! ఎలాబ్రతికావో వ్రాసికో ఆసిడ్ తాగి కూడా బ్రతికావ్. ఐతే మటుకేం - పోలీసులు వచ్చేసరికి అత్యుపాధ్యక్ష చేసుకున్న నీ కివాస్సే ఈ కుర్చీలో చూసేది!

రా: నరహరీ!...మందా రివాల్వరు ప తలపెట్టు.

నర: అప్పుడేనా? ఎన్నోరోజుల్నుంచీ నిరీక్షిస్తున్నా నారాయణకోసం! ఆ సీసా కూడా అతని కోసమే దాచివుంచా నిన్నా ఖూకాని ఇవ్వాలి మరో మంచి మార్గం దొరికింది; అతనిపని పరిపూర్ణ అయింది. అతనికోసం తెచ్చిన విషం నీకు ప్రయోగించినా నిరర్థకమైంది. అయినా ఇంతలో ముంచుకు పోయిందమీ లేదు. ఇదుగో - నీదే ఈ రివాల్వరు - కదూ?... నీ హృదయంలో కాస్త బోటివ్యమం తోంది. ఊఁ - కదలకు—

[రివాల్వరు రాజా హృదయానికి గురి పెట్టాడు. మెట్టమీదనుంచి నగిని కెత్తవ మంటూ పరుగెత్తుకువస్తుంది. భోజనాలగది తలుపులు తెరుచుకు గబాల్తు కమల, వరం డాలోంచి మోహన్, రామానుజం, సుకు మార్ వస్తారు]

మో: నరహరీ!

కమల: ఏమిటిది - మళ్ళీ ఏం జరుగు

తోంది? ఓహ్ - రాజారావుగారు (బతిక వున్నారా!

[రాజా కుర్చీలోంచి లేచి నొసట చెమట తుడుకుంటాడు. కమల అతనికాళ్ళ మీదపడి—]

నన్ను తీమించండి రాజారావుగారూ - నాకు తెలిసిన నిజం చెప్పకుండా దాచి పెట్టి మిమ్మల్నందర్నీ దారుణవేదనపాలు జేశాను తీమించరూ?

రా: మీరుచేసినదేమింది ఇందులో? లేవండి.

నర: కమలా! నువ్వువతలికిరా ముందు. ఊఁ—

మో: ఇక చాలించు నరహరీ నీశ్వేప బాలు. నువ్వు ఇంతకుముందు దించేసిన ఉప న్యాసంకోసమే నిరీక్షిస్తున్నాం మేమందర మూనూ.

నర: (వట్టుబిగబట్టి) ఐతే ఇదంతా ఓ పన్నాగమన్నమాట!

మో: బాగానే పారిందికదూ?

నర: బాగానే పారిందా? చూపిస్తా నుండిండి...రా, కమలా - నువ్వువ తల కురా ముందు.

రామా: ఇంకేం ప్రయోజనం లేదు నర హరిగారూ. విన్నాం మేం సర్యమానూ.

[నరహరి (ముఖం పారిపోతుంది. రివాల్వరు గట్టిగా పట్టుకు వూపుతూ అందరి వంకా చూస్తాడు]

కమల: (అసహ్యంతో) ఏం - బెదిరిస్తున్నావా అందర్నీ షూట్ చేసి చంపుతావని? అది నీచేతకాదు - నాకు తెలుసు!

నర: కమలా—

కమల: అవును. నీచేతకాదు. నువ్వొక పిటికీ పందివు. చూడు నీచెయ్యి ఎలా వణికి పోతోందో! పాప భీతి నిన్ను పూడే చెన్నం టింది. చేతులారా నారాయణ నిండు ప్రాణాల్ని తీసిన పాపం నిన్ను ఆపాద మస్తకం అప్పుడే దహించేస్తోంది: ఆ రివాల్వరు పట్టుకోదానిక్కడా అడ్డుడివికాదు నువ్వు—

నర: కమలా—

[నరహరి రివాల్వరు తీలుతుంది. కమల కూలబడుతుంది. రాజారావు పడకుండా పట్టుకుని నెమ్మదిగా నేలమీదకు దించు తాడు. అంతా నిర్భాంతపోతారు.

కమల: (అతికష్టమీద రాజారావు వంకచూసి) తీమించండి...సరిశ...తమా పణ...నాకు...తమా.....

[నేలమీదకు పడిపోతుంది]

మో: కిరాతకుడా! ఇప్పటికైనా నీ ఘాతుకహృదయానికి శాంతి కలిగిందా?

రామా: కలలోనైనా అనుకోలేదు నర హరీ, నువ్వువ తలయంకరుడవనీ!

నర: చటప్!... నేనా భయంకరుణ్ణి? నేనా నీదుణ్ణి? నేనింత కిరాతకుణ్ణి ఇంత నీదుణ్ణి ఎందుకయ్యాను? నన్నీ పరిస్థితికి తెచ్చింది (కమలనుచూసి) అదీ—నారాయణ - మీరూ - మీరూ - మీరంతానూ

ప్రపంచమే తయారుచేసింది నన్నీలా!... కమలంటే నేనెంతగా ప్రేమించానో మీ కవరికన్నా తెలుసా? అది తెలుసుకోగలిగిందా అసలు? నాపాలిట ప్రేమదేవత అనుకున్న నాభార్య తన ప్రేమసంతాపరాయివాడి పాలుచేస్తూంటే చూస్తూ పూగుకోవడానికి నేను దేవుణ్ణికాదు—ఆ దేయ్యానికి సన్మార్గం బోధించలేకపోయిన మీరూ కాదు దేవుడు. అంతాకలిసి నాలో షైతానికీ ప్రవృత్తి రెచ్చగొట్టారు. చివరకు నన్నీ హంతకుణ్ణి చేశారు!

రామా: అర్థంలేదు నువ్వుమాట్లాడేదాంట్లో. నీభార్య తప్పచేస్తే- నీకులిషించడానికి అధికారంలేదు. మనల్ని పరిపాలిస్తున్న ప్రభుత్వం ఉన్నది! న్యాయాన్నీ ధర్మాన్నీ అందజేస్తున్న న్యాయస్థానాలు వున్నాయి! అప్పీలు చేసుకోవలసింది వాళ్ళకి!—

నర: చాలించంతటితో నీసర్వస్వాన్ని. నీ న్యాయస్థానాలూ, నీ ప్రభుత్వమూ ఏం చెయ్యగలవో? విడాకు చీలిపిస్తాయి. అంతేనా?... అక్కడికాపు. తియ లాంచ తాళం చేతులుతీసి బల్లమీదపెట్టు.

[రామానుజం బెదిరిపోతూ తాళం చేతులు బల్లమీద పెడతాడు. నరహరి తీసుకుంటాడు.]

ఆఁ. ఇహ దయచేసి అందరూ ఆపక్కకి దయచెయ్యండి...ఊఁ - అటు - ఆగోడదగిరికి - ఆఁ - అలా!...ఇక జెల్లిపోతాను. ఎక్కడికో... ఎక్కడవుందో నాగమ్య స్థానం! మానవుల మనుకునే మీ ఘాతుక మృగాలకు, పిచ్చెక్కించే ఈ మానవుల దుర్బర సాన్నిధ్యానికి దూరంగా - ఎక్కడికో జెల్లిపోతాను... ఎవరూ నన్నాపు చెయ్యడానికి ప్రయత్నించకండి!

[వరండాలోంచి పరుగెత్తుకుపోతాడు]

మో: (అతనివెంట పడబోతూ) నేపట్టుకుంటాను వాణ్ణి.

రాజా: (అతన్ని ఆపి) వద్దు మోహన్. ఆపని పోలీసులకే వదిలేద్దాం. మనపసల్లా వాళ్ళకి రిపోర్టుచెయ్యడమే...కాని నేచేసిన ఈపాపం మటుకు నన్ను బ్రతికినంత కాలం పేధిస్తునే వుంటుంది.

[తెర]

అయిపోయింది.

(17-వ పేజీ తరువాయి)

గొప్పదాక్ష్తర్లకు చూపించడం మంచిది అని చెప్పాడు విశ్వంసురించి కూడా ముసలాడు తెలుసుకున్నాడు.

విశ్వం అప్పడప్పడు ముసలతని ఇంటికి వెళ్తూంటేవాడు. వారి యోగజ్ఞానాలు కనుక్కుని వారిని ఊరట పరిచేవాడు. కాని వాళ్ళకుటుంబం ఆర్థికంగా అనేక చిక్కులకు లోబడింది. కొంతమ్మ తండ్రి కర్రలడిలి బుణ్ణాదాల పాలైంది. ఉన్న సామ్యంతా మార్పుకు తింటూంటే అది కూడా మారిచిపోయింది. చివరికి వాళ్ళు కూడుగుడలకి ముహం వాచి ముప్పైరైవలీసిన గతి పట్టింది.

ఇదంతా విశ్వం కళ్ళెదుటే కలలా జరిగి పోయింది ఏదో పూర్వచిహ్న మురికికొంపల పంచన వాల్లెడనూ బతుకుతూండడం విశ్వం చూశాడు విశ్వం జాలిగుండె కలవాడయి నప్పటికీ ఇదివరకులా ప్రతిరోజూ వాళ్ళ దగ్గరి కళ్ళి మాట్లాడడానికి జంకేవాడు. తను ఇంతకుముందే వాల్లింటి కళ్ళడం చూసిన లోటి మిత్రుల అపహాస్యపు చెబులకు తట్టు కోవలిసాచ్చింది.

మెయికో రోడ్డుమీదా, సందుల్లోనూ, ఒంటిగా అడుక్కుంటూన్నప్పుడు గాని తండ్రి కూడా వున్నప్పుడుగాని కొంతమ్మ విరుచుకు పడిపోయి బలివేసిన కోడిలా విలవిలలాడిపోయేది. ఆరోడ్డుమీద బిందెల్లో ఆమె వై నీళ్ళి గుమ్మరించడం జరిగేది. అలా కొంతమ్మ పడిపోవడం చాలాసార్లు చూశాడు.

చుట్టూ మూగిన జనాన్ని చీల్చుకుని నువ్వు వెళ్లి కొంతమ్మకి సాయం చెయ్యి మని అంతరాత్మ ప్రబోధించేది. కాని అలా చెయ్యడానికి విశ్వనికి - ధైర్య సాహసాలుండేవి కావు ఒకనాడు మాత్రం విశ్వం కొంతమ్మ గుర్తించని స్థలంలో నిలసింది ఆమె పరిస్థితి చూశాడు. గుడ్డ నీరు నింపుకున్నాడు.

కొంతమ్మ నుడుటిమీదా శరీరంమీది అనేక భాగాలమీదా ఎన్నెన్నో పెద్దపెద్ద దెబ్బలనుచ్చు ఉండడం విశ్వం చూశాడు. కొంతమ్మపరిస్థితి చూసి జాలిపడేవారుండే వారు వాళ్ళు కానీయో, అర్థజో ఆమె కిచ్చేవారు విశ్వం ఎన్నిసార్లూ ఆలోచించే వాడు నీలికి తీవ్రమైన భయంకరమైన కురుపు వేసినంతమాత్రాన చెయ్యి నరుక్కుంటూ అని. కాని రామారావు ప్రవర్తన అతనికి బోధపడలేదు. అవునుగా వున్న

పరిస్థితి రాగానే రామారావుకి ఈమెకి గల చుట్టరికం విడిపోయింది.

నీటిలో తడిసి న చిరుగుబట్టలోంచి అప్పడంగా కనిపిస్తోన్న ఆ బక్కచిక్కిన శరీరంమీద ఆమె రక్తశూన్యమైన ముఖం మీదా అనేకంల దృష్టలు బద్దమై వుండడం చూసి విశ్వం వొంటిగా గదిలో ఏడుస్తూర జేవాడు.

ఒక రాత్రి ఒంటిగా కొంతమ్మ వెళ్తూ న్నప్పుడు విశ్వం ఆమెనికలుసుకున్నాడు. "మీరా? నేను జ్ఞాపకం వున్నానా" ఆమె పొడిగా అంది. ఆ స్వరంలోని నిరా అతను చదవగలిగాడు.

విశ్వం మాట్లాడలేదు. ఆమె వైపు శూన్యంగా చూశాడు. ఆమె తలవంచుకుంది.

"మీరీ పూరుంచి ఎక్కడికేనా వెళ్లి పొండి. పువ్వు లమ్మినవూలో కర్రలమ్మ లేరు. ఒకనాడు పచ్చగా బ్రతికిన మీరిలా దిక్కుమాలినవాళ్ళే అడుక్కోడం ఏం బావు లేదు"

ఆమె అంగీకార నూచకంగా తలూ పింది.

విశ్వం ఆమెకి అయిదు రూపాయలు యిచ్చి చీకటిలో బరు వెక్కిన కళ్ళలో ఇంటిదారిపట్టాడు. తర్వాతవాళ్ళు విశ్వనికి కనిపించలేదు. రైళ్ళలో అడుక్కుంటూం దన్న సంగతిమాత్రం అతను తెలుసు కున్నాడు. అప్పటినుంచి అతను భర్తకొనులూ ఎక్కలేదు. ఎక్కి ఆమెను చూడలేదు.

ఒక వేళ చూసినా పలకరించకుండా వుండి తనూ, భయంతో పలకరించలేక ఆమె, మనస్సులు పాడుచేసుకోవడం అతని కిడ్డం లేదు. కొంతమ్మ శరీరం పూర్తిగా పొడై పోయినట్లు విశ్వం తెలుసుకున్నాడు. అప్పటినుంచి కొంతమ్మ అప్పడప్పడు జ్ఞాపకం వస్తూన్నా మెత్తం మీద మరిచే పోయాడు.

...బలమైన రైలు కుదుపుకి విశ్వం కళ్ళు నలుసుకుని లేచాడు. ఏదో స్టేషన్ లో బండి ఆగింది. తన కలత నిద్రలో హఠాత్తుగా కొంతమ్మ కలల రూపంలో కనిపించడంవల్ల అతను ఎందుకో భయపడ్డాడు. క్రమేపీ చీకట్లు ముసురుకొంటున్నాయి.

విశ్వం కిటికీరక్కలమధ్యనించి ఆకాశం వైపు దృష్టి నిలిపి ఆ నల్లటి భయంకరమైన అంధకారం చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. రైలు మాన్యాన్ని చీల్చుకుంటూ అలా సాగి

పోతూనే వుంది. ఏడుస్తూ రయ్యేసరికి విశ్వం తన పూర్ణో దిగాడు. పొద్దున్నించి ఏమీ లినలేదేమో అతనికి బాగా ఆకలేసింది నేను నుకి ఫ్రాంగ్ దూరంలో వున్న లండ్ జోమల్లో భోజనం చేసి సంచీ పువ్వుకుని బైటకు వచ్చాడు.

అక్కణ్ణించి నుమారు రెండు మైళ్ళుంటుంది విశ్వం వుంటూన్న అద్దెలు. విశ్వనికి మాత్రం అక్కణ్ణించి రిక్తాకటించుకుని ఇంటికి వెళ్ళి బుద్ధివెయ్యలేదు. తూర్పు సముద్రంమీంచి చల్లటిగాలి మెల్లిగా వస్తూ అతనికి కాస్త హాయినిచ్చింది.

ఆకాశంమీద నక్షత్రాలు మినుకు మినుకు మని మెరుస్తూనే వున్నాయి. నడుస్తోన్న విశ్వం బుర్రలో అనేక ఊహలు కలగడం మొర లేట్టాయి. రైలులో ఇప్పటివరకూ

అతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మాత్రంలో అధికంగా దక్కరపోవుట అతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యెంత ఉష్ణద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్జెక్షన్ మాత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేరదు. ఇన్జెక్షన్ గుణము వున్నంతకాలం మాత్రం దక్కర తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజిప్టు లండన్ లో ముఖ్యమైనవి దాహం, ఆకలి, తరడుగా చక్కెరలో మాత్రం బయలు వెడలటము, దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రాక వుండు, కురుపులు, కంటిపొర ఇతర దిక్కులు సంభవించును. వీనన్ ఛార్మ్ అరువిక గాత్రంలో అడుక్కుమైన చికిత్స, దీన్ని వాడటం వల్ల వేసకు వేలమంది మృత్యువులకుండుంటి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మాత్రంలో దక్కర తగ్గించి అర్ధదికమాత్రం గూడ వివరిస్తుంది మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి నిత్యం లేదు. ఇన్జెక్షన్లు అవసరం లేదు, ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కథ పత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము 50 విళ్లం బుద్ధి ఖరీదు రు. 8-12-0 అ ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము వీనన్ రిసెర్చి లేబరేటరీ, బోమ్బాయి పం. 587, కతకత్రా (A. P. W)

జాదీన తెల

తనని పెంచుకుంటున్న కాంతపు రూపాన్ని అతని ఒక పెక్కా పెట్టి వరలక్ష్మి పెట్టి పు మనసు తిప్పాడు.

సుబ్బరామయ్యగారు వేలకు పెట్టిలేని మనిషి. ఆయనతో అంటే కోటివేల మంచి సంబంధాలు కట్టదగ్గరికొచ్చి పడతే. కాని మూర్ఖపు పట్టుపట్టి ఎందుచేతనో రాజా రావుకి రోగం అని తెలుసుకుంటే కూడా పెట్టిచెయ్యి సరికల్పించాడు. చేతే తులా కూతురు మెడకే పురి తగులుస్తున్నా సనే విచారం సుబ్బరామయ్య ముఖంలో కనిపించే దరింది.

విశ్వం వరలక్ష్మిగురించి చాలా బాధ పడ్డాడు. తనకి భయంకర మైన రోగం వుందని తెలుసుకుంటే కూడా తాళికట్టడానికి తగుదునమ్మా అని తయారయి వచ్చిన రాజారావు పీక సరికట్టామన్నంత కోపం వచ్చింది. నిష్కర్షంగా పెట్టిలో అందరూ తననే వేరెత్తి మాబెడదూ తిట్టడం చూసి కూడా తనలోకూడా రాకుండా ఆ దరి ద్రుపు పెట్టిలో వుండిపోయిన జానకిమీద అతనికి అకస్మాత్తుగా కోపం వచ్చి పిడి కొని కొనిచాడు.

రాజుగారు నిడుస్తూంటే విశ్వం కళ్ళకి

అనేక రూపాలు కనిపించిన ఇంటికి వెళ్లి ప్రయత్నం విరమించుకుని విశ్వం సినిమా కోర్టు దారిపట్టాడు. ఆరోడ్డుమీద ఎందరో ముష్టిమనుషులు అతని కవుపించారు. తెర మీద ముష్టివాళ్ళ కథలు చూసి నిజంగా కన్నీరు కారుస్తూ తెర విడిచి వచ్చేక వీధి లోనే ముష్టాడి చేతిలో కానీ జయ్యకుండా నైకిలూరికొ కట్టించుకు చెల్లిపోయే వ్యక్తులు విశ్వానికి కనబడ్డారు.

సినిమా కళ్ళమని తొందరించిన మనసు అతన్ని మళ్ళీ ఆ ప్రయత్నం నించి తిప్పింది. విశ్వం ఈసారి మాన్యంగా ఒక సారి వీధులన్నీ చూసి తన గదికి వెళ్లిపోయాడు. గది తలుపులు తెరిచాడు. గదింతా చీకటితో నిండి వుంది. పక్కవాటలో వున్న ఇంటి యజమానులు నిద్రిస్తో వున్నారు.

ఆ చీకట్లో తడుముకుంటూ వెళ్లి అతను బెడలాంపు వెలిగించాడు. ఒకసారి ఆవలింకిటికిలోంచి చలిగాలి వస్తుండడం చేత దానిని మళ్ళీ మూసి పడుకోబోతుంటే విశ్వానికి బీరువాకిండ్లనుంచి తొంగి చూస్తూ వీధి తలుపు పక్కనే వున్న ఒక వస్త్రపు కనబడింది.

గలగబా వెళ్ళి విశ్వం ఆ వస్త్రపు తీశాడు. అనొక కవరు. దాన్ని చించి ఇలా చదివాడు :

విశ్వం గారికి సమస్యారాలు :
నా రోగం ముదిరిపోయింది. శరీరం పాడైపోయింది. నా భర్త ఏమయిపోయాగో తెలిసు. మా నాన్న ఒంట్లో జన్మవత్సరాలుడిపోయాయి. ఆయన ఆయనలాగే కొస్తున్నాడు. ఇకనొచ్చి ముష్టి మానేస్తున్నాను. ఈ వూల్లోనే ఒకరిని పెళ్ళాడుతున్నాను. అయనికముప్పైవీళ్ళుంటే. చాలా మంచివారు. ఆయన కూడా భయంకరమైన మూర్ఖుగోగం వుంది. ఓగోజున కాక తాళియంగా రైల్వో కలుసుకున్నాం. ఐనా, ఏదో ఒక వ్యాధితో బాధపడుతున్నంత మాత్రాన ఆవ్యక్తి జీవితసఖాలకి దూరంగా వుండాలని కోసం లేదనుకుంటా. నా శరీరంలో రోగం ప్రవేశించగానే నా భర్తకి నేను దూరమయ్యాను. నేను ఏమీ తప్పు పని చెయ్యడం లేదనుకుంటా. ఎప్పుడైనా మీరు ఆ వూరు వస్తే తప్పక నన్ను కలుసుకుంటారనుకుంటున్నాను. నాన్న మీకు సమస్యారాలు చెప్పమన్నారు.

కాంతమ్మ.

విశ్వం బుర్ర ఒక్కసారి గోడకేసి కొట్టుకున్నాడు ఆవుతెరం చదవుతుంటే అతనికి ఏదో భయంవేయడం కాకుండా ఇన్నాల్లనించి తన గుండెవైపున్న ఒక తెరని తొలగించినట్లైంది

ఆ చీకటిలో అతని కళ్ళెరబలై నె రాత్రి నిద్రిక పట్టలేదు. అస్పష్ట భావ లతో తల తిరిగిపోయింది. తెల్లవారుజామున జానకి తలుపు చప్పుడుకు అతని కలతనిద్ర పెడిరిపోయింది. తలుపు తీయగానే జానకి లోపలికి వస్తూ “మీరు వెళ్లిపోయారు గాని నా లైట్లకీ చీమ వుట్టినట్లు లేదు. పెట్టి జరగుతుంటే రాజారావు రెండుమార్లు మూర్ఖుపోయాడు. ఇంతికి వరలక్ష్మి గొంతు కోక్కారు. ఇంక అక్కడ వుండలేక వచ్చేశాను” అంది విచారంతో కంపస్తూన్న స్వరంతో.

బెడలైతూ హెచ్చిస్తూ “జానకి వరలక్ష్మి గొంతు కెవరూ కొయ్యలేను మీ నాన్న చాలా మంచి పని చేశాడు” అన్నాడు విశ్వం.

జానకి అర్థంకాక భర్తవైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది. తడిసిన కన్నులతో జానకిని చూస్తూ “బాబు జానకి. మీ నాన్న మంచి పని చేశాడు” అని కిటికీ రెక్కలు తీసి నల్లటిఅకాశంపేపు చూస్తూ విశ్వం నిలబడ్డాడు.

విశ్వం అలా ఆకాశంమీద చూపు నిలబడుస్తూంటే అతనికి ఆ మనక చీకటిలో రాజారావు, కాంతమ్మా, కాంతమ్మ కాబోయే రెండువ భర్తా, ఇంకా అనేక మంది మంటిగుడివాళ్ళూ చూచుకుంటూ పించారు. వాళ్ళ ముఖాన్నీ దీనంగా తనని చూస్తూన్నట్లున్నాయి. రాజారావు కాంతమ్మల పెదవులుమాత్రం చాలా అల్పంగా రేఖామాత్రంగా నవ్వుతూన్నట్లున్నాయి. జానకి మాత్రం విశ్వం ప్రవర్తన బోధపడేదు. ఆమె అలా విస్తపోయి అతణ్ణి చూస్తోంది. కాంతమ్మతో పరిచయం కలిగినప్పుడైనా, రామారావు నిర్మాణియ ప్రవర్తన తెలుసుకున్నప్పుడైనా, తొలుతనే తెర ఈ సమయంలో తొలగినట్లూవాంచి తడిసినకళ్ళతో చిరునవ్వు నవ్వుతూ భార్యవైపు తిరిగాడు విశ్వం.

టాప్ సాయర్
వెల: 2.0-0

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,
మద్రాసు- 1

శిశు టోన్.

శిశు పులకు పుష్టినిచ్చు
ఆరోగ్యమును
కాపాడును

మోడల్ పార్కు
విజయవాడ

హిమగిరినుండి కన్యాకుమారివరకు
హిందీ, తెలుగు, తమిళ భాషలలో
సచ్చే వారమే విడుదల

భరణి చుండీరాణి

భానుమతి
రామారావు...రంగారావు...రేలంగి
డైరెక్టర్...భానుమతి...నిర్మాత...రామకృష్ణ

మీ అభిమాన థియేటరులో నిరీక్షించుడు.